500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2230

SALI 21 AĞUSTOS 1979

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Bilim Kurulu
Vladimir İlyiç LENİN
Yaşam öyküsü ve savaşımı
2 renk baskı 208 sayfa 60 lira
konuk yayınları
P. K. 749 İSTANBUL

MHP'nin kapatılması için Paris'te açılan kampanyayı FKP de destekliyor

● Paris'te Fransız Komünist Partisinin de etkin olarak katıldığı toplantıda Türkiye ve Fransa kamuoyuna duyurulmak üzere okunan bildiri oybirliğiyle kabul edildi

Paris (İSTA) — 19 Ağustos 1979 günü Paris'te Fransız Komünist Partisi'nin de etkin olarak katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda yapılan konuşmalarda Türkiye'deki son gelişmeler üzerinde duruldu. MHP'nin, ÜGD'nin faşist tırmanma içindeki yeri, kanlı kırımlarla, cinayet şebekeleriyle bağları açıklandı. Türkiye'deki antifaşist demokratik güçlerin, bu örgütlerin kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması, halkın can güvenliğinin sağlanması için yürüttükleri yığınsal eylemlerle dayanışma ve savaşım birliği vurgulandı. Türkiye ve Fransa kamuoyuna duyurulmak üzere okunan bildiri oybirliği ile kabul edildi.

Toplantıya katılanlar bu yöndeki eylemlerini sürdürmek ve daha da genişletmek üzere Fransa'daki Türkiye'lilere ve Fransa kamuoyuna yönelen iki imza kampanyası açmaya karar verdiler:

Fransız Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine 19 Ağustos 1979 günü Paris'te toplanan Türkiyeli işçi, aydın ve öğrenciler aşağıdaki bildiriyi oybirliği ile onaylayarak Türkiye ve Fransa kamuoyuna duyur-

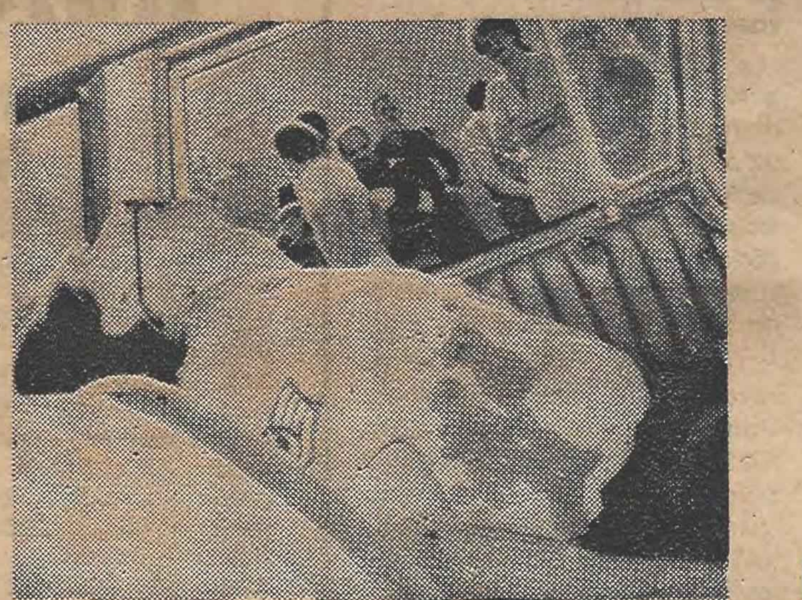
(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

TARİŞ'in MHP'li eski Genel Müdürü Tanyel silahla yakalandı

İzmir, (Politika) — MC döneminin TARİŞ eski Genel Müdürlerinden Aydın Tanyel silahla yakalandı. Önceki akşam Kordon'da görev yapan ekip arabası, durumundan şüphelendiği Aydın Tanyel'in üzerini aradı ve 7.65 çapında bir silah buldu. Silahın ruhsatlı olduğunu öne süren Tanyel, ruhsa-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İSTANBUL'DA DÜN ÜÇ KİŞİ DAHA ÖLDÜRÜLDÜ

Kâğıthane Karakolunda görevli Başçavuş Erdal Görücü kimliği belirlenemeyen bir grup tarafından özel otomobili içinde öldürüldü. (Fotoğraf: THA)

● Diyarbakır'da aralarında MHP ilçe başkanının da bulunduğu 4 soyguncu yakalandı

● ISDEMİR'de Çelik - İş üyesi militanlar, Maden - İş üyesi bir işçiyi ağır yaraladılar

● Denizli'de ilerici üç genci öldürmekten sanık MHP İl Gençlik Kolu Başkanı ve sağ görüşlü bir dokumacı tutuklandı

Haber Merkezi — İstanbul'un Kağıthane semtinde Jandarma Karakol Komutanı, assubay üstçavuş Erdal Görücü kimliği bilinmeyen kişilerce öldürüldü. Edirnekapı'da bir işçinin, Üsküdar'da da bir kahvenin taranması sonucunda bir kişinin öldürüldüğü bildiriliyor. Yine İstanbul'da Belediye'de çalışan bir işçi evinde ölü bulundu. Diyarbakır'da aralarında MHP ilçe başkanının da bulunduğu 4 soyguncu yakalandı. İSDEMİR'de Maden-İş üyesi bir işçi, Çelik-İş militanlarının silahlı sopalı saldırısı sonucunda ağır yaralandı. Denizli'de üç ilerici gencin öldürülmesi olayı ile ilgili olarak MHP İl Gençlik Kolu Başkanı ile sağ görüşlü bir dokumacı tutuklandı.

İSTANBUL'DA

● Kimlikleri belirlenemeyen kişiler dün erken saatlerde Kağıthane'de görevine giden bir jandarma karakolu kumandanını öldürdü. Kağıthane Karakolunda görevli assubay üstçavuş Erdal Görücü, Çeliktepe'den Kağıthane'ye giderken, Kağıthane kavşağında kimlikleri henüz saptanamayan kişilerin silahlı saldırısına uğradı. Saat 03.15'de meydana gelen olayda üç kişinin yaylım ateşi sonucu başçavuş Erdal

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

● CHP'de bazı milletvekili ve parlamenterler bu sabahki ortak grup toplantısında sıkıyönetimin sadece bir ay uzatılmasını daha sonra da tamamen kaldırılmasını isteyecekler

● MSP ve MHP'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısına katılmamasının kesin olduğu açıklandı. Adalet Partisi ise katılıp hükümeti eleştirmeyi yeğliyor

CHP'de sıkıyönetim için görüş ayrılıkları çıktı

Haber Merkezi — Sıkıyönetimin 19 ilde iki ay daha uzatılmasına ilişkin hükümet önerisi Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu'nun birleşik olarak yapacakları olağanüstü toplantıda görüşülecek. Saat 15.00'de birleşik toplantı başkanı Cahit Karakaş'ın başkanlığında açılacak olan toplantıya AP, MSP ve MHP'nin çoğunluğunun sağlanmaması için ilk yoklamaya katılmayacakları bildiriliyor. Buna karşın CHP'liler çoğunluğun sağlanabilmesi için Milli Birlik ve Kontenjan gruplarının desteğini sağlamaya çalışıyorlar.

ANKA Ajansı'nın haberine göre ise AP toplantıya katılma ve «Hükümeti teşhir etme» kararı aldı.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu, ANKA muhabirine sıkıyönetim görüşmelerine katılacaklarını belirtmiş, tutumlarındaki değişiklik konusunda, «Hükümetin gafletini Meclis kürsüsünden millete duyurmayı görev saydık» dedi.

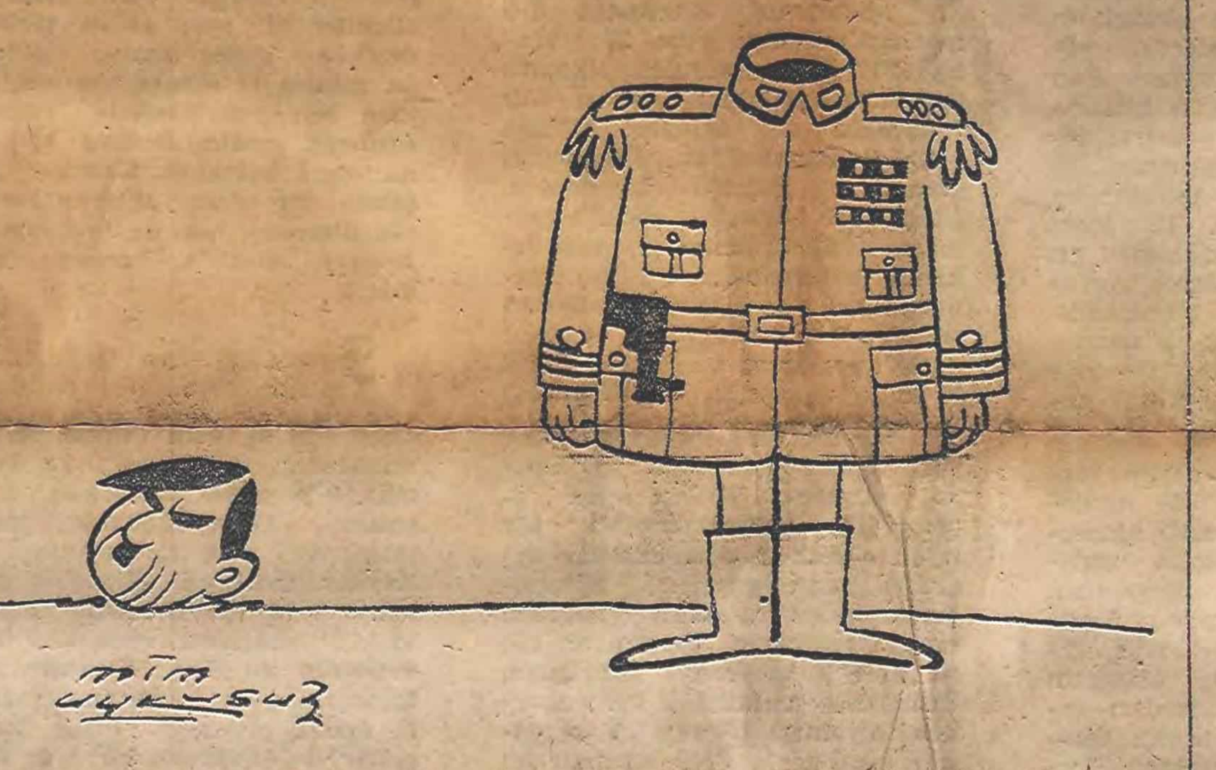
Kıratlıoğlu, yaptığı açıklamada, «Sıkıyönetimle il-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

TÖB-DER demokrat politikacıların sıkıyönetime karşı çıkmasını istedi

Ankara (Politika) — TÖB - DER Merkez Yürütme Kurulu bir açıklama yaparak ilerici - demokrat milletvekillerinden sıkıyönetimin uzatılmasına karşı çıkmalarını istedi. TÖB - DER Merkez Yürütme Kurulunun açıklamasında, faşist baskı ve terörün, özgürlüklerin kısıtlanarak önlenemeyeceği hatırlatılarak "sorunun çözümü emekçi halkımıza saldıran, yüzlerce ilerici, yurtseveri katleden, tüm faşist odakların dağıtılmasıdır" denildi.

Devamı Sa. 7. Sü. 2'de

FİKİR PARTİSİ... (Bu kelleyi istediğiniz bir başkasıyla değiştirebilirsiniz)

Denizcier, «Eylül'de toplumsal anlaşma feshedilebilir» dedi

● DDY'deki grevle ilgili olarak Bulutoğlu görevlendirildi

Haber Merkezi — Türk-İş Genel Yönetim Kurulu üyeleriyle Başbakan Bülent Ecevit ve ilgili bakanlar [illegible] Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier toplantı sonunda yaptığı açıklamada, 4 Eylül'de Rize'de yapılacak Genel Yönetim Kurulu, toplantısında gerekirse toplumsal anlaşmanın feshi yönünde de bir karar verilebileceğini bildirdi. Başbakan Bülent Ecevit'de görüşmelerin oldukça yararlı geçtiğini belirterek toplumsal anlaşmanın ölçüleri dışına çıkılmasının hükümet içinde sorun olduğunu söyledi.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier konuşmasında bazı bakanların ve belediyeliklerin toplumsal anlaşmanın «çerçevesini kırdıklarını» öne sürerek

Devamı Sa. 7. Sü. 5'de

Zonguldak Karabük treninde faşistler terör saçtı

Zonguldak (İSTA) — Zonguldak'tan Karabük'e gitmekte olan bir faşist grubu yol üzerindeki bazı tren istasyonlarında ve trende halka saldırarak ikisi ağır olmak üzere çok sayıda yurttaşın yaralanmasına neden oldular. Tüm sorumluların gözleri önünde ellerindeki demir sopalar, baltalar ve silahlarla halka saldıran fa-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Kuruçay'ın cenazesi antifaşist bir gösteriyle kaldırıldı

● Kuruçay'ın ölümüne eylem ve bildirilerle tepkiler geliyor. İlerici gençler İstanbul'da çeşitli eylemlerle cinayeti kınarken, İstanbul Barosu, TİP Gaziosmanpaşa Örgütü, Banksen ve İGD birer protesto bildirisi yayınladılar

İstanbul (Politika) — Vali-polis-faşist işbirliği sonucu pusuya düşürülerek öldürülen İGD Gaziosmanpaşa Şubesi Sekreteri Fevzi Kuruçay'ın cenazesi dün Gaziosmanpaşa'da yığınsal antifaşist bir gösteriyle kaldırıldı.

Fevzi Kuruçay'ın ölümünü haber alan tüm antifaşistler, GOP halkı akşamüstü yollara dökülerek cenazenin gelmesini bekledi. Saat 16.30 sıralarında GOP Meydan Camiine getirilen cenazeyi alanı dolduran binlerce kişi «Fevziler Ölmez, faşizme geçit yok» sloganlarıyla karşıladılar.

Cenaze namazı kılınırken yüzlerce genç yaşlı kadın «Fevzi'nin, tüm evlatlarımızın katilleri faşistlerden hesap sorun» diye bağırdılar.

Kuruçay'ın cenazesi daha sonra arkadaşları tarafından alınarak Ordu caddesi üzerinden Karlık Mezarlığına doğru yürüyüşe geçildi. Fevzi Kuruçay'ın cenazesi yoldan geçerken binlerce kişi yol kenarında töreni izleyerek saygı duruşunda bulundular.

Ayrıca, İGD Genel Merkezi, İGD İstanbul Bölge Sekreterliği, Maden-İş Genel Merkezi 1. ve 6. Bölge Temsilcilikleri, Bank-Sen Genel

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Faşizme karşı savaş haftası

Ankara'daki bir düğün antifaşist gösteriye dönüştü

Ankara (Politika) — Ankara yakınlarındaki Macunköy'de yapılan bir düğünde düzenlenen gösteride MHP ve ÜGD'nin kapatılması, Türkeş'in tutuklanması, tüm katillerden hesap sorulması istendi. Çevre fabrikalardaki işçilerin yoğunlukla oturduğu Macunköy'de antifaşist bir gösteriye dönüşen düğüne katılanlar, yapılan konuşmaları sık sık alkışladı. Konuşmalardan sonra Türkeş'in maketinin yakıldığı gösteri ilgi ile izlendi. Gösteriye katılanlar daha sonra türküler söyleyip halay çektiler.

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

● Bahçelievler katliamıyla ilgili duruşmada cinayet sanıkları emniyet ve savcılıktaki ifadelerini reddettiler.

Bahçelievler katliamı davasına dün başlandı

● ETKO davası ile Kahramanmaraş toplumsal olayları davasının birleştirilmesi önerildi

Haber Merkezi — 7 TİP üyesini öldürme olayının sanıklarının duruşmasına dün başlandı. Öte yandan Kahramanmaraş toplumsal olayları davasının dünkü duruşmasında müdahil avukatlar, ETKO davasının bu dava ile birleştirilmesi isteminde bulundular.

BAHÇELİEVLER KATLİAMI DAVASI

Türkiye İşçi Partisi üyesi 7 kişiyi 23 Aralık 1978 günü Bahçelievler'de öldürmekten sanık 8 kişinin duruşmasına dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde başlandı. 7 TİP'liyi öldürmekten sanık Duran Demirkıran, Doğaz Öz'ü öldürmekten idama mahkum olan İbrahim Çiftçi, Abidin Şahiner, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Ahmet Ercüment Gedikli tutuklu olarak, Kadir Temur de tutuksuz olarak yargılanıyor. Diğer iki sanık olan Mehmet Kundakçı ile Ömer Özcan'ın tutuklu bulundukları Mamak Tutukevinden getirilmedikleri saptandı.

Sıkıyönetim Mahkemesinde sabah saat 10'da başlayan duruşmada askeri savcı, sanıklar hakkındaki iddianameyi okudu ve sanıkların Türk Ceza Kanununun 149/2 maddesi gereği idamlarını istedi.

İddianamenin okunmasından sonra, 18 kişilik TİP ve olayda ölenlerin yakınları adına müdahil avukat Alp Selek,

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Sükan Demirel ailesini sıkıştırıyor

● Demirel ailesinin borçlarının 396 milyon lirası icra takibi altında

● Demirel'lerin yalnız SSK borçlarının toplamı 125 milyon lira

Ankara, (ANKA) — Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, dün de Demirel ailesi ile yakınlarının sahibi oldukları şirketler hakkında yapılan icra takipleriyle ilgili bilgi verdi, Demirel'ler aleyhine icra yoluyla yapılan takip edilen alacakların toplamının 396 milyon lirayı bulduğunu açıkladı.

Sükan, bu miktarın 127 milyon lirasının başta Garanti Bankası olmak üzere, Ticaret, Yapı ve Kredi, İstanbul ve Ziraat Bankalarına olan borçlar olduğunu bildirdi, bunların tamamı hakkında 1977 yılından itibaren takibe geçildiğini söyledi. Adalet Bakanlığı müfettişlerince yapılan incelemelerden, Demirel'lerin çeşitli kişilere 228 milyonun üzerinde borçlandıklarının anlaşıldığını bildiren Sükan, SSK'ya olan prim borçlarının ise 25 milyon liranın üzerinde olduğunu açıkladı.

Açıklamasında, İNTO, Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Uluslararası Ticaret ve Sanayi Merkezi Anonim Şirketinin TIR kaçakçılığı ile mobilya ihracı olayına da

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Kırklareli Devlet Hastanesi'nde bir grup doktor ziyaretçilere saldırdı

Kırklareli (Politika) — Kırklareli Devlet Hastanesinde bulunan yaralı arkadaşlarını ziyarete giden ilerici gençler aralarında Ağır Ceza Hakimi de bulunan bir grup doktor tarafından saldırıya uğradı.

Coşkun Manay adındaki bir faşistin saldırısı sonucu yaralanan ve Kırklareli Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan arkadaşları Gürkan Oras'ı ziyarete giden bir grup genç burada sarhoş doktorlarla karşılaştıklarını söylediler. Aralarında Kırklareli Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Selahattin Oyan, göz doktoru Mete Dolkay, eski Belediye muhasebecisi Zihni Ozanoğlu'nun da bulunduğu doktorlar ilerici gençlere ağır küfürler ederek saldırdılar. Bu arada yeğenine doğum doktoru aramak için hastaneye gelmiş bulunan Hükümet Tabibi

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

haftada bir
AHMET KARDAM

İstesen de, istemesen de

18-26 Ağustos tarihleri faşizme karşı savaşım haftası ilan edildi. Türkiye'nin her yerinde, binler, onbinler, onların temsil ettiği milyonlar, yığınsal çıkışlarla MHP ve faşist cinayet odakları etrafındaki ateş çemberini daraltıyorlar.

Gerici, faşist güçler, onların koltuk altı maşaları, Koç'lar, Sabancı'lar, Berker'ler, Narin'ler Türkeş'i, MHP'yi, ÜGD'yi kurtarmak için kolları sıvadılar.

Ama **«Faşist MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın»** istemine, milyonları saran bu isteme karşı çıkan başkaları da var. Bunlar, faşizme karşı olduklarını söylüyorlar. Öteyandan da işçileri, köylüleri, tüm emekçileri, gençliği, ilerici, yurtsever güçleri faşizme karşı etkin savaşıma sokan bu kampanyaya karşı çıkıyorlar. Kimdir bunlar?

Birincisi, CHP üst yönetimidir, Başbakan Ecevit'tir. **«Ama hükümeti zor durumda bırakmayalım»** gerekçesinin arkasına saklanıyorlar.

Başbakan Ecevit, bundan bir süre önce, seçim kampanyası için başlattığı Erbakanvari temel atma törenlerinden birinde şöyle diyordu:

— Mesele Türkeş meselesi, ÜGD meselesi değil. MHP, ÜGD bunlar Türkiye'de başka çevrelerin elinde birer oyuncak. Biz işin kaynağına iniyoruz. Onları kullanan, onları kışkırtan sömürücü düzendir.

Çok «devrimci» görünümlü içeriksiz bir demagoji. Başbakan Ecevit'in, CHP üst yönetiminin, CHP ağırlıklı hükümetin 20 aydır «faşizmin kaynağına» nasıl indikleri ortada. Emperyalizme, NATO'ya, IMF'ye, bunların yerli işbirlikçilerine, gerici, faşist güçlere verilmedik ödün bırakma. Onların saldırıları karşısında sürekli gerile, sıkıyönetim ilan et. Bataklığı kurutacağına, tek tek sivrisinek avlamakla oyalan. Sonra da kalk, «faşizmin kaynağına inmekten» dem vur, MHP'nin kapatılmasına karşı çık.

Başbakan Ecevit'le aynı besteyi değişik bir ağızla çalan başka **«keskin devrimciler»** de var. Bunlar da **«MHP kapatılsın»** kampanyasına karşı çıkıyorlar:

— MHP kapatılsa ne olacak, ertesi gün başka bir MHP kuruluverir. MHP kapatılsın demek, faşist tehlikeyi, tehdidi bu partiden ibaret saymak demektir. O yüzden bu kampanyaya katılmıyoruz, diyorlar.

Bu sözde «keskin devrimci görüş» kendisini 1976 yılındaki Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne karşı yürütülen o görkemli direniş sırasında da göstermişti. Böyleleri o zaman da şöyle diyorlardı:

— DGM yasası meclislerden geri dönse ne olacak? Gerici, faşist güçler yeni bir DGM yasası çıkartamazlar mı?

Yaşam bu sahte devrimci görüşü yerle bir etti. İşçi sınıfının, en geniş yığınların devrimci savaşımı, bu savaşımın parlamento içine kadar uzanması, DGM yasasını sildi. Ve o görkemli DGM direnişi, MC hükümetini yıkan yığınsal çıkışların temel taşlarından biri oldu.

MHP'nin ardında kimler duruyor? DGM yasasının ardında olanlar duruyor. Emperyalizm, NATO duruyor. Tekelci burjuvazinin en gerici, en şoven kesimi. Koç'lar, Sabancı'lar duruyor. NATO kanalıyla, Tuslog dalaverelarıyla, Lockheed'in saçtığı dolarla yükünü tutan, bankaların, yerli ve yabancı tekellerin yönetim kurulları koltuklarında oturan Türün'ler, Elverdi'ler, Alpkaya'lar, Ünlütürk'ler, Akyol'lar duruyor. Faşist tırmanışın başını çekenler bunlardır. MHP bunların vurucu gücüdür.

Faşist MHP'ye karşı savaşım, onun ardında duran güçlere karşı savaşımdan kopartılamaz. Bu iki savaşımı birbirinin karşısına koymak, işçilerin, emekçilerin daha yüksek ücretler, daha iyi yaşam ve çalışma koşulları için verdikleri savaşı, sömürüyü ortadan kaldırmak için, sosyalizm için verilen savaşın karşısına koymakla aynı şeydir.

Bugün komünistler, TİP'liler, TSİP'liler, CHP'liler, tüm ilerici, yurtsever güçler **«Faşist MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın»** belgisini haykırarak alanları, sokakları dolduruyorlar. Onbinlerce yiğit insan, bu somut istem etrafında, yaran emperyalizmi, NATO'ların, onun işbirlikçilerinin, gerici, faşist güçlerin egemenliğine son verecek ulusal - demokratik cepheyi örüyorlar. Bu somut hedef etrafında milyonları, seferber ediyorlar. Güçler dengesini işçi sınıfından, emekçilerden, ilerici, yurtsever, demokrat güçler yanına değiştiriyorlar. Kurtuluşa giden yolda dirimsel öneme sahip mevziler kazanıyorlar.

Milyonların bu güncel savaşımına, kampanyasına şu ya da bu gerekçeyle karşı çıkmak, kenarda durmak, sessiz kalmak, istense de, istenmese de, MHP'ye, faşist cinayet odaklarına kaçmalan için kap aralamaktır. Onların kanlı ellerine uzanmaktır. MHP'nin ardında duran gerici, faşist güçlerin ekmeğine yağ sürmektir. Faşist tırmanışa geçit vermektir.

FORUM

Bilimsel ve demokratik eylemlerin karşısına dikilmek, gerici - faşist sömürücü güçlere ortamı açık tutmak, CHP'ye onur getirmiyecektir!.. CHP sınav kapısındadır. Tarihsel görevini yerine getirebilirse, saygıyla anılacaktır; yoksa, kapısına kara çelenk konulmaktan kurtulamayacaktır!..

Birbuçuk yıldan beri, birer birer, üçer üçer yakalanıp yargıç önüne çıkartılanların vaktiyle hangi atış kamplarında eğitildiklerinin araştırılması; partisi, sendikası, derneği ve parababası - silah kaçakçısıyla faşizmi iktidara getirmeye çalışan asıl suçluları ortaya çıkartacaktır

Karşıyaka gömütlüğünde

Hasan HÜSEYİN

10 Temmuz Salı günü, Ankara'nın Karşıyaka Gömütlüğü'ndeydik. Temmuz güneşi altında ak-pak yayılmış bir mermer ormanı. 1970'de ilk yatan, Erzincanlı Fahriye Hanım olmuş. Dokuz yılda bir ölüler kenti çıkmış ortaya. Kimler yok ki!.. İnsan, bakmaktan, çekiniyor taşlara. On gömütten birinde mutlaka bir tanıdık, bir bildik yatıyor. Yazıtları okumaksa başlıbaşına bir yürek işi!.. Özlem, sitem, kahır, küskünlük, umarsızlık, sevgi... Kime? Biz, iki ayakları üzerinde kalmışlara!.. Sanki sonsuza dek bize verilmiş bu sokaklar, bu caddeler, bu yollar; sanki hiç düşmeyeceğiz yerin altına.

Çiçekler dikmişler gömütlerin üzerine, yanına yöresine, fidanlar dikmişler. Yoksul kadınlar ve çocuklar, yağ tenekeleriyle su döküyorlar bu çiçeklere, ağaçlara, ekmek parası kazanıyorlar. Parayı bölüşürken kavga ettikleri de oluyor. Kavruk kavruk gecekondu çocukları. Gömütlüğün tırmandığı yamacın başı hep gece kondu. Gömütlüğün bahçıvanbaşısı da orada oturuyor. Yolsuz, ışıksız, can güvenliğinden yoksun yerler. Bıyığı kararmış çocukların cebine para koy, eline tabanca ver, faşist komando olup çıksınlar:

Oyle olmadı mı? 1968 yılı içinde ABD, Türkiye'yi insan yapısı bakımından bölgelere ayırıp inceledi, inceletti. Bilimsel araştırma - inceleme süsü verilen bu stratejik girişimin sonuçlarından Türkiye'yi o günlerde yönetenlerin haberi oldu mu? Hangi hükümet vardı o gün işbaşında? Öğrenci olayları, anarşi, terör... Ve sürekli kışkırtma!.. 12 Mart 1971'lere nasıl gelindi? Neyin üzerine oturtuldu 12 Mart 1971 olayı? 1968'in gözlerden gizlenen o karanlık inceleme ve araştırmasının amacı bilinmedikçe, 12 Mart 1971 olayı ve sonrası anlaşılamaz. Sonuçlar üzerinde çeşitleme yapıp durmanın anlamı yok, o sonuçların nedenleri üzerinde durmalıyız. Orduda «Keşif kolu» diye bir deyim vardır; sözünü ettiğim 1968 inceleme ve araştırması, ABD emperyalizminin «Keşif kolu» niteliğinde bir girişimdir. Uygulama, o «Keşif kolu»nun raporu üzerine oturtulmuştur, denilebilir. Bilimsel çalışma savında olanların bu konu üzerinde durmaları gerekir. Gelsinler, ipin ucunu verelim ellerine, araştırsınlar. Herhalde boşa gitmiyecektir emekleri!..

10 Temmuz Salı günü, Ankara'nın Karşıyaka Gömütlüğü'ndeydik.

Bedrettin Cömert'in gömütüne yeni çiçekler diktik. Mermerle kaplandığında dikilen çiçekler kurumuştu, yerlerine yenilerini diktik. Sevgi, çiçeklere benzer; sulamazsanız kurur. Devrim, sevgiye benzer, sulamazsanız kurur. Yeni çiçekler diktik Bedrettin Cömert'in gömütüne, suladık.

Karşıyaka Gömütlüğü, bölümlerin sınırlarındaki ağaçların türlerine göre adlandırılmıştı: Kavaklı Bölüm, Akasyalı Bölüm, Çamlı Bölüm, vb... Bedrettin Cömert'in gömütü, Çamlı Bölüm'deydi. Çamlar daha küçüktü. On yıl sonra, taşları gözlerden gizleyecek denli büyümüş olabilir mi dersiniz?

O akşam, 20.30 uçağıyla üç acılı insan ayrıldı Ankara'dan: Bedrettin Cömert'in eşi ve iki oğlu. Bunalmışlardı bir yıldır, acı çekiyorlardı, Ankara'dan uzaklaşmakta buldular kurtuluşu. Bu üç acılı insanı uğurlamak son derecede güç geldi bizlere. Yıllarca uğraşılıp didinilerek kurulan yuva yıkılmıştı. Üç acılı insan, savrulup gidiyordu belirsizliğe!. Bedrettin Cömert'in katilleri veya onların koruyucuları, belki de Esenboğa'daki o acılı tabloya bakıp eğleniyorlardı!..

11 Temmuz Çarşamba günü, Ankara'nın Karşıyaka Gömütlüğü'ndeydik yine. 23 Aralık 1977 günü vurulan Mustafa Sacid Saraçoğlu'nun babası Ali Saraçoğlu da oğluyla birlikte gelmişti İstanbul'dan, Bedrettin Cömert'in gömütü başındaydı. Birkaç söz söyleme gücünü yalnızca o buldu içimizde, ama tıkandı, konuşamadı. Ne konuşacaktık ki? Söz bitmişti!.. **«Bedrettin Cömert, 1940 - 1978»** yazıyordu ak mermerin üzerinde. Örgütlü katil, tabanca, o tabancayı kullanan eller, o ellere o tabancayı veren odaklar, burjuva devletin ağırlığının ortaya çıkmasını bekliyordu!.. «Solun soluk alışını bile saptayabildiğini» söyleyen o ABD marka dinleme aygıtları nere gitmişti? Kitaplığında «yasak kitaplar» bulunduranları yakalayıp tutuklayan güçler nere gitmişlerdi? Anlaşılan, «bizimkiler Kırıkkale kullanıyorlar» diyenleri hergün TV perdesine çıkartmak, CHP ağırlıklı hükümet için birincil görev haline gelmişti!.. Demokrasiyi ayakta tutmağa çalışan demokratik güçlerin uyarıları, hiçbir şey söylemiyor muydu CHP ağırlıklı hükümete? 1961 Anayasası, referandumun ürünüydü. Demokratik güçlerin uyarıları bir çeşit referandum anlamı taşımıyor muydu? Peki, bu boşvermenin nedeni neydi?.. Oya Baydar'ın, «kanıt isteyen koca» örneği de mi birşey söylemiyordu bazı çevrelere?..

O kanıt bulunur bulunmasına birgün, fakat, iş işten geçmiş olmaz mı?.. Hamamın namusunu mu koruyacağız ondan sonra?..

Akasyalı Bölüm'de üç gömüt vardı: aynı taştan yapılmış, aynı biçimde işlenmiş üç gömüt. Birinde **«Hüseyin İnan»** yazıyordu, kırılmıştı taşları. Birinde **«Yusuf Aslan»** yazıyordu, kırılmıştı taşları. **«Deniz Gezmiş»** yazıyordu birinde de, kırılmıştı taşları. Faşistler saldırmış kırmışlardı gömütlerin taşlarını. Gömütlere saldıranlar, sokaklarda kıpırdayan canlara nasıl saldırmazlar!.. Behey canavarlar, behey alçaklar ne istiyorsunuz taşlardan?.. Yarın sizleri de koyacaklar bu taşların altına.

«Ceplerine para, ellerine tabanca» derken, bu namussuzluğun altında hangi merkezlerin, hangi odakların yattığını vurgulamak istiyorum. Ülkeyi, Nevzat Üstün'ün deyimiyle, **«Akrep Üretme Çiftliği»** haline getirmeyi amaçlayanları hiç de iyi bir son beklememektedir. Otuz yıl öncenin, kırk yıl öncenin batağında çırpınıp duran birtakım ruh hastaları, biçimsel burjuva demokrasisi adına ülkeyi **«Akrep Üretme Çiftliği»** haline getirmek istiyorlar. Arkasını Kurtuluş Savaşına ve Cumhuriyete dayayan, bugün sosyal demokrat veya demokratik sol olduğunu söyleyen bir parti de, **«Akrep Üretme Çiftliği»**ne süt taşıma içinde görünüyor!.. Oysa, **«yiğit bin yaşar, fırsat bir düşer»** diye de bir sözümüz var bizim. Bilimsel ve demokratik eylemlerin karşısına dikilmek, gerici - faşist - sömürücü güçlere ortamı açık tutmak, CHP'ye onur getirmiyecektir!.. CHP, sınav kapısındadır. Tarihsel görevini yerine getirebilirse, saygıyla anılacaktır; yoksa, kapısına kara çelenk konulmaktan kurtulamıyacaktır!..

Ali Saraçoğlu ile birlikte, oğlu Mustafa Sacid Saraçoğlu'nun gömütü başına vardık. Kırmızı güller açmıştı gömütün üzerinde. Baba Saraçoğlu, kırmızı gülleri yolup yolup, gömütün çimleri üzerine serpiyordu. Dayanılır gibi değildi!.. Kahpe düşmanın karşısında etiyle, kemiğiyle savaşır gibiydi. Karşıyaka Gömütlüğü, temmuz güneşi altında, al bayrak gibi dalgalanmağa başlamıştı bir anda.

Müdür Ali Haydar Özkul, ozan ruhlu bir insan, bir filozof. Oturduk odasında bir süre. Bize, Rıza Tevfik'in, Tevfik Fikret için yazdığı şiiri okudu: **«Dediler ki: ıssız kalan türbende,/Vahşi güller açmış, görmeğe geldim./O cennet bağının hâkine ben de/Hasretle yüzümü sürmeğe geldim/Dediler ki: sana emel bağlayan,/Kabrine diz çöküp bir dem ağlayan/Bermurâd olurmuş, ben de bir zaman/Ağlayıp murâda ermeğe geldim!»**

Severdim Rıza Tevfik'in bu şiirini, hem de daha çocukluğumda ezberlemiştim, kendimce bir de ezgi yakıştırmıştım, mırıldanır gezerdim. 11 Temmuz 1979 günü Ankara'da, Karşıyaka Gömütlüğü'nde, insan sevgisiyle dolu bir insanın, Ali Haydar Özkul'un ağzından dinlemek beni son derecede etkiledi. Ali Saraçoğlu, **«Sen Hiç Oğul Emzirdin mi Kör Kurşun»** adlı kitabının yeni basımını yapmıştı, ondan örnekler verdi, başka şiirler de okuyarak bir «şiir söyleşisi» haline getirdi söyleşiyi. Konu, gömütlere saldırıdan canavara, oradan «kurtçul» çoban itlerinin Doğuda nasıl eğitildiğine geçti. Doğuluydu Ali Saracoğlu; canavar ve kurtçul it eğitimi konularında anlattıklarını ilgiyle dinledik. Bizim «kurt» dediğimiz hayvana «canavar» diyorlardı Doğuda. Aç canavar, koyun sürüsüne daldığı zaman, yalnızca birini parçalamakla yetinmez, hepsini yaralarmış. O yüzden bir adı da «hain»miş canavarın. Nasıl yakalandığını, kurtçul çoban iti eğitiminde nasıl kullanıldığını bir bir anlattı Ali Saracoğlu. Durup dururken anlatmadı bunları; faşist saldırganlıkları, canavarlıkları vurgulamak, örneklemek için anlattı. Derleyip toparlıyabilirsem, ilgiyle dinlediğimiz o konuyu yazı yapmak isterim. Ceplerine para konulup ellerine tabanca verilen; kulaklarına, vurulacak kimselerin adları fısıldanılıp canavarlığa itilen insan kılıklıların kamplardaki eğitiminin tıpkısıydı!.. Birbuçuk yıldan beri birer birer, üçer üçer yakalanıp yargıç önüne çıkartılanların vaktiyle hangi atış kamplarında eğitildiklerinin araştırılması; partisi, sendikası, derneği ve parababası - silah kaçakçısıyla, faşizmi iktidara getirmeğe çlaışan asıl suçluların suratlarını ortaya çıkartacaktır. İçişleri Bakanı Sayın Güneş diyor ki, «cinayetlerin örgütlü olduğunu sonunda anladık». Ne diyelim? «Çok şükür!» demekten başka ne gelir elimizden!..

yorum
OYA BAYDAR

Fevzi'nin katilleri

FEVZİ Kuruçay'ın katilleri ve katillerinin suç ortakları kimler? Bu soruyu Türkiye demokrasi güçlerine, Türkiye halkına, hükümete, Başbakan'a, İçişleri Bakanı'na, Emniyet Genel Müdürü'ne, Kocaeli Valisi'ne, Kocaeli Emniyet örgütüne soruyoruz. Bu soruyu, Türkiye'nin dört bir yanında faşizme karşı mitingler düzenlenmişken; onbinler, alanlarda, MHP'nin, ÜGD'nin kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması, cangüvenliğinin sağlanması istemini tek bir ağızdan haykırırken ve milyonların bu ortak isteminin sözcüsü olurlarken, görülmemiş bir suskunluğu sürdüren sözde demokrat basına, TRT'ye ve de demokrat olduklarını iddia edip türlü bahanelerle faşizme karşı ortak savaşımdan yan çizen tüm çizgilere, kanatlara soruyoruz. **Fevzi Kuruçay'ın** katilleri kimler, suç ortakları kimler?

FEVZİ Kuruçay, 18 Ağustos'ta, faşizme karşı örgütlenen mitinge katılmak üzere gittiği Kocaeli'de katledildi. Yirmidört yaşındaydı. İGD Gaziosmanpaşa Şubesi Bölge Sekreteri'ydi. İstanbul'a hastaneye getirilirken, tam Boğaz Köprüsü'nde kapadı hayata gözlerini. Kim bilir kaç defa geçmişti bu köprüden.

VE şimdi, Boğaz Köprüsü'nden her geçişimizde bir teli sızlayacak yüreğimizin. Çünkü biz, nasıl yiğitçe, gözümüzü kırpmadan ölmesini bilirsek, öyle biliriz kavga arkadaşlarımızın, yiğitlerin ardından ağlamasını ve onları yüreğimizde saklamasını. Ve şimdi Boğaz Köprüsü'nden her geçişte, kahpece kurulmuş bir tuzakla faşistlere teslim edilen ve öldürtülen Fevzi'yi, anıp, kinimiz, savaşım kararlılığımız, öfkemiz biraz daha artacak, bilenecek.

POLİTİKA okurları biliyor Fevzi'nin nasıl öldürtüldüğünü Kocaeli Valisi'nin nasıl bir antidemokratik uygulama ile mitingi son anda engellediğini; mitingin engellendiğinden habersiz meydanda toplanmaya başlayanların nasıl karakola alındığını ve sonra karakoldan, nasıl teker teker, sadece bir yol izlemeye mecbur edilerek, ve o yolda faşist komandolara tuzak kurdurtularak salıverildiklerini; bazı emniyet (!) görevlilerinin Fevzi'yi bıçaklayan komando katille nasıl hoşbeş ettiklerini; Fevzi'nin nasıl bıçaklandığını... Politika okurları biliyor, ama geniş kamuoyu bilmiyor. Bilmiyor, çünkü bilmesi engellendi. Çünkü en sağından sözde en soluna, demokratına kadar tüm basın MHP'yi ve faşizmi protesto mitingleri sanki hiç olmamış gibi davranmakta el ve güç birliği yaptılar. O utanç verici suskunluk duvarlarını ördüler eylemler etrafına. Basınından demokratik geçinen bir kısım çevrelere kadar, tümünün ördükleri bu suskunluk duvarları, aslında katilleri koruma duvarları oldu.

ŞİMDİ soruyoruz Kocaeli Valisi'ne: Nasıl verecektir Fevzi'nin katledilmesinin hesabını? Nasıl açıklayacaktır MHP'lilerin, komandoların tuttuğu bir yola, devrimcilerin teker teker bırakılmasını ve bu yolu izlemeye zorlanmalarını.

ŞİMDİ soruyoruz hükümete, onun başına, onun İçişleri Bakanına: Ne düşünüyorlar bu cinayetin sorumluları hakkında? Ne düşünüyorlar, artık kırdığı ceviz bini aşan Kocaeli Valisi ve onun emrindeki güçler hakkında? Ve Ecevit'e, Başbakan olarak değil CHP Genel Başkanı olarak soruyoruz: Kendı dışındaki sola anaavrat sövme dozunu artırırken, partisinin resmi yayın organı **«CHP den Haberler»**de, İGD, İKD gibi, bugüne kadar haklarında en küçük bir suç kanıtı, belgesi bulunmayan, demokratik örgütlere, her biri ayrı bir dava konusu olacak küfürler ve yalan haberler yayılırken, bu davranışlarıyla faşistlerin ekmeğine yağ sürmüyor mu? Cinayetlere, suça ortak olmuyor mu?

VE soruyoruz tüm suskun kalanlara, türlü bahanelerle faşizme karşı ortak savaşıma katılmayanlara: Siz de suçlu değil misiniz? Sizden de güç almadı mı Fevzi'nin katilleri. Bir an elinizi vicdanınıza koyup düşünün ve cevap verin, Fevzi'nin katilleri kimler, suç ortakları, kimler? Cinayette payınız nedir?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Halkımızın MHP ve ÜGD hakkında sloganlaştırarak yurdun dört bir yanında haykırdığı istem. 2) Yetkili, sert. 3) İl — Yumru. 4) Tersi, yapma, yerine getirme — Bir yüzey ölçü birimi — Çocuğu olan kadın. 5) Araştırma, inceleme (eski dil). 6) Bayağı — Bir geminin tuttuğu ya da tutacağı yol. 7) Elektrik akımı etkisiyle sesi uzakta bulunan alıcıya ulaştıran aygıt. 8) Türkiye'den doğup Hazar denizine dökülen ırmak — Sıvıyı içine çekmek. 9) İngiliz alfabesindeki «g»nin okunuşu — Felsefedeki «ikicilik» akımı ile ilgili olan. 10) Endonezya'nın eski diktatörü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Bir kişinin ebe olmasıyla oynanan çocuk oyunu. 2) Atılgan — Canlı, taze 3) Siyaset. 4) Fasıla — Tersi Sovyetler Birliği'nin simgesi. 5) Yazım ürünlerini oynama sanatı .6) Matematik ve fizikte: tekrar, tekrarlanmış — Bir şey uğruna değerli bir şeyinden vazgeçme. 7) Tersi, ince uzun madeni çubuk — Bromun bir başka madde ile birleşmesinden oluşan tuzlar. 8) Stronsiyum'un simgesi — Peşin para ile bir süre için alıcı olma işi. 9) Bir emir — Tersi, İspanyolcada: yaşa. 10) Yüksek ve uzun ses — Başkentimizin kısaltmada gösterilişi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1) Hindistan. 2) Ahir — Anket. 3) ZA — Aklanma. 4) ılaH. 5) Reformizm. 6) Ame — İt. 7) Erkan Oyal. 8) Ve — azE — Ya. 9) Adaptasyon. 10) Peki — Ani.
YUKARDAN AŞAĞI: 1) Hazırcevap. 2) İhale — redE. 3) Ni — Afak — Ak. 4) Drahoma — Pi. 5) renaT. 6) Salam — Ozan. 7) tnA — İfyes. 8) Aknaz — Ya. 9) Nem — Milyon. 10) Tay — Ani.

Okurlardan Politika'ya

Üniversitelerde çalışan ilerici memurlara çağrı

İşbirlikçi tekelci sermayenin sürdürdüğü sömürü düzeninde en çok işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve onun ayrılmaz bir parçası olan biz üniversite memurları etkilenmekteyiz.

Türkiye genelinde örgütlenme biçimlerine bakacak olursak, işçiler sosyal ekonomik ve demokratik haklarını alabilmek için sendikalarında örgütlenmiş ve haklarını gerekirse grevler yaparak almışlardır. Bunun yanısıra, memurlar da kendi işkollarında örgütlenerek barış ve demokrasi savaşında yerlerini almışlardır. Türkiye'deki memur örgütlenmelerine baktığımızda TÖB-DER, TÜS-DER vb. birçok demokratik örgüt görürüz. Memurların değişik işkollarında örgütlenmeleri, kendi sorunlarına ancak ve ancak kendilerinin çözüm bulacağını: bir öğretmenin sorununun, bir sağlık emekçisinin sorunundan farklı olduğunu bilmezlikten gelemeyiz. Onun için, üniversitelerde çalışanların sorunları da değişiktir. Bu yüzden biz üniversite çalışanları da, kendi kuracağımız örgütümüzde birleşerek ekonomik ve demokratik haklarımızı alabiliriz. Üniversitelerde çalışan çok sayıda memur TBMM gündeminde bulunan «ÜNİVERSİTELER YASA TASARISI» hakkında bilgi sahibi değildir. Bu yasa tasarısı kimlerin işlerine yarıyor, kimlerin işlerine yaramıyor?

Bir defa üniversitelerde çalışan memurlara, işçilere yaramamaktadır. Yeni Üniversiteler Yasa Tasarısı, memurların, işçilerin ve öğrencilerin üniversite yönetiminde karar sahibi olmalarını engelliyor. Tasarı hazırlanırken memur temsilcilerinin görüşleri alınmamıştır. Bunun yanısıra, yıllardır üniversitelerde çalışan biz memurlar, işçiler, gerici öğretim üyeleri tarafından baskı görmekte çalışanları, barış ve demokrasi savaşımını işçi sınıfı savaşımından ayrı görmez ve «yolumuz işçi sınıfının yoludur» deriz. Üniversite memurları da, diğer demokratik kitle örgütleriyle tüm memurlara GREVLİ-TOPLUSÖZLEŞMELİ - SENDİKAL HAKLAR tanınması uğrunda yığınsal mücadele verebilir. Örgütlü olmadığımız sürece ekonomik, demokratik ve sosyal haklardan yoksun kalacağımızı, çarpık kapitalist düzende bir kat daha ezilip sömürüleceğimizi bilmek zorundayız. Onun için, başta gelen görevimiz, şimdiye değin örgütlenmemiş ve kaderine terkedilmiş üniversite çalışanlarını ilerici, yurtsever, demokrat kişiler olarak bir çatı altında toplayıp merkezi örgütlenmeyi sağlamaktır.

Üniversite memurlarının Türkiye genelinde ilk örgütlenmesi, Çukurova Üniversitesi memurlarının birlik ve dayanışmaları sonucu gerçekleşen ÇÜM-DER (Çukurova Üniversitesi Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği) dir. Bu örgütlenme yalnızca bir üniversiteyle sınırlı kalmayıp tüm Türkiye üniversitelerini kapsamak ve merkezi örgütlenmeye geçilmelidir. Bunun için de, çeşitli üniversitelerde çalışan ilerici, yurtsever, demokrat kişilerin zaman yitirmeden merkezi örgütlenmeyi biran önce yaşama geçirmek üzere çaba harcamaları gerekmektedir.

Ben, Çukurova Üniversitesi'nde çalışan ÇÜM-DER kurucu üyesi olarak, diğer üniversite memurlarını, merkezi örgütlenmeyi yaşama geçirmeye, demokratik, ekonomik ve sosyal haklarımızı almak, barış ve demokrasi savaşımına yığınsal bir şekilde katılmak için mücadele vermeye çağırıyorum.

Ve Türkiye ölçeğinde üniversitelerin örgütlenmesinde basın olarak yardımlarını esirgemeyeceğini umduğum değerli POLİTİKA gazetesine ve okurlarına teşekkür ederim.

MEHMET İPEK
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ

Halkevimizin kurucu üyesi

Fevzi Kuruçay

MHP ve ÜGD kapatılmalı savaşımında

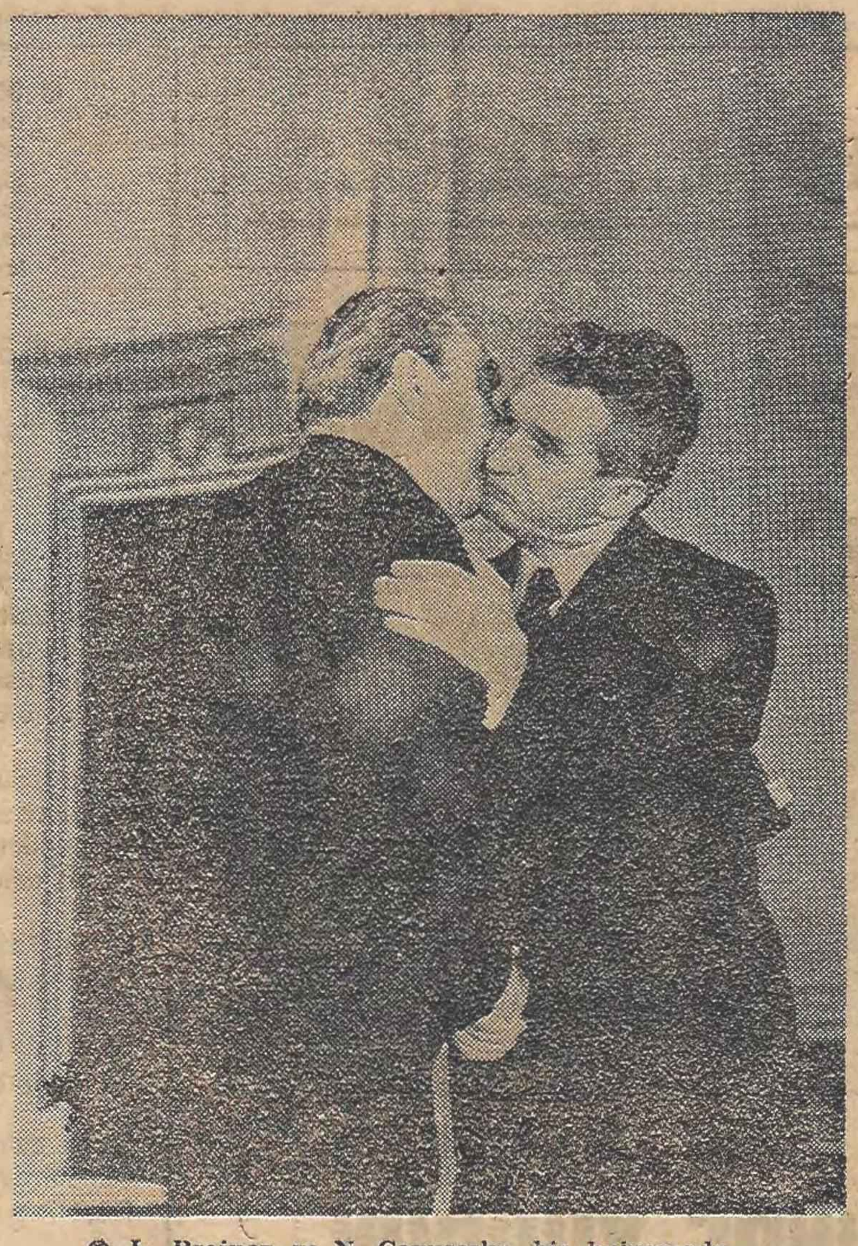
İzmit'te vali - polis - faşist işbirliğiyle katledildi

GAZİOSMANPAŞA HALKEVİ

ROMANYA FAŞİST İŞGALDEN KURTULALI 35 YIL OLUYOR...

Dış Haberler Servisi — 20 Ağustos 2. Dünya Savaşı'nın sonlarında Kızıl Ordular'ın Nazileri Sovyet topraklarından kovarak Balkanlar'da kovalamaya başlamasının 35. yıldönümünü vurguluyor. Balkanlar'ın eşiğinde başlayan bu savaş sırasında Romanya'da halk ayaklanması gerçekleşti ve Nazi işbirlikçisi Romen hükümetinin o zamana kadar Hitler'in emrine verdiği Romen orduları Kızıl Ordulara katılarak Nazi İmparatorluğunun yıkılmasına katkıda bulundu.

Kızıl Ordular, Balkanlar'da Nazileri kovalamaya başladıktan sonra 10 Avrupa ülkesini Nazi işgalinden kurtardılar.

● L. Brejnev ve N. Çavuşesku bir buluşmada...

ŞİLİ'NİN BAŞKENTİNDE GİZLİCE BİLDİRİ DAĞITILDI

Şili KP, Cunta'nın devrilmesi için cephe çağrısı yaptı

Dış Haberler Servisi — Faşist cunta tarafından yasaklanan Şili Komünist Partisi, diktatör General Pinochet rejiminin devrilmesi yerine geçici bir hükümet kurulması için tüm demokratik güçlere cephe birliği çağrısı yaptı. Faşist ordunun işgali altındaki başkent Santiago'da gizli olarak dağıtılan bir bildiride, halen yurt dışında sürgünde bulunan Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Luis Corvalan, Hıristiyan Demokratlar'ın ve tüm demokratik güçlerin Halk Birliği ile ortak cephe kurmalarını istedi.

Corvalan, «Şili'de geniş bir toplumsal hareket yaratmak ve demokratik güçlerden geniş bir cephe oluşturmak için olanaklar vardır» dedi. Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Corvalan, tüm demokratik güçlere, Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin öncülüğünde birleştiği Nikaragua'yı örnek olarak gösterdi.

Bilindiği gibi son yıllarda Hıristiyan Demokratlar, komünistlerin katılmasıyla kurulacak bir hükümeti red ediyorlar.

● ŞİLİ'DEKİ KIZILDERİLİ YERLİLERİN TOPRAKLARI ELLERİNDEN ALINIYOR

Öteyandan Şili Cuntasının çıkardığı bir yasayla, Şili'deki kızılderili yerli halkın toprakları ellerinden alınıyor. Şili'de soykırıma uğratılan yerlilerin bundan böyle büyük çiftliklerde bir çeşit köle olarak çalışmak zorunda kalacakları bildiriliyor.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Amerika'dan esen serin rüzgâr...

Jimy Carter, izinsiz, BM Filistin Kurtuluş Örgütü gözlemcisi Zehdi Terzi ile görüşme yapan ele avuca sığmaz ABD BM Daimi Temsilcisi Andrew Young'ı görevinden istifaya zorlamakla başına iyi bir bela almışa benzemektedir.

Başkan Carter 1980 seçimleri öncesi başaşağı düşme eğilimini sürdüren prestijini kurtarmak için "şeytanla ittifaka" hazır olduğu şu sıralarda Tel-Aviv'deki şahinlerin öfkelerine koşut olarak "dişlerini" gösteren güçlü siyonist lobisinin kontrolü altındaki yahudi oylarını kaybetmemek endişesiyle Andrew Young'ı feda etmiştir.

Birincisi, kuşkusuz, nitel açıdan ABD de yaşayan yahudi azınlığın etkinliğinde olmamasına karşın, zenci oylarının nicel ağırlığı Başkanlık seçimlerinde yabana atılmaması gereken bir kozdur. Dürüst ve cesur çıkışları, insan hakları, ırk ayrımı, Ortadoğu gibi uluslararası temel sorunlardaki ileri düşünceleriyle, karakterli genç diplomatın zenciler nezdinde büyük prestije sahip bulunduğu, gözden kaçırılmaması gereken bir husustur. Bu prestijin şimdi daha da artacağından ise kuşku yoktur. Nitekim zenci nüfusun önemli bölümünü etkisi altında tutan çok sayıda zenci kuruluş, Carter'ın davranışını sert bir biçimde kınamış, bütünüyle Young'ı desteklediklerini açıklamışlardır. Dahası, Andrew Young, görevinden ayrıldıktan sonra tersine eskisine oranla daha açık ve kesin konuşmaya başlamıştır. BM Güvenlik Konseyi geçici dönem Başkanlığının hâlâ uhdesinde olması ise Young'ın konuşmalarının etkinliğini artıran bir başka öğe niteliğindedir.

BM Daimi Temsilciliği sırasında, görevi icabı nisbeten ölçülü ve sınırlı olmak zorunda kalan zenci diplomatın olay yaratan ünlü konuşmaları karşısında güç durumlara düşen Carter yönetiminin, çok daha özgür bir ortamda konuşmak fırsatı bulan bir Andrew Young karşısında hayli terleyeceğini ileri sürmek, sanırız, kehanet olmayacaktır.

Andrew Young, istifa mektubunun altına konduğu imzası daha kurumadan yaylım ateşe başlamış, Carter yönetimini Vietnam'lı mülteciler konusunda çok derecede sert bir biçimde eleştirmiştir. Young, Başkanın Ortadoğu politikasının yanlış olduğunu belirttikten sonra, "bin'erce Vietnam'lı mülteci olarak gemilerle ülkelerinden ayrılarak kendilerine yeni bir yurt aramaları faciasının sorumlusu, bu konuda gayet ağır hareket eden Başkan Carter'dır" demiştir.

Bu konuda yetkili olduğu tartışma götürmeyen Young'ın Vietnam'lı mülteciler konusundaki bu beklenmeyen açıklaması, başta ABD olmak üzere kapitalist dünyanın tüm kitle iletişim araçlarını seferber ederek Vietnam Demokratik Cumhuriyetine karşı açtıkları kötüleme kampanyasının "iplliğini pazara çıkarması" açısından son derecede ilginçtir.

Andrew Young'ın açıklamaları Carter yönetiminin, Vietnam Demokratik Cumhuriyetinin mülteciler olayının BM Göçmen örgütü aracılığıyla tezelden çözüme ulaştırılmasına ilişkin insancıl girişimlerini sistematik bir biçimde engellemesinin nedenini açık seçik ortaya koymaktadır. Çünkü Carter, sorunun çözümünde ağır hareket ederek olayın Vietnam'a karşı düzenlenen kötüleme kampanyasında kullanılması için gerekli zamanı sağlamış, böylece de mülteciler sorununun faciaya dönüşmesinde birinci etken olmuştur.

Vietnam'lı mülteciler faciasının baş sorumlusunun kim olduğunun bir kez daha en yetkili amerikan diplomatlarından birinin ağzından kanıtlanması, kuşkusuz, Vietnam'a karşı olan onulmaz kuyruk acılarından kaynaklanan intikam duygularıyla, yangına körükle giderek bizzat tarumar ettikleri bu çilekeş ülkeye yaptıkları üç kuruşluk yiyecek yardımını kesecek ölçüde gözü dönen başta Fransa, İngiltere ve Federal Almanya olmak üzere tüm AET üyeleri ile bu gerici yalan kampanyasının değirmenine su taşıyan Pekin kliği yandaşları şimdi öncelikle kendi kamuoylarına, sonra da dünya kamuoyuna hesap vermek zorundadırlar.

Bir kez daha ortaya çıkan gerçek şudur: Vietnam'lı mülteciler olayının baş sorumlusu ABD emperyalizmidir. Savaş sırasında Güney'i içki, kumar, karaborsa, vurgun, esrar, rüşvet, fuhuş "cennetine" çevirerek insanı yozlaştıran, savaş sırasında ülkeye attığı 14 milyon ton bomba ve zehirle Vietnam'ı insanı ve doğasıyla harabeye çeviren, defolup gittikten sonra, bu kez, bizzat yarattığı kurbanları politik istismar aracı yaparak, kalkınma savaşı veren yiğit Vietnamı hâlâ köstekle meye çalışan amerikan emperyalizmi ve onun yardakçılarıdır.

Uzlaşmaz ve sert tutumlarıyla Carter'a baskı yaparak Andrew Young'ın görevinden alınmasına yol açan Tel-Aviv'li şahinlere ne denli teşekkür edilse azdır.

Young, şimdi, amerikan komplosunu çok daha özgür biçimde açıklamak fırsatını bulmuştur.

Amerikadan serin bir rüzgar... Nihayet..

Fransa'da Hitler faşizmine karşı direnişin 35. yıldönümü kutlanıyor

"BUGÜN EĞER FRANSIZCA SÖYLEYEBİLİYORSAM
ACIMI VE UMUDUMU ÖFKEMİ VE NEŞEMİ,
YABANCI DENİLEN O ADAMLARA BORÇLUYUM BUNU,
ÜLKELERİNİN NERESİ OLDUĞUNU BİLEN YABANCILARA"

● "Manukyan" direniş hücresi, üç Fransız, bir İspanyol, iki Romen, beş İtalyan, sekiz Polonyalı, iki Macar ve iki Ermeni direnişçiden oluşan bu hücre Nazilere ağır darbeler indirdi. 21 Şubat 1944'te hücrenin tümü nazilerce idam edildi

Fransa'da antifaşist savaşa, sayıları 40 bini bulan 16 ulustan göçmen direnişçiler etkin olarak katılmıştı

Fransız antifaşist direniş hareketinde uluslararası tugaylar

● ÜLKELERİNİN NERESİ OLDUĞUNU BİLEN YABANCILAR

Bir insanın nazi kurşunlarına hedef olduğunu anımsatan plaketlerde yalnızca «Pierre Jean» gibi Fransız isimleri yazmaz. Ünlü «Manukyan» direniş örgütüne bağlı ve 21 Şubat 1944'te kurşunu dizilen örgüt üyelerinden biri İspanyol, ikisi Romen, beşi İtalyan, sekizi Polonyalı, ikisi Macar, ikisi Ermeni ve üçü Fransızdı. Herkesin de bildiği gibi nazilere karşı direniş hareketleri içinde Fransızlarla yabancılar içiçe Fransızlarla yabancılar içiçe çalıştılar. Yalnızca yabancılardan oluşan birliklerin Fransa'nın çeşitli bölgelerinde MOI-FTPF (Bağımsız Fransa Partizanları-Göçmen Bölümü) tarafından oluşturulduğunu ve bu birliklerin kendi kendilerine eylem koydukları, Fransız antifaşistleri ile omuz omuza çarpıştıkları bir gerçektir.

Bu birlikler içinde uzun ya da kısa bir süre önce Fransa'ya sığınmış antifaşist savaşçılar, Enternasyonal tugaylarda çarpışmış eski gönüllüler ve İspanya Cumhuriyet Ordusu askerleri bulunuyordu. Özellikle İspanyollar, silahlı savaşım ve yeraltı örgütlenmesi konularında çok deneyimli oldukları için direniş hareketinin en etkin ögelerini oluşturmuşlardı. Fransa bağımsızlığına kavuştuğu gün bu yabancı direniş savaşçılarının sayıları 40 bini buluyordu. Direniş hareketi albaylarından Gaston Laroche'un 1965'te yayınlanan «Onlara Yabancı Diyorlardı» adlı eserinde, bu birliklerin içinde 16 ulustan insanlar bulunduğundan söz ediliyor. Doğal olarak direniş hareketi Fransız halkının bağrından kopup gelmiş, gücünü ondan almıştı. Ama göçmen savaşçılarda olağanüstü katkılarda bulundular.

● ALTI TUGAY

16 Ekim 1946 tarihinde, «Bağımsız Fransa Birlikleri-İspanyol Direnişçileri Dostluk Örgütü» tarafından yayınlanan bir rapordan anlaşıldığı gibi, ilk silahlı İspanyol direnişçileri 1942 yılında Ariège dağlarında eyleme başladı. Diğer bölgelerdeki direniş liderleri de bu örgütten çıktılar. Savaşın kazanıldığı gün İspanyollar altı gerilla tugayı ve 10 bin silahlı adamdan oluşan bir güce sahiplerdi. İspanyol gerillalar özellikle Güney Fransa'da çarpışmışlar ve Bağımsız Fransa Birlikleri ile birlikte belirleyici bir rol oynamışlardı.

İspanyol savaşçıların eylemleri üzerine yapılan bir istatiğe göre, İspanyol savaşçıları, nazilerin hizmetindeki 80 lokomotifi tahrip etmişler, 150 demiryolunu havaya uçurmuşlar, 600 elektrik hattını kesmişler, 6 santralı işlemez duruma getirmişler, 20 kez silah fabrikalarına saldırıda bulunmuşlar, 22 madeni sabote etmişler ve toplam 512 çarpışmada nazi ordusundan 3 bin kişiyi öldürüp 9800 kişiyi tutsak almışlardı.

● LA PAROLA DI SOLDATO (ASKERİN SÖZÜ)

Mussolini 1942'de 4. Ordusundan 20 bin askeri ve bir o kadar deniz piyadesini Fransanın Marsilya'ya kadar olan güney bölgesini ve Korsika'yı işgal etmeye yolladı. Fransa'daki İtalyan göçmenler aynı gün TI (İtalyan Birlikleri) adlı örgütü kurdular. Örgütün görevi, ordu ve donanma içinde çalışarak onları bölmek, silahlarını, kendilerini Fransa'yı işgale yollayanlara karşı çevirtmeye çalışmaktı. Yeraltında çıkan «La Parola Dı Soldato» (Askerin Sözü) adlı gazete, İtalyan gestaposu OVRA'nın tüm engellemelerine karşın kışlalarda ve güvertelerde dağıtılmaya başlandı. Sonuçta 4. Ordu askerlerinin büyük bir bölümü çarpışmayı red derek silahlarıyla gerillalara katıldılar.

En zor görevlerden biri de Alman ve Avusturyalı antifaşistlere düşmüştü. Almanca bildiriler çıkarmak, Wermacht (Alman Ordusu) ve işgal kuvvetleri içinde anti-Hitlerci gruplar oluşturmak onlara düşüyordu. Ancak sonuç elde etmek çok güçtü ve uzun süreler içinde gerçekleşiyor ve kalıcı olmuyordu.

İlk Sovyet savaş tutsakları 1942 yılı başlarında Hitlerciler tarafından Fransa'ya sürgüne yollandılar. 1943 sonu ve başlarında örgütlenen tutsaklar direniş birlikleriyle ilişkiye geçerek toplu kaçışlar gerçekleştirdiler.

● NAZİLERİN YANILGISI

Çarpışacak adam eksiliği çeken naziler bu sıralarda çok büyük bir yanılgıya düştüler. Sefaletten çürüttükleri toplama kamplarından çıkardıkları Ermenilere, Gürcülere, Taciklere ve Ukraynalılara Alman üniforması giydirerek SS'lerin yönetiminde cephelere yolladılar. Cherbourg'da 1. Gürcü Tümeni nazilere saldırdı. Vannes'da Gürcü Tümeni tüm silahlarıyla birlikte direniş kuvvetlerine katıldı. Havre'de Sovyet tutsaklar İngilizlere yardım ettiler. Saint-Tropez'da Ermeni birlikleri silahlarını nazilere çevirdiler. Carmaux'da iki bölüğe yakın gürcü ve Türkistan'lı, Nazi subaylarını öldürerek gerillalara katıldılar.

Memina Manukyan, «Manukyan» adlı kitabında, nazilerin göz dağı vermek için büyük gürültülerle düzenledikleri adalet karikatürü mahkemede Manukyan'ın söylediği son sözleri aktarıyor: **«Size söyleyecek hiçbir şeyim yok. Sizinle çarpışmaktı görevim ve bunu yerine getirdim.»** Mahkemeyi dolduran Fransız işbirlikçilerine dönerek şunları söyler: **«Sizlere gelince; siz ki Fransızsınız. Bizler Fransa için, bu ülkenin bağımsızlığı için çarpıştık. Size Fransız milliyeti miras kaldı, bilincinizi ve ruhunuzu düşmana sattınız. Biz ise onu lâyık olarak kazandık...»** Bir kaç saat sonra Manukyan ve 22 arkadaşı kurşuna dizildiler.

Beş yıl sonra ozan Paul Eluard şu dizleri yazdı:

Bugün eğer Fransızca söyleyebiliyorsam
Acımı ve umudumu, öfkemi ve neşemi
Yabancı denilen o adamlara borçluyum bunu
Ülkelerinin neresi olduğunu bilen yabancılara.

Brezilya'da 300 bin işçi greve başladı

Dış Haberler Servisi — Grevin yasak olduğu Brezilya'da 300 bin işçi ücret artışı istemiyle greve başladı. Ülkenin çeşitli yerlerine yayılan grev hareketine polislerin ve faşistlerin saldırdığı bildiriliyor. Grevlerin kırılamamasına çok kızan İçişleri Bakanı ise 300 bin işçinin tümünü hapse atmakla tehdit etti.

Öteyandan Brezilya'nın güneyindeki Cascavel kentinde, diktatörlük muhalifi bir gazetenin sorumlusu olan Dos Santos, faşistlerce vurularak öldürüldü.

AFGANİSTAN 60. BAĞIMSIZLIK YILDÖNÜMÜNÜ KUTLUYOR

Dış Haberler Servisi — Afganistan'ın bağımsızlığını yeniden kazanmasının 60. yıldönümü kitle gösterileriyle kutlanıyor. Dünkü yıldönümü nedeniyle düzenlenen gösterilerin, iç ve dış karşıdevrimci girişimlere karşı devrimin savunulması belgileri altında geçtiği bildiriliyor. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ve Başbakan Aleksi Kosigin, Afganistan Devrim Konseyi Başkanı Nur Muhammed Taraki ve Başbakanı Hafizullah Amin'e gönderdikleri kutlama mesajında, Sovyetler Rusyası'nın 60 yıl önce Afganistan'ın bağımsızlığını ilk tanıyan ülke olduğuna işaret edilerek Sovyet ve Afgan halkları arasındaki dostluğun o günden bu yana daha çok güçlendiği belirtildi.

İSRAİL VE FALANJİSTLER GÜNEY LÜBNAN'I BOMBALADI

Dış Haberler Servisi — Güney Lübnan'ın doğu ve orta kesimlerinde bulunan birçok köy yine İsrail topçusunun ve falanjist milislerin şiddetli bombardımanına hedef oldu.

Öte yandan Carter'ın özel Ortadoğu temsilcisi Strauss, Birleşmiş Milletler'in 242 sayılı kararının, «Filistin haklarından sözedecek şekilde» değiştirilmesi için ABD'nin yaptığı öneriye ne Mısır'ın ne de İsrail'in onayını alamadan ABD'ye döndü. Mısır ve İsrail yöneticileri, böyle bir değişiklik yapıldığı takdirde, «Filistinlilere özerklik» konusundaki Mısır - İsrail görüşmelerinin «tehlikeye girmesinden» endişelendiklerini söylediler.

HİNDİSTAN HÜKÜMETİ İSTİFA ETTİ

Yeni Delhi, (ANKA) — Hindistan Başbakanı Charan Singh dün istifa etti.

Daha önce, eski Başbakan Morarji Desai'nin, yeni bir Janata Partisi hükümeti kurma çabalarına karşı Charan Singh'in adaylığını destekleyerek bir merkez-sol koalisyonu kurulmasına olanak veren Bayan Gandi'nin, hükümet arasındaki desteğini çekmesi üzerine Singh, istifa etti ve Devlet Başkanı Sanjiva Reddy'e başvurarak parlamento'yu feshedip erken seçime gidilmesini istedi.

Yeni hükümet kuruluncaya kadar Singh görevini sürdürecek.

Singh'in istifasının ardından Janata Partisi lideri Jagjivan Ram, Reddy ile görüşerek hükümet kurma görevinin kendisine verilmesini istedi.

Daha önce iktidarda bulunan ve partiden istifalarla millet meclisinde azınlığa düşmekle birlikte en kalabalık grubu oluşturan Janata Partisinin yeni lideri Jagjivan Ram, erken seçimlere gidilmesi önerisine karşı çıkarak, hükümeti kurabileceğini söyledi.

Portekiz'de sağcı partiler hükümeti düşüremedi

Lizbon, (A.A.) — Portekiz'de sağcı partilerin Başbakan Pintasilgo'yu düşürmek için dün yaptıkları ilk girişim başarısızlıkla sonuçlandı ve hükümet programı parlamentodan geçti. Parlamentoda yer alan iki sağcı parti, programın reddedilmesini isteyen bir karar tasarısı verdiler. Komünistlerin ve sosyalistlerin çekimser kaldıkları oylamada karar tasarısı lehine 33 oy çıktı.

Cezayir, Sahra halkının kendi yazgısını belirleme hakkını destekliyor

Dış Haberler Servisi — Cezayir Ulusal Kurtuluş Partisi Politik Bürosu, aldığı bir kararla, Batı Sahra halkının kendi yazgısını belirleme hakkını desteklediğini açıkladı. Cezayir'de yapılan açıklamada, Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan Polisaryo ile Moritanya hükümeti arasında varılan barış anlaşmasının Cezayir'de memnunlukla karşılandığı bildirildi ve Batı Sahra'yı işgal altında tutan Fas sert bir şekilde kınandı.

SOVYET YAPISI TAKIM TEZGAHLARI SİZE GÜVENCE SAĞLAR

Sovyet Dış Ticaret İşletmesi

V/O STANKOIMPORT

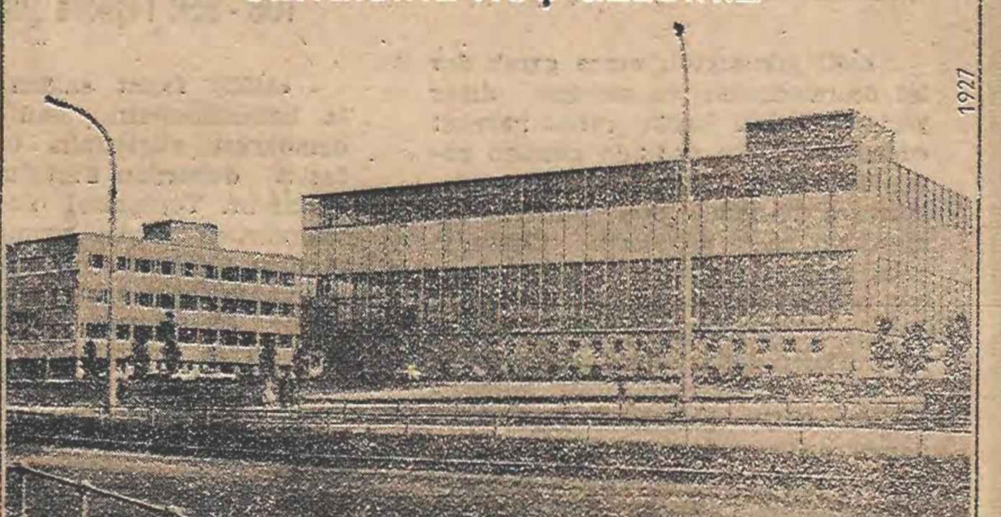
20 Ağustos - 20 Eylül 1979 tarihleri arasında İZMİR ENTERNASYONAL FUARINDA,

en komplike parçaları dahi tornalayabilen, yüksek randıman ve hassasiyet simgesi olan çok amaçlı, geniş çeşitli takım tezgâhları dizisini takdim eder.

ÇEŞİTLİ İŞLER GÖREBİLEN YATAY TAŞLAMA MAKİNASI, Model 3D722 kare şeklinde pleytli ve dikey antifriksiyon kızaklarda hareket eden sütûna sahip olan tezgâh, taşlama kafasının hassas ve istikrarlı dikey besleme hareketine imkân verir. Tezgahın bünyesinde bulunan kilitleme sistemleri ve koruma tertibatı sayesinde, tam bir çalışma emniyeti sağlanmaktadır

HER TÜRLÜ KULLANIŞA ELVERİŞLİ FREZE TEZGAHLARI, Model 6R83Sh çok sert yapısı ve titreşim kabiliyeti ile freze bıçağının ömrünü uzatır ve freze veriminin artmasını sağlar.

V/O STANKOIMPORT SERGİSİNE HOŞ GELDİNİZ

STANKOIMPORT MOSHVA - SSSR

(Basın: 33357) — 1969

● **FARİZ BAYAL**
Hatay KÖY-KOOP Başkanı

«Günümüzde, MHP ve yan kuruluşları kendilerinden olmayan herkese saldırıyorlar. Bu belgelerle saptanmıştır. Katil yuvaları bellidir. Başsavcılıkta MHP hakkındaki suç dosyaları birbiri üzerine sıralanmıştır. Üretici köylüler, bu dosyaların biran önce sonuçlanmasını, sorumluların hesap vermesini istiyor.

KÖY-KOOP'a bağlı Adakobirlik Genel Müdürü Akın Özdemir'in katili de gene bu katil yuvalarıdır.

Başsavcılığa düşen insani görev de; ellerinde bulunan CHP'nin suç dosyalarını vakit geçirmeden Anayasa Mahkemesi'ne vermesidir. Bu istemler yalnızca KÖY-KOOP'un değil, emekten, barıştan ve özgürlükten yana olan herkesin istemidir.»

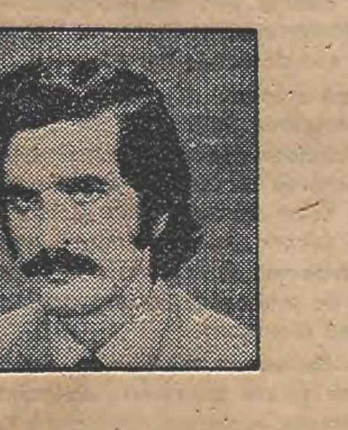
● **FAİK ÇAĞLAR**
OLEYİS, Hatay İl Temsilcisi

«MHP kapatılmalı mı? diye soruluyor.

Aaamaan ne gereği var efendim? Nasılsa geç kalındı. Şimdi hiç değilse kaynak belli, «tecrid-i toplum» durumunda.

Milli Nizam Partisi misali, «Danıştık - dönüştükü» arka kapıyı kapatıp, «Mehmed»in adını «Meecmet» yapacaksak, arı kovanına çomak sokmanın ne âlemi var.

MHP'nin adının karıştığı terörist kovuşturma dosyaları ortada; Ne Cumhuriyet Başsavcısına akıl öğretmek durumundayım, ne de boş durduğunu sanırım. Ama ben şahsen ülkücü tosuncukların barındığı MHP'nin kapatılmasına şiddet ve de hiddetle karşıyım.»

● **LÜTFÜ ONAT**
CHP Gölcük İlçe Sekreteri

«Kitlesel katliamlar, şiddet olayları üzerindeki sis perdesi artık kalkıyor. Halkımıza; ilericilere, emekçilere ve tüm demokrasiden yana olanlara karşı sürdürülen saldırıların ardında MHP, ÜGD ve faşist kuruluşlar çıkıyor. Almanya'da faşist hareketin lideri J. Strauss'la, devamlı diyalog halinde olan Türkeş'in partisi MHP'nin faşist bir parti olduğu Batı Alman mahkemelerince kanıtlanıyor. Gizli Reich belgesi ile bu partinin Nazilerle ilişkileri belgeleniyor.

Düşünce özgürlüğünü savunanların, «Demokrasi içersinde her tür ideoloji savunulmalıdır» derken, bu ideolojiler içerisine faşizmi de koymaları büyük yanılgıdır; demokrasi ve insanlığa ihanettir. Çünkü faşizm bir ideoloji değildir. Özünde, özgür düşünceye, demokrasi ve insanlığa karşıdır. Demokrasi içersinde yeri yoktur.

Halkın kutsal değerlerini istismar ederek (din ve milliyetçilik) kendisine taban yaratmaya çalışan, başsavcılıkta suç dosyaları her gün gittikçe kabaran, faşist MHP ve yan kuruluşlarla olan faşist yuvalar derhal kapatılmalıdır.

Gün antifaşist, antiemperyalist savaşım günüdür. Ve bu savaşımda yerini almak her yurtseverin boynunun borcudur!»

● **YAŞAR ATICI**
Likat - İş Genel Sekreteri

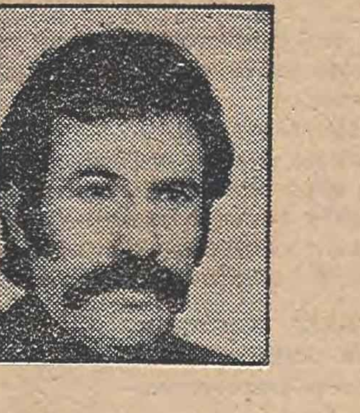
«Anayasal Kuruluşlar demokratik düzenin temel taşlarıdır. Bunların teker teker yok edilmesi demokrasinin çöküşünü intaç eder. Bu kuruluşlar ister Siyasi Örgüt isterse Sendika veya Dernek olsun eğer Anayasal ve ilgili Yasal çizgiden sapmışlarsa bunları yasal çizgiye getirmenin uğraşı gösterilmelidir. Yoksa Siyasi Parti veya bir Derneği kapatmak o zihniyetin silinip kimselerin görüş ve düşüncelerini ortadan kaldırmak demek değildir. Bu itibarla ben, herhangi bir siyasi partinin veya derneğin kapatılmasından yana değilim.»

● **HALİL TÜREMİŞ**
Ergani SS Esnaf ve Sanatkârlar Kefalet Koop. Başkanı

«MHP ve ona destek olan tüm kuruluşlar kapatılmalıdır. Çünkü Türkiye'de işlenen tüm cinayetlerin arkasından MHP ve onun yan kuruluşları çıkmaktadır. Çünkü MHP Faşist bir partidir. Faşizm tüm emekçilerin düşmanıdır. Faşizmin en zenginlerin düzenidir. Faşizmin insanlığın yüz karasıdır. MHP ve ÜGD-D faşist örgütlerdir. Tüm işçilerin köylülerin düşmanı olduğu gibi biz esnafların da düşmanıdır.

Hükümet mutlaka bu örgütlerin üzerine gidip, yetkililerinden hesap sormalıdır.»

● **FEHMİ EROĞLU**
EKİ Demiryolu Cer İşçileri Sendikası Başkanı

«MC yıkıldıktan sonra gerek devlet dairelerinden ve gerekse diğer yerlerde eskisi kadar rahat hareket edemediler. Bu nedenle günden güne, Türkeş'in komondoları azgınlaşmaya başladı. Son günlerde ise meydana gelen olayların tümünün arkasından bu partinin çıktığı apaçık ortada. Bu nedenle daha çok devrimci, yurtsever, ilerici ve demokratların öldürülmesini istemiyorsa MHP ve yankuruluşları kapatılmalıdır. CHP gerçekten özgürlükçü demokrasiye inanmışsa, köşeye sıkışmış MHP'nin üzerine kararlılıkla gitmelidir. Yargı organlarının elinde MHP ile ilgili hayli kabarık dosyaların bulunduğu herkesçe bilinmektedir. O halde yargı organları mekanizmasını en iyi şekilde çalıştırıp bu partinin üzerine gidilmelidir.»

● **ALİ İHSAN ARICAN**
TÖB - DER Yeşilova Şubesi Başkanı

«MHP faşist saldırı ve kırımlarla katledilenlerin kan denizinden, demokrasi güçlerinin ördüğü antifaşist duvardan kurtulmaya çabalamaktadır. Toplumsal olay diye nitelendirilen faşist saldırı ve cinayetlerin arkasında MHP çıkmıştır. Bu durum iddianamelere, soruşturma dosyalarına, mahkeme tutanaklarına ve mahkeme kararlarına da yansımıştır. Ülkemizde hukukun işlerliği varsa MHP kapatılmalıdır. MHP'nin kapatılması can güvenliği açısından büyük bir adım, demokratik bir mevzi olacaktır.»

● DEVAM EDECEK

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

● Kartal Şenlikleri'nde duvarlara resim yapan görsel sanatçılar...

YAZ DÖNEMİNDE YURDUN DÖRT BİR YANINDA FESTİVALLER, ŞENLİKLER YAPILIYOR

Yarım yüzyılı aşkın cumhuriyet döneminde, sanat çalışmalarının birkaç büyük kentin belli kesimleriyle sınırlı kaldığını, geniş kitlelere ulaşamadığını görüyoruz. En yaygın ve etkin sanat dalı sayılabilecek olan «yazın» alanında değerli ve yetenekli elemanların yetişmesine karşın, toplum sorunlarını dile getiren ürünlerin, hep baskıcı yönetimlerin hışmına uğradı. Günümüzde de, ilerici ve toplumcu sanat ürünlerine karşı aynı baskı yöntemlerinin uygulandığına sık sık tanık oluyoruz.

Anadolu'nun ortalarından başlayarak Trakya'ya dek uzanan şenliklerin, festivallerin giderek yaygınlaşması ve sanatçılarımızın halkla yakın ilişkiler kurma yolundaki özverili çalışmalarını, tüm bunlara karşın sanatsal uğraşının canlı bir şekilde geliştiğini gösteriyor. Ülkemizin birçok yöresinde, yapıtlarını okudukları yazarlarını kentlerine ya da kasabalarına davet ederek onlarla tartışmak, söyleşide bulunmak, görsel sanat alanındaki ürünleri tanımak, yetkin müzik sanatçılarını dinlemek amacıyla girişimlerde bulunulduğunu sevinerek izleyebiliyoruz. Bu şenliklerde ve festivallerde, özellikle, bir yozlaştırmaya karşı etkin önlemler alınıyor.

Yöresel etkinliği olan festivallerin ve şenliklerin halkın katkısıyla gerçekleştirilmesi, yıllar boyu sanat uğraşılarının dışına itilmiş geniş kitlelerin sanata susamışlıklarının bir ifadesi olsa gerek. İşte Marmara Belediyeler Birliği'nce düzenlenen şenlikler... Bunların en önemlilerinden olan **Kartal Şenliği**, geçtigimiz haftanın ilgiyle izlenen bir sanat olayıydı. Daha önce düzenlenen **Çanakkale Tahta At Şenlikleri Troya Festivali**, ilk kez düzenlenen **Kuşadası Festivali** ve onu izleyen **Hacıbektaş şenlikleri**, bu yaz döneminin unutulmaz sanat olayları arasında yeraldı. Önümüzdeyse, **Aydın Festiveli ve Antalya Altın Portakal Yarışması** var. Bunlar, şimdilik anımsayabildiklerimiz. Ayrıca Van'dan Trabzon'a ve Mersin'den Tekirdağ'a daha niceleri yapıldı, yapılıyor.

Bu festivallerin ve şenliklerin çoğuna sanatçılarımız, yazarlarımız ve düşünürlerimiz katılıyor. Bu sanat uğraşılarının çoğuna katılan Görsel sanatçılarımız, **Kartal Şenligi'nde** büyük ilgiyle karşılanan çalışmalarını şöyle anlatıyorlar:

«Görsel Sanatçılar Derneği», sanatın halkın malı olması, köklerinin emekçi kitlelerin içine uzanması birleştirici, geliştirici, bilinç aktarıcı özelliklerinin kitlelere mal olması için savaşımını pekiştiriyor.

Bu amaç doğrultusunda tüm demokratik kuruluşların ilerici güçlerin ve yerel yönetimlerin işbirliğini ısrarla savunan GSD, Kartal Belediyesi'nin ilerici demokrat tutumunu değerlendirerek, **Kartal Kültür ve Sanat Şenliği'nde** yeralarak bu tutumunu kanıtladı.

Halkımızın en üretken kesiminin, sanayi işçilerinin yoğunlukta olduğu bu yerleşim bölgesinde, Kartal halkı sanatçıların üretkenliğini yakından izledi, değerlendirdi, yaşadı. Gösterilen canlı ilgi halkın sanattan anlamadığı, sanat üretimine ilgisiz, yabancı olduğu saptırmasının geçersizliğini kanıtlıyordu. Caddelerde resim, yontu yapan sanatçılarımız; Mehmet Aksoy, Avni Memedoğlu, Gülgün Başarır, Seyit Bozdoğan, Saime Bozdoğan, Bahattin Bozdoğan, Sema Ündeğer ve Vildan Cevaş'ın uygulamaları, büyük bir ilgiyle izleniyor. Üretilen işler üzerinde tartışılıyor, öneriler getiriliyor, sanatçı ile toplum arasında özünde varolan bütünlük yeniden canlanıyordu.

Şenliğe GSD'nin getirdiği Halk Parkı'nda açılan «Selam Yaratana» konulu AFSAD'ın fotoğraf sergisi ve gene GSD'nin düzenlediği Halk Plajı'nda ve sahil yolunda açılan karma sergi aynı amacı, ilgiyi, bütünleşmeyi pekiştiren etkinlikler oldu.

Çarşı içindeki Kreş duvarını DGSA'lı öğrencilerin oluşturduğu **«Demokratik Sanat Uğraşını Yaygınlaştırmak İçin Birlik Çalışma Grubu»ndan** Arif Aşçı - Suna Ceylan Turan - Emel Şahinkaya - Canan Uslu - Neslihan Gürtürk ve Mehmet Günsur çocuklar için resimlediler. Aynı binada tanzim satış yerinin duvarına Günseli Şentürk, Müşerref Tavrak, Ziya Aydın, Ekrem Özen, Sgrafitto tekniğinde bir resim uyguladılar. Kartal Halk Plajı'nda bir duvara ise, Halis Başarır rölyef yaptı.

Uluslararası Çocuk Yılı kapsamında çocukların katıldığı uygulamalar da var. Çocuklar, şenlik içinde kendileri için yepyeni bir dünya buldular. Boyalarla, çamurlarla alabildiğine oynadıkları, özgürce yarattıkları, kendi çabalarıyla kurdukları bir dünya...

Seniye Fenmen, Mehmet Aksoy, Sabahattin Şen ve Gönül Şen ile birlikte resimler, seramik panolar küçük yontular yaptılar.

Şenliği canlandıran bir başka etkinlikte her akşam Halk Parkı'nda yapılan yazma baskı uygulamaları oldu. GSD'li sanatçılar Nesteren Gürsel, Çiler Tezeller, Canan Yılmaz, Zehra Aral, Ayla Salman giderek unutulan bu halk sanatımızın güzel örneklerini eski ustalardan kalma kalıplarla, yemenilere yeni yorumlarla bastılar sergilediler.»

● Görsel sanatçıların çalışmalarına özenen bir çocuk...

● 3. Kartal Kültür ve Sanat Şenliği'nde Başkan Büklü, tiyatro sanatçılarını kutluyor

SAPANCA SİNEMATEK DERNEĞİ KURULDU

Sakarya'ya bağlı Sapanca ilçesinde Sinematek Derneği kurularak çalışmalarına başlamıştır. 26 Ağustos tarihinde kuruluş işlemlerini tamamlayarak tüzel kişilik kazanan Sapanca Sinematek Derneği, Eylül ayında film gösterilerine başlayacaktır. Necati Ünlü, O. Nuri Erdoğan, Hüseyin Çorbacıoğlu, M. Faik Bostancı'nın Yönetim Kurulu'nu oluşturduğu Sapanca Sinematek Derneği'nin Kurucu Başkanı Selahattin Güler, yaptığı açıklamada amaçlarının bölgenin kültürel gelişimine katkıda bulunmak olduğunu belirterek, «Sinema gibi önemli bir sanatı ve kitle haberleşme aracını sağlıklı, doğru yönde geliştirmek; yöre halkına gerçek sinemayı sunmak görevimiz olacak.» demiştir.

TYS'nin İzmir Fuarı'nda bu yıl açacağı kitap pavyonunda 90 yazar kitaplarını imzalayacak

Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi, Türkiye Yazarlar Sendikası bu yıl da Uluslararası İzmir Fuarı'nda bir kitap pavyonu açtı.

Gerekli her türlü hazırlığın tamamlandığı pavyonda sendika yetkililerince açıklandığına göre, sendika üyesi 90 yazar, bir ay süreyle kitaplarını okurlara imzalayacaklardır.

Hangi yazarın ne gün kitabını imzalayacağını gösterir program bir broşür halinde bastırılıp dağıtılmaktadır. Bu programa göre TYS üyesi Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'da, 20 Ağustos günü pavyonun açılış töreninde hazır bulunacak ve sendika Genel Başkanı Aziz Nesin ve öteki yazarlarla birlikte kitaplarını okurlarına imzalayacak.

TSY'nin kitap pavyonuna bu yıl da 24 yayınevi katıldı. Katılan yayınevleri, alfabetik sıraya göre şöyledir: Abece, Ada, Altın Kitaplar, Arkadaş, Arkın, Aydınlık, Bilgi, Bilim, Cem, Çağdaş, Derinlik, Gelişim, Gözlem, Hürriyet, İş Bankası, Milliyet, Red House, Seçme Kitaplar, Sosyal, Sunucu, Tekin, Yaşam ve Yeni Dünya Yayınları.

Belirtildiğine göre bu yıl TYS pavyonunu bir milyona yakın kişinin ziyaret etmesi beklenmekte.

● **ÖZÜR**
Cuma günkü sayfamızda yeralan "Lorca İçin Usul Bir Şiir"in dörtlükleri bir teknik yanlış sonucu bozuk çıkmıştır. Şiiri aynen yayınlar, okurlarımızdan özür dileriz.

Lorca İçin Usul Bir Şiir

● İsmail UYAROĞLU

Lorca öldü
Şimdi orda, Granada'da
Yatıyor usulca
Usulca fısıldıyor gövdesi
Şiiri ve ölümü toprağa

Lorca öldü
Değdi usulca bir kurşun
Ve dağıldı alnı
Sonra dokuz kurşun daha

Lorca öldü
Düşünürken usulca çarpışan
İspanya'yı:
Bir elinde silah
Bir elinde gül ve gitara

Lorca öldü
Ölmedi, bıçağa dönüştü usulca
Düşerken toprağa

Lorca ölmedi
Işıldıyor işte elimizde
Usulca değil ama
Lorca ölmedi

KARTAL ŞENLİĞİ

● Aydın HATİPOĞLU

Yerel "Kültür ve Sanat" Şenliklerinin öncülüğünü yapan Yarımca'nın AP'li yeni Belediye Başkanı'yla yapılmış bir konuşmayı hatırlıyorum. Şöyle diyordu AP'li Başkan: "Yarımca'nın kanalizasyon hizmetlerini tamamlamak için gerekli harcamaları tam olarak yapamazken, şenlik için Belediye bütçesinden para ayırmayı düşünemem." İlk bakışta tutarlı gibi görünüyor bu ifade. Oysa bu anlayış, insanı yiyen içen ve kanalizasyon dolduran bir yaratık olarak ele almaktan kaynaklanan bir anlayıştır. Belki sayın AP'li Başkan, salt bu nitelikte bir kişilik sahibi olabilir. Fakat insanoğlu, taş devrinden bu yana sanat yapan ve toplu halde yaşamanın kültürünü oluşturan bir yapıya sahiptir.

Sevindiricidir ki, artık insanı "insan" olarak ele alma bilincinde belediyelerimiz günden güne çoğalmaktadır. Bunlardan biri de sayın Mehmet Ali Büklü'nün başkanlığındaki Kartal Belediyesi'dir. Kartal Belediyesi, son üç yıldır Kartal'da bir kültür ve sanat şenliği düzenlemektedir.

Şenlik süresince Kartallılar her köşe başında bir kültür ve sanat olayıyla içice yaşamanın sevincini duymaktadırlar.

Bakıyorsunuz, halk plajının bir köşesinde yazarlar oturmakta, ilgilenen halkla sohbet etmekte, kitaplarını imzalamaktadırlar. Bakıyorsunuz, halk plajının bir başka köşesinde gayet kaliteli plastik sanat ürünleri sergilenmektedir. Bakıyorsunuz, bir başka köşede değerli bir ressam çocuklara resim çalışması yaptırmaktadır. Bir çocuk bahçesinde, uzman bir seramikçi gençlere seramik yapmayı öğretmektedir. Rıhtım çayhanelerinde halk ozanları çalıp söylerken, yolun kenarında Akademili sanatçılar yazma basmaktadırlar ak tülbentlere.

Akşam olur, Kartal'ın parkı bir bayram yerine döner. Yerli ve yabancı halk dansları toplulukları cıvıl cıvıl gösteriler sunarlar. Ozanlar şiirlerini okurlar halka, yazarlar, konuşmalar yaparlar. Bir başka gece bir tiyatro gösterisi izleyebilirisiniz. Öbür gece film gösterisi vardır.

Sözün kısası, gerçekten bir şenlik, halkla omuz omuza bir "Kültür ve Sanat" şenliğidir yaşanan. Böylesi bir düzenlemeyi gerçekleştirenleri kutlamak gerekir ancak.

Bütün bu coşku veren eylemlerin içinde bizi biraz rahatsız eden bir iki noktaya değinmemize izin verilirse, şunları söylemek isterim: Geçen yıllarda görülmeyen bazı yeni etkinlikler vardı bu yılki şenliklerde. Örneğin Selmi Andaklı hafif müzik programları, böylesi bir şenliğin içinde yabancı bir ur gibi kalıyordu. Hafif müzik programları, zaten yeteri kadar boyalı basın ve televizyon gibi araçlarla halkın kültürsüzleştirilmesi için kullanım alanı bulabilmekte iken, bu güzelim şenliğin içine sızmasına göz yummamak gerekir.

İkinci tedirginlik noktası, bazı halk türküsü okuyucularının Maksim gazinolarına yakışan kılıklarıyla ve asıl önemlisi, elektro saz denilen dejenere aletlerin gürültüleri arasında güzelim türkülerimizi katletmek için neden bu şenliğin sahnelerini seçtikleridir. Bereket versin ki, şenlik izleyicileri bütün şamatalarına karşın bu düzeysiz adamlara itibar etmemişlerdir.

Üçüncü nokta ise, alaturka musiki denilen saray kökenli musikinin bu şenliklerin amacı ve atmosferiyle çelişen yapısına karşın, nasıl olup da programa alındığı noktasıdır.

Elbette bu denli büyük bir organizasyon içinde, bütünlüğü bozmaya yetmeyecek denli küçük bu tür aksaklıklar ve anlayış sapmaları olabilir. Umuyoruz ki, bundan sonraki yıllarda büyük adların soğuk gölgesine sığınma gereğini duymadan, o içtenlikli halk şenliklerini yeniden yaşayabilelim. Çünkü bu şenliklerin bir görevi de, halkın beğenisini olumlu yönde oluşturmaktır. Eğitmektir. Bir kez taviz vermeye başladınız mı, kendinizi minibüs kasetleriyle başbaşa bulursunuz.

MHP'nin kapatılması için kanıt isteyenlere yanıt...

DAVADAN DÖNEN BİR MHP'Lİ ANLATIYOR...

İlk görevler, şimdi de Sürmeneli kurs veriyor

— 3 —

Kurs 25 gün sürdü. Sonra hepimiz bölgelerimize gönderildik. 25 gün birlikte olduğumuz kişilerin hiçbirini tanımıyorduk. Kim nereye gidecek, kim nerede ne yapacak? sorularının cevabı yoktu. Ankara'dan İskenderun'a dönmek üzereyken, otogarda birini gözüm ısırdı. O da bana bakıyordu. Yaklaşınca tanıdım. O da kurstaydı. Kurstaki konuşmaları sırasında dilinin Karadeniz ağzına çalmasından dikkatimi çekmişti. Tanıştık orada. Adı Ahmet Gebeş. Samsun'un Çarşamba ilçesinden.

— Dönüyor musun sen de? diye sordum.

— Yok, dedi, ben daha burada kalacağım. Belki de hep Ankara'da kalırım.

Sonra ayrıldık. Ben İskenderun'a döndüm...

Sürmeneli İskenderuna döndükten sonra kendisine ilk görevler verilmeye başlandı. Aslında bu görev daha Ankara'da kurs sırasında belli olmuştu. Kursta patlayıcı madde ve bomba imali, kullanımı teknikleri üstünde birer uzman haline getirilen bu militanlar, şimdi bölgelerinde adam yteiştirmekle görevliydiler.

İsekndərun'da Sürmeneli'ye altı genç MHP'li teslim edildi. Bunlar bomba ve dinamit «uzmanı» olarak yetiştirileceklerdi.

Kurslar İskenderun'da MHP Gençlik Kollarına ait bir odada verildi. Ayrıca uygulamalar için de sık sık İskenderun dışına çıkıldı. Gerek «pratik» çalışmalar için, gerekse ciddi terör eylemleri için bol miktarda dinamite, bomba yapım malzemesine ihtiyaç vardı. Özellikle Sürmeneli'nin «su» adını verdiği bir kimyasal sıvının ciddi sıkıntısı çekiliyordu. Bu konuda Sürmeneli şöyle diyor:

— Ankara'da kursta bize gösterdikleri, sonra da birkaç şişe verdikleri bir su vardı. Ama öyle kuvvetli ve değerli bir su idi ki bu. Yani kullandıkça azalıyor, azaldıkça benim yüreğimin yağı eriyordu. Ama bitti tabii. Kullana, kullana bitti.

● GÜNEY'DEKİ PATLAYICI MADDE STOKU

Güney bölgesinde gerek yeni faşist militanların eğitimi (!) çalışmaları için, gerekse ciddi terör eylemlerinde kullanılmak üzere patlayıcı maddelerin temininde genellikle dört kişi görev alıyordu. Bunlar MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş Sendikası'nın İskenderun Şube Başkanı **Kürşat Akyol**, Çelik-İş Sendikası İskenderun Şube Başkanı **Ali Ulukanlıgil**, Çelik-İş yöneticilerinden **Ahmet Kayıcıoğlu**, Çelik-İş Sendikasının Genel Merkez görevlilerinden **Halil Kolağasıoğlu** idi.

Doğrulanmayan bir söylentiye göre, gerek Akyol, gerekse Ulukanlıgil, Kolağasıoğlu ve Kayıcıoğlu adlı faşistler, Antep bölgesinde, MHP Gaziantep Milletvekili ve Sağlık eski Bakanı Cengiz Gökçek'in adamları ile ilişki kuruyorlardı.

Bir başka söylenti ise patlayıcı maddelerin çoğunlukla askeri malzeme olması biçiminde. Ancak sıkıyönetimden sonra bu malzemenin akışı kesilmiş. En azından yakalanan tahrip kalıpları artık askeri malzeme değil.

● BECERİKSİZ FAŞİST TERÖRİSTLER

Kurstan döndükten sonra Hacı kendisine verilen altı MHP'li genç faşistin bomba ve patlayıcı maddelerle ilgili eğitimine geçti. Kursun sonunda faşist militanların yeterince öğrendiklerine ikna olunca da bölgeye saldılar. Bu militanlar bombalı terör olaylarında etkin görev aldılar daha sonraları.

Görevini iyi yapamayanlara ise kesinlikle acıma gösterilmiyordu. Buna ilişkin bir olayı Sürmeneli şöyle anlatıyor:

— MHP Gençlik Kollarından bir gün, İskenderun'da ilerici bir taksi şoförünün, «ülkücüleri» arabasına aldığı zaman para istediği bu yüzden de sindirilmesi ve cezalandırılması emri verildi. Bu iş için benim yeni yetmelerden ikisini görevlendirdim. Ama vazifelerini yerine getiremediler.

— Ne gibi yani?

— Gibisi, bombayı...

— Nasıl bir bombaydı bu.

— Bırakmıyorsun ki anlatayım, söz ettim ya sana. Dinamit. İngiliz dinamiti. Kırmızı.

— Evet.

— Verdik kız gibi güzelim dinamiti ellerine. Gittiler. Arabanın plakasını verdik, nerde durak yaptığını söyledik, tarif ettik. Gidip yerleştirmişler ama artık korkudan mı, beceriksizlikten mi bilmem, dinamit arabanın önünde patladı. Arabada sıyrık bile yok. Boyası bile çizilmemiş.

— N'oldu o zaman?

— Hiiç, aldım ikisini partinin binasına sabaha kadar bastım sopayı. Ne göz kaldı ne surat. Ama bir daha da yapmadılar hiç hata.

● HER KAPIYI AÇAN SARI KART

Konuşmayı yeniden, Ankara'da Türkeş'in de «öğretmen» olarak katıldığı kursa getiriyoruz. Sürmeneli bu konuda ilginç bir bilgi daha veriyor.

Kursa katılıp başarılı olanlara bir sarı kart veriliyor. Ancak bunun aslında kursla ilgisi yok. Yani sertifika ya da diploma filan değil. Kursa katılıp yetişen militanların hareket kolaylığını ve yerel örgütlerden yardım alabilmesini sağlayacak bir kart bu.

Sürmeneli bu konuda da şunları anlatıyor:

— Bize sarı bir kart verdiler. Mühimdi ha. Bu kartı gösterdin mi Türkiye'nin neresinde olursan ol bütün ülkücüler sana yardıma mecbur. Her kapıyı açar sana bu kart. Diyelim bir bomba patlatmak için Malatya'ya gittin...

— Sen gittin mi hiç?

— Malatya'ya?

— Evet.

— Yok ben bizim bölgeden pek çıkmadım. Birkaç kez Hekimhan'a, bir kez Kırıkhan'a, birkaç kez de İslahiye, Osmaniye taraflarına gittim.

— Kahramanmaraş'a gittin mi?

— Yok, o işe bizi karıştırmadılar.

— Sonra... Sarı kartı anlatıyordun.

— Sonrası diyelim bir memlekete gittin. MHP'ye git, Ülkü Ocakları'na git. Kim varsa orda... Ama kim varsa dediğim, öyle sıradan adam olmayacak. Bina bekleyen aptalları saymıyorum. Lider olanları yani. Artık silah istersen silah, para istersen para, yemek, yatak herşey onlardan... Çok değerliydi bu sarı kart.

— Senin kartı görebilir miyim?

Sürmeneli kendi kendine hayıflandı:

— Ah bu kafa. Vermeyecektim ben o gün kartı ama canımı emniyette görmedim. Yoksa kaptırmazdım. Çok işe yarardı.

— Nasıl oldu anlat. Kartı nasıl geri aldılar?

● DEŞİFRE OLMUŞ BİR MİLİTAN

Sürmeneli, faşist hareketin iflasa gittiğini, kendisini, hakkında verilen gıyabi tutuklama kararlarına rağmen yapayalnız bıraktıklarını görünce hareketten koptu. Üstelik kendisine «kahpelik» yapanların karşısında yer aldı. Nitekim gerek yöredeki, gerekse Ankara'daki önemli bazı faşist terör olaylarının aydınlatılmasında birinci derecede görev aldı.

Bu amaçla bir polis ekibi ile birlikte gittiği Ankara'da, eskiden tanıdığı bazı faşist yuvaları da ziyaret etti. Kayaş'ın Tepecik semtinde bir evde **Mehmet Beyazıt** ile karşılaştı.

Mehmet Beyazıt, İskenderun Şekerbank'ı soyup 816 bin lira alan ve bölgede önemli yeri olan bir faşist militandı. Banka soygunundan sonra kaçmış, Ankara'daki «ülkücülerin» yanına sığınmıştı. Bu evde Sürmeneli'yi görünce şöyle konuştu:

— Ulan İskenderun örgütünü mahvettin. Şimdi de buranın mı anasını si...... ye geldin?

Ardından bazı telefon görüşmeleri yapıldı. Sürmeneli bu görüşmelerin bizzat Türkeş ile yapıldığı kanısında. Ancak sözünü ettiği tarihlerde Türkeş'in Ankara'da olmadığı gazete haberlerinde yer alıyor. Zaten Sürmeneli de bundan emin değil. Ama kiminle konuştularsa, aldıkları talimat uyarınca Sürmeneli'den ünlü sarı kartı istediler. Bu anı Sürmeneli şöyle anlatıyor:

— Ben onlara otomatik tüfek isteyip istemediklerini filan sorma numarası ile gitmiştim. Mehmet'e (Beyazıt) rastlamam kötü oldu. Telefon filan derken, benden kartı istediler. Vermeyeceğim ama herifler silahlı. Gerçi ben de boş değilim ama bire karşı beş. Vurulacağım. Gerçi aşağıda polis ekibi var. Ama onlar yetişene kadar beni delik deşik eder bunlar ve hiç dinlemez, duraklamazlar. Mecburen çıkarıp verdim kartı. Hâlâ da yanarım kartı elden kaptırdığıma...

● **YARIN:**

Ankara'da bir yargıç ve bir savcı hakkında faşistler ölüm kararı vermişlerdi...

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Devrim korkusu, komünizm korkusu

Dünkü değil, bir önceki günkü «tırmık»ı, CHP Genel Merkezi'nin resmi yayın organı **«CHP'den Haberler»** dergisinden yaptığımız bir alıntı üstüne kurmuş ve CHP'nin İGD, İKD gibi kuruluşları **«sabotör-provokatör»** olarak nitelemesine değinmiştik. Bir**«tırmık»**ta diyeceğimizi diyemediğimizden ertesi güne ertelemiştik. Ne var ki ülkemizde olup biten kepazeliklere **«tırmık»** yetiştirmek mümkün değil. Biz CHP Genel Merkezi'ne tırmık atalım derken, Kocaeli'nde İbrahim Ural adlı bir vali kalkıyor, yasal tüm gerekleri yerine getirilmiş bir yürüyüş ve mitingi **«keyfince»** engelliyor. Bununla da yetinmiyor, halkımızın en yiğit evlatlarını, faşist katillerin kurduğu pusuya bilinçle, önceden planlayarak itiyor. Fevzi Kuruçay ölüyor. Vali açık katil sanığı oluyor.

Ona **«tırmık»**ımızı batıralım diyoruz, 18 Ağustos günü yurdun dört bir yanından yağan teleks ve telefonlar çeşitli kentlerdeki miting ve yürüyüşlere yönelgin engellemeleri, baskıları, provokasyonları haber veriyor. Bunları **«tırmık»**lamaya oturacağız, bir başka haber geliyor, TİP ve güdümündeki ufak tefek kuruluşlar hemen her eylemden son anda **«tüyüyor»**lar. Faşizme karşı savaştan kaçanlara batırılması zorunlu **«tırmık»**ı yazalım derken, yazıişlerindeki arkadaşlarımız **Hergün** gazetesini tutuşturuyor elimize, Hergün'ün yazarları faşist demagojinin en **«tipik»** örneğini sergiliyorlar. 19 Ağustos günü gazetelerinin manşetine **«Siyasi cinayetleri TKP il komiteleri karara bağlıyor»** diye yazıyorlar. Küçücük üst başlıkta ise **«TKP/ML militanları»**ndan sözediyorlar. Tercüman'ın Kabaklı Hocası'ndan Ergun Göze'sine, Hergün'den maoculara kadar uzanan faşist güçlerin bilinen demagojisi yani. Bal gibi bilirler **TKP/ML** denen naylon örgütlerin maoizmin uluslararası düzeyde kurdurttuğu karşı devrimci terör ve provokasyon örgütleri olduğunu; ama tek hedef haline getirdikleri **Türkiye Komünist Partisi**'ne saldırabilmek için her yolu denemekten de geri kalmazlar.

Şimdi ayaküstü sıralayıverdiğimiz şu olaylara bakalım bir hele. TİP'li arkadaşlarımızın, miting ve yürüyüşlerden son anda **«tüymelerini»** dar grupsal çıkarlar, nicel güçsüzlüğü belli etmeme kurnazlığı filan diye açıklamak kolay.

Ama faşist ve gerici güçlerin yazıp ettiklerine, hele hele **«sosyal demokrat»** CHP'nin resmi yayın organında döktürdüklerine ne demeli?

Devrim korkusudur bu. Komünizm korkusudur.

Marx-Engels'in anıtlaşmış Komünist Manifestosu'nda yazdıklarının üzerinden yüz yıl geçti. Marks ve Engels Manifesto'ya şöyle başlıyorlardı:

«Avrupa'nın başında bir heyula dolaşıyor: Komünizm heyulası...»

Manifesto'nun yazıldığı yıllarda Avrupa burjuvazisinin uykularını kaçıran komünizm heyulası, bugün de sosyal demokratından en koyu faşistine kadar tüm gericilik güçlerinin uykularını kaçırıyor.

CHP'nin sağ sosyal demokrat liderliği demokrasiye bağlılığının, antifaşistliğinin sınırını **antikomünizmle** çiziyor. Demokrasiden yanadır CHP, ama sakın devrim olmasın. Faşizme karşıdır CHP, ama sakın faşizmi sindirelim derken komünistlere hayat hakkı tanımasın.

Bu nokta kavranmadıkça, CHP'nin demokrasi savaşımında, antifaşist savaşımında belirleyici olanın iflah olmaz **«antikomünizmi»** olduğu bilincine çıkarılmadıkça, 18 Ağustos günü tüm yurtta örülen baskı ve engelleme duvarlarını açıklamak mümkün olmaz.

Türkiye'de burjuvazinin tüm kesimlerindeki köklü antikomünizm kavranmadıkça, büyük basının 18 Ağustos eylemleri ile ilgili utanılası suskunluğu anlaşılmaz.

Bir daha vurgulayalım.

Devrim korkusudur bu. Komünizm'e duyulan sınıfsal korkudur.

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Fazla değişmemiş gibiydi. Hep o canlı, zeki mizah dolu adamdı.

— 78 —

Hava Savunma Topçusu, kudurgan bir köpek sürüsü gibi uluyordu. İnsanlar, barlardan dışarı fırlayıp büyük avlu kapılarının altına, evlerin koridorlarına salkım saçak sığınmak veya metro girişlerine doluşmak üzere koşuştular. Birdenbire hancıyla yapayalnız kaldık. Ama o bile dükkanını bırakıp kaçmaya yeltenmişti. İşte o an Erich Weiner ayağa kalktı, yatıştırıcı bir hareket yaptı. Sonra o tatlı titreşimli, güçlü sesi salonda çınladı. Okuduğu parçayı unuttum. Tüm şiirlerini ezbere bildiğimizden, biz de ona katılmakta gecikmedik. Bombardımanlar liman semtini allak bullak ediyordu. Sonra Ernst sesinin olanca gücüyle Enternasyonal'i söylemeye başladı. Bombardıman bitip de konuklarımız dönüp geldiklerinde, biz aynı masada boyuna şarkılar söyleyerek sakin sakin oturuyorduk.

O gün, Sanatçılar Ocağı'nda önce bir süre yeni haberlerden konuşup karşılıklı sorular sorduk. Sonra, ona Grüne Oliven'den söz etmeye başladım. Son derece şaşırdı: Romanı okumuştu, ama yazarının ben olduğundan haberi yoktu. Bu tür tepkilerle karşılaşmam, Berlin'i bu ziyaretimde hiç de az olmadı. Açıkça gördüğüm, böyle bir şeyin benim tarafımdan yapılacağının beklenmediği idi. Kuşkusuz Barselona'daki heyecanlı tartışmalarım, öyle pek fazla ciddiye alınamıyordu. Hans Marcwitza, bu ülkede geçen savaşımın gerektiği gibi bir anlatımının yapılmasının çok güç olduğundan sık sık söz ederdi. Şimdi, benim gibi kültürsüz genç bir adam kalkıp bu cüreti göstersin ve tam isteneni de anlatmayı başarsın ha?

İlk öyküm olan Das Opfer (Kurban), 1938'de «Das Wort»da ve doğal olarak takma bir adla yayınlandı. O sırada aldığım bir yara yüzünden, Egon Erwin Kisch'yle tanışmış olduğum Akdeniz kıyısındaki Benicasim'de tedavi altındaydım. Öğleden sonraları plajda karşılaşıyorduk. Onunla bir araya gelmişseniz, canınızın sıkılması ve karanlık düşüncelere dalmanız olanaksızdır. Çevreye neşe saçan bir insandı. Bir gün elinde «Das Wort»la çıkıp geldi. Dergide benim öyküm vardı. Kimin yazdığını bilmiyorlardı. Yenilerden biriydi, ama yetenekli ve heyecanlı olduğu anlaşılıyordu. **«Bahse girerim ki, bu adam kimse, tutturduğu bu iyi yolun burasında kalmayacaktır.. Belki arkadan bir roman... Şimdi ölmüş değilse tabii!»**

Hepsi de omuz silkti. Birşey söyliyemedim. Diğerleri gittikten sonra, Kisch'e yaklaştım ve öykünün yazarının ben olduğumu itiraf ettim. Benimle bir sıranın üstüne oturdu. **«Burada, başka şekilde ele almalıydın... Bazı geçişler becerili değil... Deneyim yok, bu göze çarpıyor. Evet ama, tüm olarak bakınca gerçek bir edebiyat parçasıdır bu!»**

O güne kadar, bir öyküyü didikleyip parçalamak, sonra da onu bunca özen ve titizlikle yeniden bütünleştirmek zahmetine katlanmamıştı: **«Dikiş yerleninin görünmemesi gerek. Şimdi nerenin aksadığını görebiliyor musun?»**

Sonradan dostlardan, özellikle Bodo Uhse'den, Kisch'in kendi yazılarını nasıl katı bir tutumla yargıladığını bir cümleyi oturtmak, doğru, tam, dürüst sözcüğü bulmak için nasıl günlerce boğuştuğunu öğrendim. Benicasim'deyken, Kisch bir Avrupa savaşının çıkacağına daha inanmıyordu. Son bir kez kendisini Paris'te, oturduğu yerde gördüğümde ABD'ye göç etmek üzereydi.

Fazla değişmemiş gibiydi. Hep o zeki, canlı, mizah dolu adamdı. Fakat 1939 yılının olayları, Hitler'in yükselişi onu içten içe sarsmışa benziyordu. Biz, bakışlarındaki o çaresizlik hüznüne dayanabilmekte çok güçlük çektik.

Erich Wenert'le birlikte bulunduğum bir öğle sonrası kadar kendimi huzurlu ve güvenli hissetmişliğim nadirdir. Çıkıp kentte bir tur atmayı kabul edişim de bu yüzden olsa gerek. Şimdi kent, bana ilk geldiğim andaki kadar düşman görünmedi.

Şu kent, ah şu sokaklar!

Bu kenti hiçbir zaman sessizlik içinde görmedim. Hep canlı ve mutluca devinen bir kent olarak görünmüştü bana.

Gençlik yıllarındaki uzun gezilerim sırasında Doğu Almanya'ya karşı içgüdüsel bir nefret duyduğumdan, Elbe'ye kadar hiç tırmanmamıştım. Yoksa bu, beni hep Güney Bölgesi'ne doğru çekmiş olan güneşe karşı o eski **«Alman özlemi»** miydi? Zaten bir yandan da oldukça bulanık bir şekilde de olsa engin toprak mülklerini, feodal sistemi, fukara köylü kulübelerini ve tarım işçilerinin yerleşme kamplarını gözümde her zaman canlandırıyordum. Prusya'nın o küçük garnizon kentlerinin darlığıyla, miskinliğiyle yüz yüze gelmeyi hiç istemiyordum. Weimar Cumhuriyeti'nin ışıklı levhası olan Berlin de, tiyatrosu, taşkın yaşantısıyla beni daha fazla çekmiyordu.

Şimdi rüzgarın uluduğu bu uçsuz bucaksız, yıkılmış sokaklar arasında dolaşıyorum. Paramparça olmuş çarşafımsı elbiselere sarınmış, saç levhalardan kesilmiş figürlere benzeyen kaskatı yüzler. Başlarına kaşkollar sarmış şu kadınlar. Ve yangın geceleriyle, açlık ve terkedilmişlikten örülü bu dünyanın tüm korkusunu, yıkılmışlığını yüzlerinde taşıyan çocuklar.

Çevredeki umutsuzluktan kaçıp kurtulmak istermişcesine sokakları istemeye istemeye arşınlayan Sovyet askerleri.

Michael Tschesno, Lichtenberg'de oturmaktaydı. Oraya varmak için nerdeyse bir gün yolculuk yapmak gerekiyordu. İki yıl süren bir ayrılıştan sonra aramızdaki bağları yeniden kurmanın pek de güç olmayacağını umuyordum. Onun izini bulmak başlıbaşına bir şans iken, kitabımı yayınlamayı kabul eden Steinberg yayınlarıyla bağlantı kurma şansını bana sağlayan da o oldu.

Stalingrad savaşından sonra artık Cordola kampına dayanamaz olmuştum. Zürih yakınlarında birkaç haftalık bir süreyi yasal şekilde geçirebilme olanağı vardı. O sıralarda. Bir işçiden, «hasta bir dişi» kurtarmak için kron yapılma gereğini belirten bir onay kağıdı sağlayacaktınız. Hasta bir dişiniz yoksa, sağlam bir dişi feda ediverecektiniz. Çünkü kronlar, ancak Zürich-hornlu bir dişçi tarafından yapılıyordu. Tedavi için Zürih yakınında yalnızca bu amaçla kurulmuş bir kampta konuk ediliyorduk. Herhalde bu kamp, bir yandan da, diğer kamplarda hüküm süren koşulları gizlemeye yarıyordu.

Dediklerine göre can sıkıcı bir yer değildi. Mutfaklarda, yatakhanelerde çalışıyordu.

Ayrıcalıklılar garajlarda çalışan kimselerdi ve normal denebilecek bir yaşam sürüyorlardı.

Beni mutfağa verdiler. İşim patates soymaktı. Pek can sıkıcı bir iş değildi. Yahudiler bir odada, ellerinde birer bıçakla koca bir patates dağının çevresine oturmuşlardı. Ne Heidelberg'li profesör, ne bir Varşova havrasının hahambaşısı, ne de bir Budapeşte banliyösünün terzisi, günün birinde, Alp sıradağlarının karşısına geçip patates soymak üzere biraraya geleceklerini düşünemezlerdi.

Şuradan buradan boyuna konuşuluyordu: Savaştan, barış umutlarından, başka ülkelere göç etme olanaklarından, sahte ya da gerçek pasaportlardan.

Ben pek karışmıyordum. Cordola kampından ayrılmadan önce bana bir kağıt imzalatmışlardı: **«Hiçbir şekilde politik çalışmada bulunmayacağımı taahhüt ederim... Kampın nizamına ve disiplinine saygı... Yoksa hastalık iznine hemen son verileceği...»**

Ancak edebiyattan söz edildiğinde canlandım.

Birkaç saat süren bir tartışmadan sonra, patates soyucuardan birisi açık bir umursamazlıkla bana sordu: **«Sen yazıyor musun?»**

Bu uzunca boylu, gürbüz, canlı ve zeki bakışlı, geniş yüzlü bir adamdı. Elleri sinir içinde titriyordu. Kullandığı sözcüklerden konuşmayı döndürüp dolaştırıp hep aynı konulara yöneltmesinden bizimkilerden biri olduğunu anlamıştım: Sovyetler Birliği, savaş, göç edenlerin kaderi.

Sorusuna, biraz kuşkulu, şöyle bir soruyla yanıt verdim:

— Herkes bir şeyler yazar; değil mi?

Bana, bir suç ortağı bakışıyla bakarak şöyle dedi:

— «Yazar tabii, örneğin mektuplar.»

Sonra ekledi: **«Sen ne yazıyorsun peki?»**

Kaçamak olarak şöyle bir inceledim kendisini. Hayır, kuşkulanmama gerek yoktu. Eğildim ve mırıldandım:

İspanya hakkında bir roman!

Dudaklarını sıktı. Kampın gazetesi, genellikle, buraya gelecek olan yeni pansiyoner hakkında özel bilgiler veriyordu. Ama anlaşılan, benim kim olduğum hakkında henüz bir şey bildikleri yoktu.

Henüz tamam olmayan taslaklarımı Michael Tschesno'ya teslim ettim. Önceki birkaç yılda üzerinde çok çalışmışsam da fazla ilerleyememiştim. Michael Tschesno'nun onu okuyup bitirmesi epey zaman aldı. Sabırsızlıktan yerimde duramıyordum. Bana taslağımdan söz etmek lutfunda ne zaman bulunacaktı? Birkaç hafta sonra nihayet onu bana geri verip şöyle dedi: «Romanın bir yayınevi tarafından kabul edildi. Onu en geç üç ay içinde tamamlamalısın?» Bana sözleşmeyle, bir miktar avans gönderildi ve Cordola kampına döndüğümde de artık kimsecikler beni yazmaktan alıkoymayı başaramadı. Onu vaktinde bitirdim ve roman Noel yayınevinde çıktı.

(Devamı var)

Ulusal atletler Ankara'da basın toplantısı yaptılar

● "Atletizm Federasyonu'nca Türkiye'de lisanslı atlet sayısı 2 bin gösteriliyor. Oysa gerçek sayı 117'dir. Sporcuya ne verilirse o kadar karşılık alınır. Bizde verilenden çok alınıyor. Başbakanlığın son Balkan Şampiyonası için soruşturma açmasını bekliyoruz."

"Sporumuzu devlet değil sermaye yönetiyor...,,

Atletlerin sözcülüğünü yapan ulusal sporcularımızdan biri de Veli Ballı idi

Ankara (Politika) — Aralarında Veli Ballı, Muammer Yargulu, Mehmet Yurdadön, Temel Erbek, Afitap Şahin gibi ulusal sporcuların bulunduğu atletler bir basın toplantısı yaparak «Sporumuzun başında yıllardır olduğu gibi, bugün de spordan anlamayan ve kariyer peşinde koşan yöneticiler bulunuyor» dediler.

Basın toplantısında son Balkan Şampiyonası'nın değerlendirmesini yapan ulusal atletler, her zaman olduğu gibi bu şampiyonada da alınan kötü sonuçların sporculara yüklenilmek istendiğini belirterek: «Oysa durum ekonomik gerçeklerden kaynaklanıyor» diyerek Sosyal Sigortalar kapsamına alınmalarını istediler.

Dün Ankara Naili Moran Atletizm sahasının lokalinde düzenlenen basın toplantısında atletlerin yaptığı açıklama şöyledir:

Bugünkü spor yapısı çağdışıdır...

«1923-1950 yılları arasındaki spor politikası çağdaş bir spor düzeni getirdi. Ancak bugünkü spor politikası çağdışı kaldı. Batıda 30 yıl sporda devlet denetiminin sözde kalması, asıl denetimin sermaye kesiminde yapılmasıdır. Bunun sonucu spor egemen kesimin çıkar aracı olmak, belediye ve dernekler yasasında sporunuz için gerekli maddeler çıkarıldı, halkevlerinin sporda eski etkinliği kırıldı, köy enstitüleri kapatıldı, seyirci yönelik tesislere yönelindi ve Spor-Toto benzeri halkı afyonlama ve sömürme biçimleri ortaya çıkarıldı. 105 bin lisanslı sporcu gözükmekte. bunların içinde bugün hayatta olmayan 30 yıl önceki sporcular da bulunmaktadır. Örneğin Atletizm Federasyonunca Türkiye.deki lisanslı atlet sayısı 2 bin gösterilmektedir. Oysa gerçek sayı 117'dir. Türkiye'de genel spor anlayışı kökten yanlış ve tutarsızdır. Mevzuat ve bürokrasi iyi niyetli çalışmaları bile engellemektedir. Yıllardır olduğu gibi bugün de spordan anlamayan ve kariyer peşinde koşan yöneticiler görev başındadır.»

Sorunlar Türkiye'nin ekonomik gerçeklerinden kaynaklanmaktadır.

Ulusal atletlerimizin de bulunduğu basın toplantısında sporcularımız sorunları konusunda ise şunları söylediler:

Sorunlarımız ekonomik yapıdan kaynaklanıyor

«Bugün atletizm yapan kitle bir avuçtur. Çünkü aileler artık çocuklarını atletizm sahaları yerine, maddi gelir getiren futbol, voleybol ve basketbol takımlarına götürmektedir. Önümüzde bulunan ülkelerle aramızı hergün biraz daha açılırken, daha önce arkamızda kalan ülkeler ya bize yetişmekte yada artık geçmektedir. Bir kısım insanlar sporcuya her şeyin verildiğini söylüyorlar. Ruh konusu gibi gayri ciddi konu üzerinde durmak istemiyoruz. Ancak az idman konusunu şöyle bir örnek verebiliriz. Son Balkan Şampiyonasında Veli Ballı'yı geçen Yunanistan'lı atlet günde 15 km. koşarken Ballı sabah 20 akşam 10 km. olmak üzere günde çift çalışma yaparak toplam 30 km. koşmaktadır. Başarısızlığın tek nedeni ekonomik gerçeğimizden kaynaklanmaktadır. Bunun dışında öne sürülenler ya bilinçsiz kişilerden ya da gerçek nedenleri gözden saklamaya çabalayanlardan gelmektedir.

Daha önce Ankara'da seminer veren Sovyet çalıştırıcısı her idmandan sonra bize şöyle bir şey önerdi:

İlk olarak 19 derecelik bir havuzda 30 saniye, ardından 30 derecelik bir havuzda gene 30 saniye, sonra 90 derecelik saunada 45 saniyeden 3 seans, ardından 5 dakika masaj ve son olarak da duş... Biz değil bunları, her idmandan sonra ılık bir duş bulabilirsek razı olabiliyoruz.»

Günümüzde spor meslektir

«Yargıtayın sporla ilişkisi nedir? Spor artık bir meslektir. Bizde insan gibi, yaşamak, bir evde oturmak, güvence içinde yaşamak istiyoruz. İlk etapta sosyal sigortalar kapsamına alınmak istiyoruz.»

Atletler sorunun çözümünün sistem meselesi olduğunu söyleyerek, spor yapı içinde istemlerini şöyle dile getirdiler:

«Yargıtay sporculuğun meslek olmadığını söyledi. Yargıtayın sporla ilişkisi nedir? Spor artık bir meslektir. Bizde insan gibi yaşamak, bir evde oturmak, güvence içinde yaşamak istiyoruz. İlk etapta sosyal sigortalar kapsamına alınmak istiyoruz. Çalıştırıcıların bilimsel eğitim verilmesi için gerekli girişimlerin yapılmasını bekliyoruz. Spor malzemelerinin yurdumuzda yapılmasını talep ediyoruz. Sürekli sağlık denetimi ve spor doktoru istiyoruz. Son olarak da halkın kahve ve meyhanelerden kurtarılması için halka açık spor ve beden eğitimi tesislerinin yapılmasını bekliyoruz.»

Başarısızlığın sorumluluğu bize yüklenemez

Basın toplantısında son Balkan Şampiyonasında ortaya çıkan başarısızlık konusunda bir değerlendirme de yapan sporcular, başarısızlığı bizlerin üzerine yıkmak istemek, her zaman yöneticilerce çok büyük bir buluş gibi kullanılan bir yöntem olduğunu söyleyerek, «Sporcuya ne verilirse o kadar karşılık alınır. Bizde verilenden çok alınıyor üstelik. Bilim denen birşey vardır. Sporcunun 6 bin kaloriye gereksinmesi vardır. İyi ve bilimsel çalışmaya, iyi tesise, iyi malzemeye kavuşması gerekir. Bu yoksa derece nasıl beklenir? Ancak Kurthan Fişek Federasyonu ile şimdi kan şampiyonasında 4x100 bayrakta sporcu koşmadı diye suçlanmaktadır. Oysa sırf puan almak için katıldığımız bu dalda, 20 günlük kamp süresince bir gün olsun hazırlık yapılmadı. Bayrak yarışı 'azırlıksız yapılmaz. Çekicçi arkadaşımız Uğur Sel'i bayrak yarışında koşturmaya kalktılar. Ulusal formamızın üstüne giydiğimiz eşofmandan bile utandık. Kimimiz uzun geldiği için paçalarını kollarını kıvırdık kimisinin kısa geldi. Belki küçük birşey ancak Türkiye'de spora verilen önem simgeleyen iyi bir örnek. Ekonomik olanak aynı bizim durumumuzda olan Yunanistan'ın çok beğendiğimiz Sağlık Kliniği'ni geze bilmek için sakatlık bahane eden arkadaşlarımız oldu.

Başbakanlığın bu şampiyona için yapılan harcamalar ve alınan başarısızlıkla ilgili olarak soruşturma yapmasını istiyoruz.»

● Daha önce Ankara'da seminer veren bir Sovyet çalıştırıcısı her idmandan sonra bize şöyle bir şey önerdi. İlk olarak 19 derecelik bir havuzda 30 saniye, ardından 30 derecelik bir havuzda gene 30 saniye, sonra 90 derecelik bir saunada 45 saniyeden 3 seans, ardından 5 dakika masaj ve son olarak da duş. Biz değil bunları, her idmandan sonra ılık bir duş bulabilsek razıyız

● "Yargıtay sporun meslek olmadığını öne sürdü. Yargıtay'ın sporla ilişkisi nedir? Spor günümüzde bir meslektir. Bizde insan gibi yaşamak, bir evde oturmak, güvence içinde yaşamak istiyoruz. İlk etapta sosyal sigortalar kapsamına alınmak istiyoruz"

EKRAN — ARI

SPOR SAYFALARINDAN BAŞLIKLAR

«Atıcılar Ankara'da yarışacak!..

Meclis olağanüstü toplantıya çağırılıyor demek ki.

* * *

«Dünya Güreş Şampiyonasına katılacağız!»

Nasıl mı?..

Tabii ki kasıklarımızı tuta tuta.

* * *

«Bulgar Haskova Futbol Takımı Türkiye'ye geliyor.»

Ne zahmet,

Bizde, (A), Ümit, Genç, Amatör, sürüsüne bereket var o takımdan:

HAS-KOVA

* * *

«Genç takım ligleri sağlıklı yürütülecek!.»

Sorumluluk Mete Tan'a verilecek zahir.

* * *

«Efes Pilsen mevsimi açtı..

Oooh.. oh..

Bacanaklara müjde.

* * *

«GS, Ordu ile oynuyor!.»

Aman dikkat, sıkıyönetim var.

* * *

«Samim Var Kupası maçları sessiz sedasız yapıldı.»

Demek ki,

Samim, yok!..

* * *

«Engin Almanya'da ilk ciddi maçını oynadı..»

Orası Almanya.

Türkiye'de hep gayri ciddi oynardı da..

SABA MELİKESİ

Beşiktaş Genel Kaptanı Süleyman Saba, hazırlık maçlarında alınan yenilgileri «normal» bulmuş.

Şimdi, alınan galibiyetleri «anormal» mi karşılayacağız?

MİLYONERLER TAKIMI

Transfer hovardası Beşiktaş'a taraftarlar, şu yıldız eskileri Amerikan takımından esinlenerek «Yerli Cosmos» adını takmışlar.

Dileriz tanrı sonunu iyi getirir.

20-25 yıl önce de kapitalizme özenen yöneticiler, Türkiye'ye «Küçük Amerika» adını vermişlerdi de.

Sonuç ortada.

DÜNYADA SPOR

● KÖLN ATLETİZM YARIŞLARINA DÜNYANIN SAYILI ATLETLERİ KATILDI

Dünyanın sayılı atletlerinin katıldığı Köln Uluslararası Atletizm yarışmalarında 110 m. engelli dünya rekortmeni Reynaldo Nehemiah 110 metreyi 13.46 ile birinci olarak bitirdikten sonra 200 metreyi de 20.48 ile kazanarak büyük bir başarı elde etti.

800 metrede Amerikalı James Robinson, Sebastian Coe'den sonra bu mesafenin en iyi adamı olduğu söylenen İngiliz Steve Ovett'i son 50 metrede geçerek 1.44.7 ile birinci oldu.

● UZUN ATLAMADA YILIN EN İYİ İKİNCİ DERECESİ ELDE EDİLDİ

Uzun atlamada Amerikalı Larry Myricks 8.34 metre ile yılın en iyi ikinci derecesini elde etti.

Yüksek atlamada Amerikalı Benn Fields 2.24 metrelik derecesi ile Federal Almanya'nın iki büyük ümidi Andre Scheneider ve Gerd Nageli geçti. Her iki F. Alman atlet de 2.21 atladılar. Olimpiyat şampiyonu Polonyalı Wezola 2.18 ile ancak sekizinci olabildi.

● AVRUPA GENÇLER ATLETİZM ŞAMPİYONASINI DEMOKRATİK ALMANYA KAZANDI

Polonya'da yapılan Avrupa Gençler Atletizm Şampiyonasında Demokratik Almanya birinci olurken diğer Doğu Avrupa ülkeleri pek fazla başarı gösteremediler.

Şampiyonanın son gününde Yunanistanlı Vanvakas 400 m. engellide 50.07'lik derecesiyle birinci oldu. Erkekler 200 m.'de İngiliz Macfarlane, 800 metrede Federal Alman Klaus Nabein birinci olurken sırıkla atlamayı 5.40 metre ile Sovyet Poliakov kazandı.

● AFRİKA ATLETİZM KARMASI, DÜNYA KUPASI'NA HAZIRLANIYOR

Fransa — Hafta sonunda Montreal'da yapılacak Dünya Atletizm Kupasına hazırlanan Afrika karması, Nice Uluslararası Atletizm Yarışmalarında birinciliklerin çoğuna sahip çıktı.

5000 metrede Etiyopya'lı Mirute Yifter 13 dakika 21.4 ile, 800 metrede Kenyalı James Maina 1.45.08 ile, 1500 metrede Fransız Alex Gonzales 3.37.4 ile ve erkekler 4x100 metre bayrak yarışında da Afrika karması 39.32 saniye ile birinci oldular. Bu yarışta, Harvey Glance, Herman Frazier, Clancy Edwards ve Cliff Wiley'den kurulu Amerika karması 39.94 ile ikinci geldi.

● 800 METRE FİNALİ FOTO - FİNİŞLE BELİRLENDİ

1500 metre yarışında iki Alman atlet arasında geçen yarışmadan Wessinghase 3.37.0 ile galip çıktı.

500 metrede Belçikalı Leon Schots birinci olurken, bayanlar 800 metre finalinde büyük bir çekişmeden sonra, F. Alman Margit Klinger ile Sovyet Sveklana Guskova 2.00.00'lık dereceleriyle ipi aynı anda göğüslediler. Foto-finişi F. Alman atlet kazandı.

● ETİYOPYA'YLA SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN SPOR ALANLARINDAKİ İŞBİRLİĞİ GELİŞİYOR...

Sosyalizm yoluna başarıyla ilerleyen Etiyopya, sosyalist ülkelerle her alanda olduğu gibi spor alanında da işbirliğine gidiyor. Etiyopya'nın bu konudaki tavrı sosyalist ülkelerin sadece sosyo-ekonomik deneyimlerinden değil, spor ve kitlelerin beden eğitimi konularındaki deneyimlerinden de yararlanabilmek. Geçtiğimiz son üç yıl içinde sadece Sovyetler Birliği Etiyopya ile üç tane spor işbirliği anlaşması imzaladı. Moldavian, Kazakistan voleybol takımları, Alma Ata takımı futbolcuları ve bir çok ünlü Sovyet takımı ve sporcusu yarışmalara katılmak üzere Etiyopya'ya geldiler.

● DÜNYA GENÇLER BASKETBOL ŞAMPİYONASI'NDA AMERİKA S. BİRLİĞİ'Nİ 94 - 78 YENDİ

Dünya Gençler Basketbol Şampiyonasının iki büyük ismi Sovyetler Birliği ve Amerika'nın karşılaştıkları maçta Amerika, S. Birliği'ni 94-78 yendi.

Salvador'da yapılacak final karşılaşmalarına Amerika ve S. Birliği'nin dışında Brezilya, Arjantin, İtalya ve Yugoslavya katılacaklardır.

Önceki gün oynanan bir başka karşılaşmalarda ise İtalya, Avusturalya'yı 76-71, Yugoslavya Brezilya'yı 72-65 yendiler.

● AKİİ-BUA YENİDEN PİSTLERE DÖNDÜ

Köln, (A.A.) — 1972 Münih Olimpiyatları'nın untulmaz isimlerinden biri olan Ugandalı John Akii-Bua yeniden pistlere döndü ve Köln'de katıldığı ilk uluslararası yarışmada 400 metre engellide 52.68 saniye ile yedinci geldi.

Bu arada Akii-Bua, Uganda'daki iç savaş sırasında kaybettiği 1972 altın Olimpiyat Madalyası'nın yerine bir yenisini Federal Alman Ulusal Olimpiyat Komitesi'nden törenle aldı.

● HENRY RONO BAŞARISIZDI...

Bir zamanların geçilemeyen atleti, Kenyalı Henry Rono'nun 1500 metrede 3.46.6 ile 11. olması seyirciler arasında hayretle karşılandı ve bu derecesiyle Montreal Dünya Kupasına katılacak Afrika Karmasına giremedi.

● ESKRİMDE SOVYET ROMANOV 3. KEZ DÜNYA ŞAMPİYONU OLDU

Melburn (Avustralya) - (A.A.) — Dünya Eskrim Şampiyonası'nda, Sovyet Aleksandr Romankov, Florede üçüncü kez şampiyon oldu. Gümüş madalyayı Fransız Pascal Jolyot ve Bronz madalyayı da İtalyan Fabio Dal Zotto kazandılar.

● YÜZMEDE 1500 METRE BAYANLARDA YENİ BİR DÜNYA REKORU KIRILDI

Florida — Amerika Yüzme Şampiyonası'nın son gecesinde 16 yaşındaki genç yüzücü Kim Linehan, bayanlar 1500 metre serbestte 16.04.49 ile yeni bir dünya rekoru kırdı. Eski rekor 16.06.63 ile Avustralyalı Tracy Wickham'ın elinde bulunuyordu.

Dünya Yüzme Kupası için düzenlenen Amerika Şampiyonası'nda sadece bayanlarda iki dünya rekoru tesis edildi. 1500 metre serbestin yanı sıra 200 metre kelebekte de bayan Mary Meagher 2.07.01 ile yeni bir dünya rekoru yaptı.

BTGM Vekili spor kamplarında oluşan olayları yorumladı.

Aymergen: Sporcuların sorunları vardır ama çözümü anarşiden geçmez

SÜHEYL KADAK

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen dün İstanbul Bölge Başkanlığı'nda Metin Erkuş'la görüştükten sonra Türkiye Spor Yazarları Derneği'nin Maçka'da yaptırmakta olduğu Olimpik yüzme havuzunu gezdi. Tesisi çok beğendiğini belirten Aymergen yetkililerden bilgi aldı.

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Aymergen tesisi gezerken gazetemizin sorularını da yanıtladı. Boksör ve güreşçilerin başkaldırmasına değinen Aymergen konuyla ilgili şunları söyledi:

«Ülkenin bugünkü şartlarında bütün sporcuların sorunlarının olması doğaldır. Bunların akılcı yollarla anlatılması gerekir. Fakat güreşçilerimiz bu konuda dışarıdan sabote edilmişlerdir. Bunların kazan kaldırması için tehdit mektupları gönderilmiştir. Güreşçiler dışarıdan kaynaklanan bir oyuna alet edilmişlerdir. Güreşçilerin kampına gidip kendileriyle de görüştüm. Moral olarak yıkılmış vaziyetteler. Başından da bir ricam var gidip onlarla görüşün yardımcı olun. Moral kazanmalarını sağlayın.»

Daha sonra bir sorumuz üzerine. Aymergen «Güreşçilerin, yöneticiler reklamları için bizi kullanıyorlar, madalya alabileceğimiz yere götürüp alamayacağımız yere götürmüyorlar, sözleri yanlıştır. Vatandaş onlardan madalya bekliyor tabii ki madalya alabilecekleri yere gidecekler, bunun için ulusal formayı çıkarıp atamazlar» dedi.

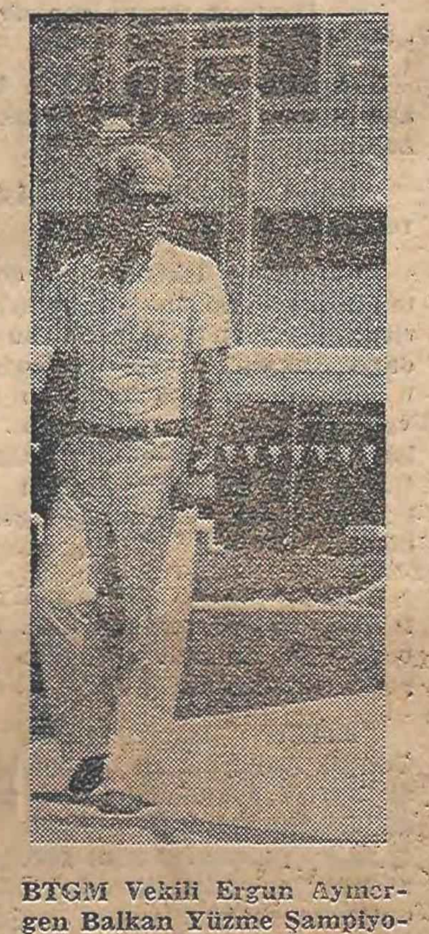
Güreşçilerin cezalandırılıp cezalandırılmayacağı sorusuna ise Aymergen şu yanıtı verdi: «Rapor hazırlanıyor, suçlu varsa, mutlaka ceza da olacaktır.»

Boksörlerin ulusal kampta ülkücü ve akıncıların bulunduğu ve can güvenlikleri nin bulunmaığı gerekçesiyle federasyonu uyaran bildirileri konusunda ise Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Aymergen'in yanıtı şu şekilde: «Bu konuda bir bilgim yok. Yalnız bu tip olaylar birinden diğerine kolaylıkla sıçrayabilir. Bunları anarşiden ve kişilerin eğitiminden soyutlayamayız. Bir anarşi söz konusudur.»

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'la olan sürtüşmesi hakkında basında çıkan haberlere de değinen Aymergen bu konunun abartıldığını birtakım görüş ayrılıklarının bulunduğunu belirtti.

Güreş Federasyonu Başkanlığına Gazanfer Bilge'nin getirileceği konusunda ise şu yanıtı aldık: «Ankara'da olanlardan pek haberim yok. Fakat Pazar günü Ankara'ya gidiyorum, gerekli incelemeyi yapacağım. Federasyonlara başkan atamak için gerekli kararı vermek benim yetkilerim içindedir. Ben öneririm, sayın Bakan imzalar veya imzalamaz. Bunun dışında herhangi bir işlem yapılamaz.»

● Gençlik ve Spor Bakanı'yla olan sürtüşmeleri konusuna da değinen Aymergen, bu durumun abartıldığını, yalnızca bir takım görüş ayrılıklarının bulunduğunu belirtti...

BTGM Vekili Ergun Aymergen Balkan Yüzme Şampiyonasının yapılacağı TSYD havuzunu denerlerken...

Ersoy, Arsenal'in İpshtch Town maçını izlemek için Londra'ya gitti...

İstanbul — Fenerbahçe Teknik Direktörü Şükrü Ersoy Avrupa Kupalarındaki rakipleri Arsenal'ın bugün oynayacağı İspthch Town maçını izlemek için dün uçakla Londra'ya gitti.

Hareketinden önce bir açıklama yapan Ersoy, «Zoru başarmak için elimizden geleni yapacağız» dedi.

Ersoy konuşmasını şöyle sürdürdü:

«F. Almanya'da bulunan Türkiyeli Antrenör Özcan Arkoç'un hazırladığı dosyayı inceledim. Ayrıca Arsenal'i kendi sahasında izleyip, tehlikeli yanlarını, güçlerinin nerede toplandığını yerinde saptayıp, diğer kaynaklardan edindiğim bilgileri futbolcularıma aktaracağım.»

Akınal, taraftarlarından sabretmelerini istedi

Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal hazırlık maçlarında alınan sonuçların lig için ölçü olamayacağını belirterek :«Taraftarlarımızdan biraz daha sabırlı olmalarını istiyoruz. Özlenen Beşiktaş kısa bir süre sonra ortaya çıkacaktır» dedi.

Ilgaz, «Fenerbahçe'ye şampiyonluk şansı tanımayanları utandıracağız» dedi

Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk Ilgaz, kendilerini iyi transfer yapmamakla suçlayanların, artık utanmaya başladıklarını öne sürerek «Fenerbahçe'ye şampiyonluk ta şans tanımayanlar kısa bir süre sonra yanıldıklarını anlayacaklardır» dedi.

Ilgaz, Fenerbahçe'nin Galatasaray maçı ile patlama yaptığını ancak Beşiktaş karşısında sıcak ve yorgunluk yüzünden pek başarılı görünmediğini belirtti.

Ulusal Hentbol Takımımız Württemberg karşısında

Savaş GÖKBAYRAK

Akdeniz Oyunları'na hazırlanan Ulusal Hentbol Takımımızın davetlisi olarak 17 Ağustos'ta İstanbul'a gelen Federal Almanya'nın Baden Württemberg Eyaleti Genç Ulusal Takımı, bugün Ulusal Hentbol takımımızla oynuyor.

Ulusal Hentbol Takımımız bu karşılaşmaya Türkiye Hentbol Federasyonu Karması adı ile çıkıyor.

Daha önce İstanbul Hentbol Karmasına 17-16 yenilen, bir gün sonra da Taçspor'u farklı bir sonuçla 29-9 yenen Federal Alman takımına, bugün ulusal takımımız karşısında İstanbul hentbol severleri şans tanımıyorlar.

Ulusal hentbolcularımız için teknik ve taktik bakımından çok yarar sağlayacak bu karşılaşmaların rövanşları Ankara ve Bursa'da yapılacak.

İlk ulusal karşılaşmalarımızı daha önce Balkan Gençler Şampiyonası'nda gerçekleştiren Hentbol Federasyonu, ulusal A takımımızla ilk olarak Akdeniz Oyunları'na katılacaklar.

Yapılacak dış temaslarla eksikliklerinin neler olduğunu daha iyi gördüklerini belirten Hentbol Federasyonu Başkanı Yaşar Sevim, amaçlarının «Türkiye'de hentbolun varolduğunu göstermek ve hentbolumuzu geliştirmek olduğunu» söyledi.

Bağlarbaşı Kapalı Spor Salonu'ndaki karşılaşma saat 18.30'da başlayacak.

Özyazıcı: Eski gücümüzü koruyoruz

Trabzon — Kara Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı yararına Trabzon'da düzenlenen dörtlü futbol turnuvasında Trabzonspor'un şampiyon oluşunu «normal» karşılayan teknik direktör Ahmet Suat Özyazıcı, «sezonun ilk kupasını aldık amacımız diğer kupaları da almaktır» dedi.

Zonguldak Karabük treninde

(Baştarafı 1. sayfada) nesiyle olay yerinden trenle uzaklaştırılarak Karabük'e kaçırıldı. Yaralılar Zonguldak Hastanesi'ne kaldırıldı. Çaycuma Savcısı ve kaymakamı da olayla ilgili olarak bilgi vermekten kaçındılar.

«Faşizme Karşı Savaşım» mitinginin hemen ardından 19 Ağustos sabahı Zonguldak'ta korsan bir kongre yapmak üzere Kastamonu ve Karabük'ten gelen 80-100 kadar komando Belediye Sineması'nda toplantı düzenlediler. Vali ve Emniyet Müdürünün gözyumması sonucu gizi komandolar yetkililerce «olayların önlenmesi» bahanesiyle toplantının kongre ilericilerin müdahalesiyle Vali Nevzat Ayaz tarafından dağıtıldı. Kim tarafından düzenlendiği ve ne amaçla yapıldığı belli olmayan provokasyon kongre suya düştükten sonra faşistler geldikleri yere dönmek üzere saat 14.50 treniyle Zonguldak'tan ayrıldılar ve saldırılarına trende de devam ettiler.

Trende gazete okuyan bir yurttaşı sopa ve demirlerle döverek komaya soktular. Ağır yaralı gencin trenin penceresinden aşağı atılmasını tren personeli önledi. Tren 15.40'da Filyos istasyonuna geldiğinde, faşistler garda bekleyen halka «Filyos'tan intikamımızı alacağız», «Kan Kan İntikam», «Allah Allah» diye bağırarak saldırıya geçtiler. Çeşitli silahların da kullanıldığı saldırıda çok sayıda yurttaş yaralandı. Ellerinde baltalar da bulunan faşistler çevredeki evlerin camlarını eşyalarını da tahrip ettiler. Saldırıda çok sayıda kurşun kullanıldı. Faşistlerin açtığı ateş sonucu [illegible] ağır yaralı olarak Zonguldak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Filyos'taki olaydan hemen sonra MHP eğilimli olduğu bildirilen jandarma komutanının denetimindeki jandarma birliği olay yerine geldi. Ancak hiçbir faşist gözaltına alınmadı. Hatta «olayların büyümesini önlemek» bahanesiyle trenin faşistlerle birlikte hareketini sağladı. Filyos'taki jandarma komutanı [illegible] tren personelini hiçbir durakta durmamaları [illegible] Ne var ki, MHP ve ÜGD yanlısı faşistler makinistin Kokaksu'da durmasını engel olamadılar.

Faşistler bu defa da Kokaksu'da garda bekleyen halka saldırıya geçtiler. Kokaksu'da da garda bekleyen halkı faşistler tartakladı. Bu istasyondaki olaylar sırasında dört vagon tahrip edildi.

Çaycuma garındaki saldırılarla ilgili olarak kaymakam, savcı ve jandarma komutanı Kokaksu bucağına gittiler. Kokaksu'da bazı faşistler gözaltına alındı. Çaycuma Savcısı [illegible] ve Kaymakam [illegible] «Soruşturmanın gizli yürütüldüğü»nü öne sürerek olay hakkında bilgi vermediler.

Görgü tanıklarından alınan bilgiye göre gözaltına alınan 30 kadar faşist daha sonra trene bindirilip jandarma güvenliği altında Karabük'e götürüldüler ve buradan serbest bırakıldılar. Gözaltına alınanlar Çaycuma Jandarma Komutanlığı'na götürüldüler.

CHP'de

(Baştarafı 1. sayfada) gili TBMM toplantısına katılacağız. Ancak, bundan önceki sıkıyönetim görüşmelerindeki tutum ve davranışlarımızda hiç bir değişiklik olmayacaktır. [illegible] sıkıyönetime red oyu vereceğiz» dedi.

Bilindiği gibi TBMM birleşik toplantısının açılabilmesi için 317 üyenin yoklamada hazır bulunması gerekmekte. CHP tüm üyelerini Meclis'te bulundurduğu taktirde yoklamada 285 üye hazır bulunabilecek. Milli Birlik Grubunun 18, Kontenjan Grubunun da 14 üyesi bulunmakta. CGP 4, DP de bir üye ile yoklamaya katılacak. Bağımsız 8 bakanla birlikte Hilmi İşgüzar ve Oğuz Atalay'ın da yoklamada hazır bulunacakları bildiriliyor. Böylece yoklamaya katılması olasılığı bulunan üyelerin sayısı 332'ye ulaşmakta.

Öteyandan bildirildiğine göre yoklamaya katılmayarak toplantının yapılmasını engellemeye çalışacak olan MSP ve MHP'nin çoğunluğun sağlanmasından sonra toplantıya katılacakları bildirilmektedir.

CHP'DE DURUM

Bugün saat 10.00'da sıkıyönetimle ilgili olarak CHP'nin tavrını belirlemek üzere CHP Ortak Grubu olağanüstü olarak toplanacak. Toplantıda çok sayıda CHP'li parlamenterin sıkıyönetime karşı oy kullanacakları, sıkıyönetimin uzatılmaması için çaba harcayacakları bildiriliyor. Öğrenildiğine göre bir kısım CHP'liler hükümetten gelen önerinin aynen geçmesi yerine sıkıyönetimin bir süre uzatılması ve bu bir ay sonunda da sıkıyönetimin tamamen kaldırılması [illegible] karar çıkarma eğilimindeler.

Öteyandan CHP yöneticilerinin toplantıda hazır bulunmayacakları söylenen bir kısım CHP'li parlamenterlerin yoklamaya katılmaları için çaba harcadıkları kaydedilmekte.

MUHALEFETİN DURUMU

Muhalefet partilerinden MSP, sıkıyönetim görüşmelerine ve oylamasına hiç katılmayacağını bildiriyor. Bu durum hükümetin işini kolaylaştırmakta. Bilindiği gibi MSP'nin Millet Meclisinde 23, Senato'da da altı olmak üzere toplam 29 oyu bulunmakta. AP ve MHP ise yoklama engellemesinden sonra toplantıya katılıp olumsuz oy verecektir. AP'lilerin bu arada bazı [illegible] aracılığıyla ilişki kurup bu üyelerin de yoklamaya katılmaması için çaba gösterdikleri belirtiliyor.

PARLAMENTODAKİ DURUM

Parlamentonun bugünkü durumu şöyledir:

	Senato	Millet Meclisi
CHP	75	210
AP	62	177
MSP	6	23
MHP	3	16
CGP	3	3
Milli Birlik	18	
DP	1	1
Kontenjan	14	
Bağımsız	3	15
Boş	5	6
Toplam	184	450

TARİŞ'in

(Baştarafı 1. sayfada) tı gösteremeyince Kantar polis merkezinde gözaltına alınarak dün nöbetçi mahkemeye çıkarıldı.

Birinci MC döneminde TARİŞ Genel Müdürü Orhan Daut'un yardımcılığını yapan MHP eğilimli Aydın Tanyel, İkinci MC zamanında TARİŞ Genel Müdürlüğüne getirildi. Tanyel'in Genel Müdürlüğe getirilmesinden sonra [illegible] Daut'un AP eğilimli olması ve TARİŞ'e faşist militanların yerleştirilmesi konusunda yetersiz kalması [illegible].

MHP eğilimli olan Tanyel İkinci MC döneminde TARİŞ Genel Müdürlüğünde [illegible] TARİŞ'ten kaynaklanan silahlı saldırılarda büyük artış oldu.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. sayfada) Sekiz aylık sıkıyönetim boyunca yoğun anti-demokratik uygulamaların gözlendiğini belirten açıklamada [illegible]

İstanbul'da dün üç kişi daha öldürüldü

(Baştarafı 1. sayfada) Görücü olay yerinde öldü. Yetkililer, olayla ilgili soruşturmaya başlandığını ve kaçan saldırganların aranması çalışmalarının sürdürüldüğünü söyledi.

● Edirnekapı Avcıbey Caddesinde iki arkadaşıyla birlikte evine gitmekte olan Hamdi Kuru adlı bir işçi, kimliği saptanamıyan kişilerin açtıkları ateş sonucu tabancayla vurularak öldürüldü. Olayda Hamdi Kuru'nun iki arkadaşı yara almadan kurtuldu. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri ölen işçi Hamdi Kuru'nun Kartal'da bir gemi sökme atölyesinde çalıştığının saptandığını belirttiler.

● Üsküdar Selimiye'de sol görüşlü kişilerin bulunduğu bir kahvehane kimlikleri henüz saptanamayan 3-4 kişi tarafından tarandı, olayda bir kişi öldü, dört kişi de hafif yaralandı.

Alınan bilgiye göre, Selimiye Arakiyeci Hacı Mehmet Mahallesi, Kartalbaba sokak 138 sayılı Celâlet Kalyoncu'ya ait kahvehane dün saat 01.45'de kimlikleri henüz saptanamayan silahlı kişilerce tarandı.

Olayda kahvehanede oturan müşterilerden Serdar Tuncaboylu olay yerinde öldü, Emin Katran, Zafer Yüzbaşı, Celalet Kalyoncu ve Zafer Tigan adlı kişilerde hafif yaralandılar.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri olay yerinde yapılan aramada 5 adet 7.65 milimetre ve 8 adette 9 milimetre çapında kovan ele geçirildiğini söylediler.

Görgü tanıkları silahlı saldırganların semte plakası belirlenemeyen bir otomobil ile geldiklerini ve kahveye kadar yürüdüklerini ifade ettiler.

● Fatih Mıhçılar Caddesinde genellikle ilericilerin devam ettiği bir kıraathaneye önceki gece sabaha karşı saat 03.30 sıralarında kimliği bilinmeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadı. Ancak çevrede ve kıraathanede hasar meydana geldi.

● Beşiktaş Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği lokaline patlayıcı madde atıldı. Saat 22.00 sıralarında atılan patlayıcı madde lokalde ve çevrede hasara yolaçtı.

● İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul Sıkıyönetim Askeri Komutanlığı'na bağlı güvenlik ekiplerinin önceki gün sabaha karşı Safraköy ve Kartaltepe semtlerinde yaptıkları operasyon sonucunda Maden-İş Temsilcileri ve üyeleriyle bölgedeki ilericilerin evlerini aradı. Aramalar sonucunda dört ilerici, evinde «sol yayın» bulundurduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

● İstanbul Belediyesinde işçi olarak çalışan bir genç evinde ölü bulundu.

Hasköy, Piripaşa Meydan Sokak 14 sayılı evde oturan ve İstanbul Belediyesinde temizlik işçisi olarak çalışan Mehmet Ali Erenyurt dün evinde ölü bulundu.

Hasköy, Piripaşa Meydan Sokak 14 sayılı evde oturan ve İstanbul Belediyesinde temizlik işçisi olarak çalışan Mehmet Ali Erenyurt dün evinde ölü bulundu.

DİYARBAKIR'DA

● Silvan - Kozluk karayolunda silahlı soygun yapan ve aralarında MHP ilçe başkanının da bulunduğu 4 sanık Silvan ilçesinde silahlarıyla birlikte yakalandılar.

Diyarbakır İl Jandarma Alay Komutanlığından yapılan açıklamaya göre, Silvan - Kozluk karayolunun «Bekirhan» bucağı yakınlarında silahlı soygun yaparak 4 aracın yolcularından 70 bin lira para ve çeşitli eşyaları alarak kaçan sanıkların Silvan ilçesinde gizlendikleri haber alındı. İlçenin Mescit mahallesinde bir eve baskın düzenleyen güvenlik kuvvetleri, Şirin Sönmez, Abdül kadir Topsöz, Abdil Parlak ve Şakir Şansol adlı soyguncuları bir adet mavzer, bir adet tabanca, iki adet şarjör ve 31 adet mermiyle birlikte elegeçirdiler. Açıklamada ayrıca, silahlı soygun faili olarak yakalanan Abdülkadir Topsöz'ün Silvan MHP İlçe Başkanı olduğu ve asker kaçağı olarak arandığı bildirildi.

İSKENDERUN'DA

● İSDEMİR'de Çelik-İş üyesi militanların Maden-İş üyesi Mehmet Kaya adındaki bir işçiye saldırarak ağır yaraladılar. İSDEMİR'in kok bataryasında çalışan Mehmet Kaya'ya silah ve sopalarla saldıran komandolar olaydan sonra kaçtılar. Kaya, polise hastanede verdiği ifadesinde kendisine saldıranların Rafet Kahraman, Yusuf Kütük ve Halim Kambur adlı Çelik-İş'li militanların olduğunu bildirdi.

DENİZLİ'DE

● Denizli'de bir kahvehanede otururken tabanca ile vurularak ölürülen üç gencin katil zanlısı olarak yakalanan MHP İl Gençlik Kolu Başkanı ile sağ görüşlü dokumacı nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesince tutuklandılar. Mahkeme ayrıca bir lise öğrencisi hakkında da gıyabi tutuklama kararı verdi.

ANKARA'DA

● Orta Doğu Teknik Üniversitesi dün sabah çok sayıda sıkıyönetim görevlisi tarafından arandı. Askeri birliklerle tüm okulun çevresini kuşatan jandarmalar kapı giriş çıkışlarında sıkı kontrol yaptılar.

Aramalar sırasında görevliler ellerindeki listelere dayanarak aralarında da işçilerin de bulunduğu bazı kişileri gözaltına aldılar.

BALIKESİR'DE

● Cumhuriyet Halk Partisi Balıkesir İl Yönetim Kurulu üyesi İbrahim Çetin'in Oruçgazi mahallesi, Mahmudiye sokaktaki evine önceki gece saat 22.30 sıralarında kimliği bilinmeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı.

MHP'nin

(Baştarafı 1. sayfada) maya karar verdiler.

«Biz, Fransa'daki Türkiyeli işçi, aydın ve öğrenciler Fransız Komünist Partisi ile birlikte Türkiye'de faşizme karşı yürüyen yığınlarla omuz omuza olduğumuzu bildiriyor aynı belgileri yükseltiyoruz:

"Faşist MHP ve ÜGD Kapatılmalı, Cinayetlerin Hesabı Sorulmalı, Halkımızın Can Güvenliği Sağlanmalıdır."

Sosyalist Enternasyonalin üyesi CHP'nin ağırlıkta bulunduğu hükümet cinayetlerle, kırımlarla çoktan yasa dışına düşmüş, suçlulukları belgelenmiş bu faşist örgüt- [illegible]

Ankara'daki bir düğün

(Baştarafı 1. Sayfada)

● Kesikköprü pazarında gösteri

Öte yandan Ankara'ya bağlı Balâ, Kesikköprü pazarında geçtiğimiz günlerde düzenlenen gösteride MHP Genel Başkanı Türkeş'in maketi yakıldı. Bir Kürt kasabası olan Kesikköprü'de düzenlenen gösteri sırasında «MHP, ÜGD kapatılsın», «Faşizme geçit yok» anlamında Kürtçe sloganlar söylendi. [illegible]

● Cezaevinde tutuklular açlık grevine başladı

Selimiye Cezaevinde kalan ilericiler, «Faşizme Karşı Savaş Haftası»nı desteklediklerini bildirerek 26 Ağustos'a kadar sürecek olan açlık grevine başladıklarını bildirdiler. Cezaevinde kalan ilericiler adına bir açıklama yapan Fuat Çakmak, MHP, ÜGD, MİSK gibi örgütlerin kapatılmasının Türkeş'in tutuklanmasının faşizme gidne yolu engellemede çok önemli adımlar olacağını belirtti.

18 Ağustos'ta Türkeş'in maketini yakan tutuklu ve mahkumların açıklamasında, işçi sınıfının ve tüm antifaşist güçlerin somut hedeflerinin faşist örgütlerin kapatılması yolundaki savaşım olduğu belirtilerek şöyle denildi:

«Ancak unutulmamalıdır ki, MHP ve onun yan örgütlerinin kapatılması, faşist tehlikenin kökünü kazımayacaktır. Türkeş'in mevcut yasalar çerçevesinde yargı organlarının önüne çıkarılması ulusal demokratik güçler için «mevzi kazanımı» olacaktır.»

Selimiye Cezaevi ilericileri adına yapılan açıklamada CHP'nin muhalefetteyken faşist örgütlerden hesap sorulacağını belirttiği halde, iktidar olduktan sonra faşist odakların üzerine ısrarlı gidemediği kaydedilerek, şöyle devam edildi:

«Emperyalizmin ekonomik ve askersel dayatmalarına, NATO'lara, İMF'lere boyun eğen işbirlikçi-tekelci burjuvaziden yana bir politika izleyen CHP ağırlıklı hükümetin faşist cinayet örgütleri karşısındaki tutumu da, cinayet şebkelerinin daha da yüreklenmesine, faşizm özlemcilerinin daha da pervasızlaşmasına neden olmuştur.»

Ecevit'in «MHP kapatılmakla hiç bir sorun çözümlenemez. Önemli olan o zihniyeti yok etmektir» diyerek MHP'ye arka çıktığı savunulan açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi:

«Faşizmin yenilgisini salt parlamento aritmetiğiyle özdeş kılan CHP üst yönetimi, bu tarihsel yanılgının faturasını halkımıza çok pahalıya ödetmek ve ödemek istemiyorsa, derhal bu tutumundan vazgeçmeli ve faşist örgütlerin kapatılması için süratle harekete geçmelidir.»

«18-26 Ağustos faşizme karşı savaş haftasında yüzbinlerin savaşımına destek olmak, bu savaşa biraz da olsa katkıda bulunabilmek amacıyla biz ilerici tutuklular 18 Ağustos günü Türkeş'in maketini yakarak, 26 Ağustos'a kadar sürecek açlık grevine başlıyoruz, duyururuz.»

● Çerkeş'de de MHP'nin kapatılması istendi

Çerkeş'de TÖB-DER, İGD şubeleri ve TÜS-DER, Genel-İş ve Tüm-Zer Bank-Der temsilcileri bir ortak açıklama yaparak tüm katliamların bombalamaların arkasında ve içinde MHP ve onun yan kuruluşlarının olduğunun gün gibi açığa çıktığını belirterek MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, tüm faşist odakların dağıtılmasını istediler.

Bombalama, toplu kırım, cinayet olaylarının faillerinin bir bir yakalanmasıyla katillerin arkasındaki faşist cinayet örgütlreinin çirkin yüzünün ve kanlı ellerinin ortaya çıktığı belirtilen açıklamada vakit yitirilmeden MHP'nin kapatılması istendi.

Kırklareli

(Baştarafı 1. sayfada) Ahmet Kaya'nın da sarhoş doktorların saldırısıyla karşılaştığı bildirildi.

Hükümet Tabibi Ahmet Kaya'nın gerekli yasal başvurusu üzerine Emniyet yetkilileri tarafından yapılan muayenede ve Hükümet Tabipliği raporunda nöbetçi doktor Ersin Yadalı ile göz doktoru Mete Doikay'ın «saldırgan olacak kadar alkollü» oldukları saptandı. TÜS-DER temsilciliği tarafından yapılan açıklamada da «Bu olaydan daha önce de her gece hastanede içerek alem yapan doktorlardan Tuna Soykan ile Fadıl Halas hemşirelere saldırmak suçundan haklarında soruşturma açıldı» denildi.

Denizcier

(Baştarafı 1. sayfada) hükümetin bundan sonra yapacakları açıklamaları dikkatle izleyeceklerini ve 4 Eylül'de Rize'de yapılacak genel yönetim kurulu toplantısında konuyu ele alacaklarını söyledi. Gazetecilerin sorularının hemen tümünü «4 Eylül'de görüşeceklerimiz arasındadır» şeklinde yanıtlayan Denizcier bugünkü toplantıda demiryolu işçilerinin grevi konusunun çözümü için, bazı bakanlara talimat verildiğini söyledi.

DDY'DE BULUTOĞLU ARABULUCU

Öteyandan Türk - İş ile hükümet arasında sürdürülen görüşmeler sırasında Devlet Demiryolları'ndaki karşılıklı grev ve lokavt konusu da ele alındı ve sorunun çözümü için Başbakan Ecevit, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu'nu görevlendirdi.

Bu arada Başbakan Bülent Ecevit, Türk - İş ile hükümet arasında sürdürülen görüşmelerden sonra yaptığı açıklamada, Devlet Demiryolları'nda DYF - İŞ'in aldığı grev kararının bir ay süreyle Bakanlar Kurulu tarafından ertelendiğini doğruladı.

Kuruçay'ın cenazesi antifaşist bir gösteriyle

(Baştarafı 1. sayfada) Merkezi, 1. ve 3. Bölge Temsilcilikleri, Tüm Has-İş sendikası, Aster-İş Genel Merkezi, Tüs-Der, Töb-Der'li öğretmenler, İlerici kadınlar, GOP, İGD, İLD Şubeleri ve çok sayıda demokratik kitle örgütlü, sendikalar cenaze törenine çelenk gönderdiler.

Karlık Mezarlığına beşyüz metre kala, Fevzi Kuruçay'ın arkadaşları cenazeyi eller üstüne alarak mezarlığa girdiler.

Burada İGD İstanbul Bölge Sekreteri Faruk Vardal bir konuşma yaptı. Vardal, faşizmin inine tıkılmadıkça faşizmin yenildiğini söylemek tarihi bir yanılgıdır» dedi. Fuat Vardal faşist canilerin devlet kurumlarında barındıklarını, cinayetlerini buradan yaptıkları planlarla sürdürdüklerini söyleyerek «İzmit'te İGD yöneticisi Fevzi Kuruçay İzmit Valisinin polisler ve faşistlerle yaptığı işbirliği sonucu öldürüldü. MHP ve yan kuruluşları kapatılmadan faşistler tümüyle devlet kurumlarından temizlenmeden faşist tırmanış'ın önlenemeyeceğini» hatırlattı.

Üç binin üzerinde antifaşist mezarlıkta «MHP ÜGD kapatılsın, Türkeş tutuklansın, faşizme geçit yok, Fevziler ölmez, UDC'de birleş» sloganlarını haykırdı.

Fevzi Kuruçay'ın annesi topluluğa hitaben haykırarak «Oğlumun, öldürülen tüm evlatlarımızın intikamını faşist katillerden alın, katillerden hesap sorun bu mücadelede sonuna kadar sizinle beraberim» dedi.

Cenaze töreni devrim andı içildikten sonra sona erdi.

KURUÇAY CİNAYETİNE TEPKİLER

Öteyandan Fevzi Kuruçay'ın polis - faşist işbirliği ile öldürülmesi olayına ilerici kuruluşlar sert tepki gösterdiler. İzmit'teki yasa ve hukuk dışı engellemeye de yer verilen eleştirilerde polis ve vali suçlanıyor.

İstanbul Barosu adına bir açıklama yapan Avukat Orhan Apaydın, İzmit'te olaylar sırasında iki avukatın polislerce tartaklanmasına değindi ve avukatların savunma görevlerini yerine getirmelerinin engelendiğini belirtti. Sanıklar hakkında yargı organlarına başvuracaklarını kaydeden Orhan Apaydın Avukat Dilrube Yenen'in İzmit Emniyet Müdürlüğünde hakarete uğradığını, avukat Bahri Bayram Belen'in de fiilen tecavüze uğrayarak İzmit Devlet Hastanesinden rapor aldığını söyledi. Avukatlık Yasası'nın 2. maddesi gereğince tüm devlet dairelerinin ve kolluk kuvvetlerinin avukatların görevlerini yapmasında yardımcı olması gerektiğini kaydeden Apaydın, şöyle dedi:

«18 Ağustos Cumartesi günü İzmit'te cereyan eden olaylarda ise başta vali olmak üzere, kolluk görevillerinin bu yükümlülüğüne aykırı hareket ettikleri, meslek taşlarımıza karşı yapılan yasadışı davranışlar ile savunma mesleğini engelledikleri açıktır.»

İstanbul Barosu Başkanı Apaydın, Baro üyelerince yapılan davranışı avukatlık mesleğine yönelen bir tehdit olarak gördüklerini ve kınadıklarını belirterek bu konuda yargı organlarına başvuracaklarını da sözlerine ekledi.

İKD VE BANK-SEN'İN PROTESTOLARI

İKD Genel Başkanı Beria Onger ile BANK-SEN Sendikası da yazılı açıklamalarla İzmit Valisini ve polisi kınadılar.

BANK-SEN, İzmit Valisi'nin ve Emniyet Müdürü'nün görevden alınmasını isterken, İKD Genel Başkanı Beria Onger de vali ve polisin yanısıra TRT başta olmak üzere «tekelci basın»ın da suskunluğunu kınadı.

TİP'İN BAŞSAĞLIĞI DİLEĞİ

Türkiye İşçi Partisi Gaziosmanpaşa İlçe Örgütü, Gaziosmanpaşa İGD Yönetim Kurulu'na gönderdiği başsağlığı mesajında Fevzi Kuruçay'ın anısı önünde saygı ile eğildiklerini belirtti.

CİNAYETİ PROTESTO EYLEMLERİ

İlerici Gençler Derneği GOP Şubesi Sekreteri Fevzi Kuruçay'ın İzmit Valisi İbrahim Ural'ın tertiplediği tuzağa gönderilerek ÜGD İzmit Şubesi'nin bulunduğu yolda komandolardan Mansur Cici tarafından öldürülmesine karşı protesto gösterileri sürüyor.

Olayın duyulmasından sonra çeşitli demokratik kitle örgütlerinin saldırıyı protesto eden açıklamalarından sonra, İstanbul'da dün ve önceki gün birçok yerde protesto gösterisi yapıldı.

Balmumcu'da Boğaz Köprüsü girişine pankart asan bir grup ilerici genç saldırıyı protesto eden bir gösteri yaptılar. Gençler, **«Fevzi Kuruçay'ı faşizme karşı savaşta İzmit'te faşist - polis katletti. Anısını yaşatacağız. İlerici Gençler»** yazılı bir pankart astılar. Eylemden sonra bir ilerici güvenlik görevlileri tarafından gözaltına alındı.

İstinye'de de dün sabah ilerici gençler, İGD GOP Şubesi yöneticisi Fevzi Kuruçay'ın faşist-polis işbirliği sonucu öldürülmesini protesto eden bir gösteri yaptılar. İstinye Meydanı'nda sabah saat 08.30 sıralarında yapılan protesto gösterisinde yollara talaş döküldü ve bir konuşma yapıldı. İlerici gençler daha sonra **«Fevzi Kuruçay'ı faşizme karşı savaş yolunda kaybettik. Anısını yaşatacağız»** yazılı bir pankart astılar.

Üsküdar Bağlarbaşı'nda Türkeş'in maketi yakılarak MHP ve ÜGD'nin kapatılması istenerek, İzmit'te öldürülen İGD GOP Şubesi yöneticisi Fevzi Kuruçay'ın öldürülmesi kınandı. Bağlarbaşı Pazarı'nda saat 11.30 sıralarında yapılan eylemde Türkeş'in bir maketi yakıldı. Yapılan konuşmada faşist cinayet şebekelerinin cinayetlerine yeni cinayetler eklendiği vurgulanarak «Bunun en somut örneği Cumartesi günü İzmit'te faşizmi protesto için bulunan ve vali-polis-faşist işbirliği sonucu öldürülen İGD GOP Şube Sekreteri Fevzi Kuruçay'dır» denildi.

İlerici gençlerin bu konuşması pazarda bulunan yüzlerce kişi tarafından «MHP Kapatılsın, Türkeş Tutuklansın» sloganıyla kesildi. Daha sonra öldürülen tüm antifaşistler için saygı duruşu yapıldı.

İstiklâl Caddesi'nde ise 100 kadar ilerici gençten oluşan bir grup, caddeyi keserek bir konuşma yaptılar ve İzmit'te vali-polis-faşist işbirliği sonucu öldürülen Fevzi Kuruçay ile devrim mücadelesinde şehit düşen ilericilerin anısına saygı duruşunda bulundular.

Bahçelievler

(Baştarafı 1. sayfada) duruşmaya kendilerinin de taraf avukatı olarak katılmak istediklerini bildirdi. Mahkeme heyeti bunun üzerine konuyu görüşmek için duruşmaya bir süre ara verdi. Mahkeme heyeti, TİP'in avukatlarının isteğini reddetti. Öldürülenlerin yakınlarının avukatlarının isteğini ise kabul etti.

SORGULAMA

Bundan sonra sanıkların sorgulamalarına geçildi. Sanıklar emniyette ve savcılıkta verdikleri ifadeleri reddettiler ve buralar işkence altında bu ifadeleri imzaladıklarını öne sürdüler. Sabahki duruşmada Duran Demirkırna, «Reis» olarak tanınan Ahmet Ercüment Gedikli ve sanıklara, öldürme olayı sırasında kullandıkları eteri temin eden Kadir Temir'in sorguları yapıldı.

K. MARAŞ OLAYLARININ DURUŞMASI

Kahramanmaraş toplumsal olayları davasının dünkü duruşmasında müdahil avukatları, ETKO davasının bu dava ile birleştirilmesini istediler. Duruşma bittikten sonra da bazı sanıklar gazetecilerin bulunduğu bölüme doğru yürüyerek salondan ayrılmak üzere olan müdahil avukatları protesto ettiler.

Adana - K. Maraş - Gaziantep ve Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askeri Mahkemede görülen K. Maraş toplumsal olayları davasına olaylardan zarar gören 25 kişiyi temsilen giren avukat Ali Kalan, Emçet Olcaytu ve Barış Yiğit, mahkeme başkanlığına ortak başvuruda bulunarak «Adana Sıkıyönetim Mahkemesinde bakılmakta olan ETKO davası ile K. Maraş toplumsal olayları davası arasında Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Yasasının 18. maddesinde belirtilen dar manada ve gerekse aynı yasanın 137. maddesinde belirtilen genel manada bağlantı bulunduğunu» belirttiler ve bu iki davanın birleştirilmesini istediler. Müdahil avukatlar, Askeri Mahkeme Başkanlığına verdikleri 18 sayfalık dilekçede, K. Maraş toplumsal olaylarının, ETKO davası sanıklarının eylemlerinin sonucu meydana geldiğini kaydederek şöyle dediler:

«K. Maraş isyan ve katliamı öncesinde bir dizi ev ve kahvehane taraması, dinamit ve bomba atılması, siyasi cinayet ve yaralama olayları oldu. Bu olayların ve eylemlerin tarihi olarak bir sıralamasını yaparsak isyan ve katliamın nasıl adım adım hazırlandığını ve gerçekleştirildiğini görebiliriz.»

Sükan, Demirelleri sıkıştırıyor

(Baştarafı 1. sayfada) yer veren Faruk Sükan, «Demirel ailesinin vergi borçlarını ödememek için çeşitli yollara başvurduklarını» kaydetti.

Sükan, Demirel'in yakınları olan kişi ve şirketlerin icra dosyalarının incelenmesinden çıkan sonuçları şöyle sıraladı:

YAHYA KEMAL DEMİREL:

Yahya Kemal Demirel'in icra yoluyla takip edilen 86 milyon lira dolayındaki borcunun 3 milyon 256 bin lirası infaz yoluyla iş'emden kalkmıştır. 83 milyon liranın üstünde borç dosyaları ise çeşitli icra memurluklarında derdest durumdadır.

Bu miktardan 41 milyon 297 lirası garanti bankasının senede dayalı alacağı olup, bu borçtan Yahya Demirel'le birlikte Ali Demirel ve Anter A.Ş.'de sorumludurlar. 16 milyon lirası alacaklı orman genel müdürlüğünce takip edilmektedir.

Garanti bankasının verdiği krediler nedeniyle elinde bulunan 8 kıta emre muharrem senet tutarı 24 milyon 460 bin liralık borcun sorumluları da Yahya Demirel'le birlikte Ali Demirel ve İNTO A.Ş 'dir.

ALİ DEMİREL:

Ali Demirel'in icra yoluyla takip edilen borçları 225 milyon liranın üstündedir. Bu borçların 65 milyon lirası Ali Demirel'in Yahya Demirel Anter ve İNTO şirketleriyle birlikte sorumlusu olduğu garanti bankası borcu 30 milyon lirası ticaret bankası borcudur. 11 milyon lirası 1976 yılından başlıyarak icra memurluklarınca takip edilen sosyal sigortalar kurumu prim borçlarıdır.

Geriye kalan 119 milyon lira dolayındaki borç karşılıksız çeklere, bonolara, mahkeme ilamlarına dayalı şahıs borçlarıdır.

İNTO A.Ş.

Şirketin Ankara ve İskenderun'da icra yoluyla takip edilen 57 milyon 939 bin liralık borcundan sadece 157 bin 165 lirası infaze tahsil edilmiştir. Dosyaları derdest bulunan 57 milyon lirayı aşkın borcun yaklaşık 56 milyon lirası banka borcudur. Banka borçlarından garanti bankasına olan 24 milyon 460 bin liralık bir borcun sorumluları arasında şirket yanında Ali ve Yahya Demirel de vardır. Şirketin ayrıca 1977 yılından başlıyarak Ankara ve İskenderun icra memurluklarınca takip edilen 2 milyon 610 bin lira dolayınca sosyal sigortalar kurumu prim borcu bulunmaktadır.

ANTER A.S.:

Daha önce Yahya ve Ali Demirel ile ilgili açıklamada belirtilen ve 1977 yılı sonunda Ankara 6. icra memurluğuna verilen garanti bankası borcunun müşterek sorumlusudur.

Bu şirketler hakkında İskenderun icra memurluklarında bulunan 66 adet takibat dosyasına göre 14 milyon lira dolayında borç için takibat yapılmaktadır. Bu borcun 12 milyon 400 bin lirası sosyal sigortalar kurumu prim borçlarıdır.

Bunlardan başka Akala şirketinin, Akdeniz vergi dairesince 6183 sayılı amme alacaklarının tahsil usulü kanununa göre takibata konulmuş 11 milyon 646 bin liralık istihsal vergisi borcu ile Ankara 5. icra memurluğunun talimatı üzerine İskenderun'da takip edilen 13 milyon liralık Teksif Sendikasına olan borcu da vardır.

Bilindiği gibi Akala işletmelerinin gayrımenkulleri ile fabrika ve tesisleri borçlarından dolayı Akdeniz vergi dairesince 6183 sayılı kanun hükümleri dairesinde ihale suretiyle Temmuz 1978'de 48 milyon 764 bin lira bedel'e sosyal sigortalar kurumuna satılmış, ancak İskenderun icra hukuk hakimliğince ihale feshedildiğinden halen dosya temyize intikal etmiş bulunmaktadır. Halen temyiz tetkikatı neticelenmemiştir.

29.6.1977 tarihli bir mektupla İskenderun gümrükleri başmüdürlüğüne yapılan bir ihbarda, İNTO A.Ş. için İngiltere'den gönderilen ingiliz yapısı treylerle İskenderun'dan İran ve Irak'a transit mal nakledilmek istendiği, gümrük mevzuatının müsaade etmemesi nedeniyle ancak bir sefer yaptırılabildiği ve treylerin tekrar İskenderun'a getirilerek gümrüğe sokulması yerine Yahya Demirel'e ait Akala fabrikasının bahçesine park edildiği, bazı treyler imalathanelerinde şase numaraları değiştirilerek yerli imal gibi satışa çıkarıldığı bildirilmiştir.

Bu ihbar üzerine Gümrük ve Tekel Bakanlığı müfettişleri tarafından yapılan incelemede:

İNTO A.Ş. adına İngiltere'den gönderilen 15 adet treylerin İskenderun gümrüğünde transit muamelesi yapılarak İran'a sevkedildikten sonra, herhangi bir gümrük muamelesi yapılmadan Gürbulak gümrüğünden tekrar yurda sokulduğu ve ele geçirilinceye kadar yaklaşık 16 ay Yahya Demirel'e ait Akala fabrikasının bahçesinde saklandığı tespit edilmiştir."

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazılşleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5. Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Lastik dışalımcıları karaborsa yaratıyor

● Gümrüklerde 300 bin adet lastik beklediği ileri sürüldü

Piyasada oto lastiği sıkıntısının had safhaya ulaştığı ve karaborsa fiyatlarının anormal boyutlara ulaştığı belirtildi. Buna rağmen lastik dışalımı yapan bir firmanın gümrüklerde bekleyen 300 bin adet lastiği çekmeyerek sıkıntıyı körüklediği ileri sürüldü. Bilindiği gibi lastik dışalımını Kemal Hıcak'ın ortak olduğu Tarımsan, Sabancı Holding kuruluşu LISSA ve TATKO firmaları yapıyor. İlgililer gümrüklerde bekletilen lastiklerin çekilmesini piyasada rahatlama yaratacağı ve karaborsayı önleyeceğini belirtiyorlar.

Piyasada bir iş makinesi (Dozer, buldozer) lastiğinin 200 bin liraya fırladığını belirten ilgililer resmi fiyatı 35 bin lira olan bu lastiğin karaborsa fiyatının bu denli yükselmesinin lastik dışalımcılarının körüklediğini belirtiyorlar. Aynı şekilde traktör ve otomobil lastiği piyasasında da karaborsa fiyatlarının uygulandığını ileri süren yetkililer, karaborsanın önlenmesi için gümrüklerdeki lastiklerin çekilmesi ve lastik dışalımının açığı kapatacak düzeyde gerçekleşmesini savundular.

PETLAS'IN DURUMU

Bilindiği gibi Bakanlıklararası Ekonomik Kurul, lastik dışalımında tek yetkili kuruluşun PETKİM bünyesinde kurulan PETLAS olmasına karar vermişti. Ancak henüz Sanayi Bakanlığında PETLAS'ın yetkisi onaylanmadığı için lastik dışalımını üç özel firma yürütüyor. Yetkililer lastik dışalımında öteden beri süren karaborsanın önlenebilmesi için PETLAS'ın en kısa zamanda dışalımda devreye girmesini savunuyorlar. Sanayi Bakanlığındaki engellemenin özel firmalara yaradığını ileri süren ilgililer, özel firmaların son fırsatı değerlendirmek için karaborsayı körüklediklerini belirtiyorlar.

73 gün önce başlamıştı

SÜMERBANK GREVLERİ SONA ERDİ

● 25 Sümerbank işyerinde Bank-Sen'in sürdürdüğü ve 350 işçiyi kapsayan grevler toplusözleşmenin imzalanmasıyla sona erdi. Toplusözleşme ile getirilen zamlar sonucunda de ayda brüt 4 bin 290 lira alan 7 yıllık bir Sümerbank işçisi, bundan sonra 1. yıl için brüt 10 bin 312 lira, ikinci yıl ise 14 bin 142 lira alacak.

İstanbul (Politika) — BANK-SEN'in 25 Sümerbank işyerinde 73 gündür sürdürdüğü ve 350 işçiyi kapsayan grevler, toplusözleşmenin imzalanması üzerine kaldırıldı. BANK-SEN Yürütme Kurulu üyesi ve Toplusözleşme Dairesi Başkanı Turhan Ata, toplusözleşmenin getirdiği kazanımlar konusunda yaptığı açıklamada şöyle dedi:

«Sümerbank Genel Müdürlüğü ile BANK-SEN arasında 10 Ekim 1978 günü başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla kesilmiş, ardından işverenin olumsuz tutumunu değiştirmemesi üzerine de 8 Haziran 1979 günü 15 işyerinde greve gidilmişti. Hatırlanacağı gibi grevler daha sonra 25 işyerini kapsar biçimde genişletildi.

25 işyerinde yaklaşık 350 Sümerbank emekçisinin katıldığı grevler 73'üncü gününü doldururken, Sümerbank Genel Müdürlüğü ile sürdürülen görüşmeler olumlu sonuç verdi. Toplu iş sözleşmesi sendikamızın istekleri doğrultusunda imzalandı.»

İmzalanan sözleşme ile işçilerin gündeliklerine kademeli olarak yaklaşık yüzde 150'yi aşan zamlar alındığını belirten Ata, «Örneğin toplusözleşmeden önce ayda brüt 4 bin 290 lira alan 7 yıllık bir Sümerbank işçisi, toplusözleşme ile getirilen zamlar sonucu 1. yıl için brüt 10 bin 312 lira, ikinci yıl için ise 14 bin 142 lira alacak» dedi.

Ücret zammının dışında daha önce 3 olan ikramiye sayısının 4'e yükseldiğini bildiren Turhan Ata, açıklamasını şöyle sürdürdü:

«Yakacak yardımı net 5 bin TL. olarak belirlenirken, gece görevi yapanlar için 500 TL. lık yıpranma tazminatı alındı. İşyerlerinde şimdiye dek uygulanan satıştan prim sisteminin sürdürülmesi kararlaştırıldı. Bunların yanısıra haftalık çalışma süreleri kısaltıldı. Sözleşmeye göre. şimdiye dek 1 günlük hafta tatili yapan Sümerbank emekçileri bundan böyle yılın üç ayı iki günlük hafta tatili, yılın geriye kalan 9 ayı ise 1.5 günlük hafta tatili kullanacaklar. Böylelikle yılın üç ayında çalışma haftası 40 saate geriye kalan 9 ayında ise 44 saate indirilmiş oldu.»

Sözleşme ile kıdem tazminatının 35 güne çıktığını belirten Turhan Ata, işyerinde 5 yıl çalışıp da kendi isteği ile ayrılanların çalıştıkları her yıl için 15 günlük ücretleri tutarında kıdem tazminati alacaklarını da bildirdi. Ata, açıklamasını şöyle tamamladı:

«Sümerbank işyerleri için BANK-SEN tarafından bağıtlanan sözleşmenin bir başka önemli yanı da işgüvenliğinin kesin kes sağlanmış olmasıdır. İşveren, sözleşme ile getirilen ve işçilerin işverenle eşit karar hakkına sahip olduğu Disiplin Kurulu'nun kararı olmadan hiç bir işçinin iş aktini bozamayacak ya da onu cezalandıramayacak. BANK-SEN'in Sümerbank işyerleri için bağıtladığı ve yaklaşık bin işçinin yararlanacağı bu sözleşme getirdiği ekonomik ve demokratik kazanımlar açısından KİT'lerde imzalanan en iyi sözleşmelerden biridir.»

Son grizu patlamasında 6 işçi can vermişti. Fotoğrafta işçilerin cenazeleri görülüyor.

MADEN OCAKLARINDA SON 8 AYDA 33 İŞÇİ CANVERDİ

Zonguldak (Politika) — Zonguldak'taki maden ocaklarında yılbaşından bugüne kadar 33 işçinin iş kazasında can verdiği bildiriliyor. 3 bin 960 işçinin de yaralandığı iş kazalarındaki en büyük nedenin grizu kontrolünün yapılmayışı. Bilindiği gibi 12 Ağustos'taki son grizu patlamasında 6 işçi hayatını kaybetmişti. Tahlisiye ekiplerinin de yeterli olmadığı. ekiplerin olay yerine gitmesine kadar her şeyin olup bittiği belirtiliyor. 6 kişinin öldüğü son olayda tahlisiye ekipleri 3 saat sonra olay yerine varabildiler. Tahlisiyeciler, konuyla ilgili olarak «Her tarafa telefon ettik. Araç temin edemedik. Özel araba ile olay yerine gidebildik» diyorlar. 55 bin maden işçisinin sendikası olan ZMİS yöneticileri de, iş cinayetleri sürüp giderken işverenle «iş güvenliği» raporları imzalamaktan başka, soruna çözüm getirici girişimlerde bulunmamakla suçlanıyor.

Uretici satış kredisinin artırılması isteniyor

İzmir — Ege Üreticiler Kurultayı Yürütme Kurulu Başkanı M. Ali Orta tütün üreticisine verilen sürüm satış kredisinin yükseltilmesini istedi.

M. Ali Orta, halen kilo başına 13 lira olarak uygulanan kredilerin günün şartlarında yetersiz kaldığını da öne sürdü, «Sözkonusu kredilerin artırılması halinde üretici tüccar karşısında güçlenecek, karaborsacının eline düşmeyecektir» dedi.

Öte yandan Ege Üreticiler Kurultayı Yürütme Kurulu Başkanı M. Ali Orta bu yıl Ege'de tütün rekoltesinin 115 ile 120 milyon kilo arasında değişmesinin beklendiğini de ifade ederek, hava koşullarının son derece uygun seyretmesiyle ürünün kalitesinin yüksek olduğunu söyledi. Orta şöyle dedi:

«Bölgenin bir çok yerinde işlemler sona ermiştir. Bu yıl rekolte ve kalite üreticinin yüzünü güldürecek ölçüdedir. Şimdi tek isteğimiz Ziraat Bankası'nca kilo başına 13 olarak verilen sürüm satış kredisinin 125 liraya çıkarılmasıdır.»

PAMUK ÜRETİCİLERİNE FARKLAR ÖDENMEYE BAŞLANDI

Öte yandan Tariş'e ortak pamuk üreticisine verilmesi kararlaştırılan kiloda ikişer liralık farkın ilk birer lirasının ödenmesine dün başlandı.

Tariş Pamuk Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Sarıyörük'ün verdiği bilgiye göre, üreticinin geçen yılki ürün teslimatlarının beher kilosu için ödenecek farkın toplam tutarı 560 milyon lirayı buluyor.

Sarıyörük, farkın ikinci kısmının en kısa zamanda üreticiye intikal ettirilmesi için çalışmaların sürdürüldüğünü de sözlerine ekledi.

TCDD Pakistan'a lokomotif satmaktan vazgeçti

Ankara (ANKA) — Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nın Pakistan'a lokomotif satmak için harcadığı çabalar sonuçsuz kaldı ve dünya fiyatlarının düşüklüğü nedeniyle TCDD ihaleye teklif vermekten vazgeçti.

Edinilen bilgilere göre, Pakistan Demiryolları şirketinin lokomotif almak için bu yıl başında çıktığı uluslararası ihaleye TCDD de katılmak istedi. Halen Fransız lisansıyla dünya standartlarından lokomotif üretebilen Eskişehir Lokomotif Fabrikaları, Pakistan'ın talep ettiği 30 lokomotifi imal edebileceğini bildirdi. Bu arada, Eskişehir Lokomotif Fabrikalarında imal edilen lokomotiflerin lisansörü Fransız firması TCDD ile ilişkiye geçerek, Pakistan'ın çıktığı uluslararası ihaleye ortaklaşa katılmayı teklif etti. TCDD yetkileri bu teklifi olumlu buldular ve bu amaçla ortak bir proje geliştirildi.

FİYATLAR YÜKSEK KALDI

Fransız firmasıyla TCDD arasında yapılan anlaşmaya göre, halen Türkiye'de imal edilen lokomotiflerin yüzde 35'ini sağlayan Fransız firması, Pakistan'a satılacak lokomotiflerin Türkiye'de imal edilmeyen parçalarını verecek, TCDD ise geri kalanını Türkiye.de üretecekti. Fransız firması, TCDD dan Türkiye'de ürteceği parçalar için fiyat istedi ve TCDD bu fiyatları liste halinde hazırlayarak Fransız firmasına sundu. Ancak, bu parçaların TCDD tarafından saptanan fiyatları, Fransız firmasının belirlediği fiyatlardan yüzde 60 pahalı kaldı.

TCDD'nın fiyatların yüksek olması sonucu Fransız firması ihaleye yalnız katılmaya karar verdi. Yetkililer, Fransız firmasının çok düşük fiyat vermesini uluslararası demiryolu taşıtları piyasasındaki rekabete yorumladılar. Bu arada fiyatları dünya piyasasına göre çok yüksek kalan TCDD. Pakistan'ın 19 Temmuz'a kadar tanıdığı teklif verme süresi bitiminde ihaleye katılmaktan vazgeçti.

ÖZETLE

24 saat gözaltında tutulan 65 yaşındaki Bekir Demirci.

Oğul yerine babası gözaltına alındı

GEBZE, (Politika) — Darıca'da ihbar üzerine bir evi basan emniyet görevlileri evde kimseyi bulamayınca hakkında ihbar olan şahsın 65 yaşındaki hasta babasını 24 saat gözaltına aldı. Darıca'da Mehmet Demirci'nin evini basan Emniyet görevlileri, hiç bir suç unsuru bulamadıkları evde kimsenin olmadığını görünce evi sararak beklediler ve olaydan habersiz olarak evine gelen Mehmet Demirci'nin 65 yaşındaki babası Bekir Demirci'yi Darıca Karakoluna götürdüler. Daha sonra Gebze Emniyet Müdürlüğüne getirilen Bekir Demirci burda Emniyet Amiri tarafından ağır hakarete uğrayarak hırpalandı ve oğlu teslim oluncaya kadar salıverilmeyeceği belirtilerek nezarete atıldı. 24 saat nezarethanede tutulduktan sonra Savcılığa çıkartılan Demirci hiç bir suçu bulunmadığından serbest bırakıldı. Olay hakkında kendisi ile görüşülen Bekir Demirci sinir hastası olduğunu belirterek hasta olmasına karşın 24 saat süreyle bulundurulduğu nezarethanede en doğal ihtiyaçlarının giderilmesine bile izin verilmediğini ve ağır hakaretlere uğradığını açıkladı. Oğlunun asılsız bir ihbarla arandığını söyleyen Bekir Demirci Gebze Emniyet Amirinin tutumunu kınadı.

Mimar ve Mühendisler eyleme geçecek

BURSA — TMMOB tarafından düzenlenen «ekonomik demokratik haklar» konulu tartışmalı toplantıda kamu kesiminde çalışan mimar ve mühendislere toplusözleşmeli, grevli sendikalaşma hakkı verilmesini sağlamak amacıyla 2-15 Eylül tarihleri arasında yurt çapında eylem düzenleneceği açıklandı. TMMOB 2. Başkanı Yalçın Çilingir, toplantıda ekonomik ve demokratik hakların elde edilebilmesi için bir eylem programı belirlendiğini, 29 Haziran'da 134 işyerinde 7 bin 500 mimar ve mühendisin işi bırakma eyleminden sonra 2 Eylül'de Zonguldak'taki garp linyitleri işletmesi, İSDEMİR ve Ereğli Demir Çelik İşletmelerinde yeni bir eyle myapılacağını belirtti. Çilingir eylem programını «çalışanlar kurultayı» ile sonuçlanacağını da sözlerine ekledi.

Türk İş'e bağlı Basın İş'in 5 yöneticisi istifa etti

Ankara, (A.A.) - Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası'nın beş yöneticisi, sendikalarından istifa ederek DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikasına geçti.

Türk-İş, Basın-İş Genel Yönetim Kurulu üyesi Yaver Kuzkaya, Genel Denetim Kurulu Başkanı Bahri Özer, Ankara Şubesi Sekreteri Fikret Yoleri, Şube Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Tülay, Şube Yönetim Kurulu üyesi Mürsel Eren dün ortak bir açıklama yaparak istifa gerekçelerini bildirdiler.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Dilden Dile
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
21.30 Müzik Magazin

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
12.00 Dünya Folklöründen
12.45 Bir Pınar ki
16.20 Arkası Yarın
16.45 Ses Ustaları

TRT - 3

08.00 Sabah Konseri
15.00 Günün Konseri
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
20.00 Müzik Sözlüğü

TRT Program-Haber-Eleştiri

«Paranın kiri»nin çekimi tamamlandı

● Tekelci sermaye ile işçi kooperatifi arasındaki savaşımı anlatan program 1 ay yerine 15 günde tamamlandı

Yurt dışında çalışan işçilerin kurduğu bir kooperatif ile tekelci sermaye arasındaki savaşımı sergileyen «Paranın Kiri»nin çekimi tamamlandı. Programın çekiminin bir ayda yapılması planlanmışken, geceli gündüzlü çalışmayla bu iş 15 günde gerçekleştirildi.

Gazeteci-Yazar Atilla İlhan'ın aynı adlı eserinden televizyona uyarlanan «Paranın Kiri»nin yapımcılığını Ankara Televizyonu Kültür Şubesi prodüktörlerinden İbrahim Başar yapıyor. Programın yönetmenliğini ise Hüseyin Karakaş üstlendi.

Tüm çekimi İstanbul'da yapılan Paranın Kiri'nin şu anda montaj çalışmaları sürdürülüyor. Manken Senem Kayral, İstanbul Şehir Tiyatroları sanatçılarından Cüneyt Türel, sinema sanatçısı Erol Taş, güldürü ustası Altan Karındaş ve Hülya Tuğlu oyunda rolleri paylaştılar.

Yapımcı İbrahim Başar, Paranın Kiri'nin içeriği hakkında şunları söyledi:

«Paranın Kiri, yurt dışında biriktirdiği alınteri parayla bir kooperatif kuran işçiler ile tekelci sermaye arasındaki korkunç savaşımı anlatıyor.

Almanya'da çalışan işçilreimiz bir kooperatif kurarlar. Bu kooperatif yoluyla bir tarım ilaçları fabrikası kurulması planlanır. Ancak, birtakım bürokratik ve yasal olmayan yollardan bu girişimleri engellenmek istenir. Çünkü tekelci sermayenin sömürü çarkına az da olsa bir çomak sokulmaktadır.

Fabrikayı gerçekleştirecek olan Mühendis (Cüneyt Türel), tekelci sermayenin bu girişimini basına aksettirmeyi düşünür, ancak, basın kuruluşlarının büyük bir kısmı sömürü düzeninin yandaşları olduklarından olaya yer vermezler. Yalnız bir ilerici gazete olaya sahip çıkar ve bir muhabirini görevlendirir.

Mühendis ve gazeteci kız, tekelci sermayenin fabrikanın kurulmasına engel olmak için yaptığı yasal olmayan girişimleri ortaya çıkarmak için birlikte çalışırlar. Bu arada, devreye emniyet kuvvetleri de girer. Yoğun çabalar sonucunda kanun dışı yollardan tekelci sermayenin kâr amacını düşürmemek için yapılan çalışmalar bir bir ortaya çıkarılır. Konu tamamen günümüzün gerçeklerini yansıtmaktadır.

Yaklaşık 65 dakika sürecek olan Paranın Kiri programı yeni yayın döneminde ekranlarımıza gelecek.

TELEVIZYON PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Flanderlerin Köpeği

Çizgi dizi filmin bugün yayınlacak 43. bölümünde süt miktarı azaldığı için Nero, limanda çalışmaya başlar, dedesini üzmemek için bunu ondan saklar. Aroa, dede evde yalnız kaldığı için ona bakmaya gelir ve Nero'nun limanda çalıştığını ağzından kaçırır. Dededen bunu bir sır olarak saklamasını ister. Nero, dedesinin, çalıştığını öğrendiğini bilmez...

19.25 Çevre Korunması

Dizinin bugün yayınlanacak 8. bölümünde Avrupa'da Balık Araştırma Enstitüsündeki araştırma, incelemeler ve bunların sonuçları anlatılıyor.

19.35 İftara Doğru

Programda Yunus Emre'nin BİZ DÜNYADAN GİDER OLDUK adlı şiirini Kerim Afşar okuyor. Ankara Radyosu sanatçıları, doğadan görüntülerin eşliğinde müzik programı sunuyorlar. Daha sonra Hafız Yusuf Armağan, Zu'Mer Suresinin 8-15. ayetlerini okuyor. Türkçe açıklamayı Mahmut Balçın yapıyor. Program, Nur Subaşı'nın okuyacağı İftar Duasıyla sona eriyor.

19.49 Saz Eserleri

19.55 Merhaba

Pamuk bitkisiyle münavebeye girecek bitkilerin saptanmasını konu alan bir film. Sağlık köşesinde yaz aylarında çocuklarda meydana gelen hastalıklardan söz ediliyor. Karslı ozan Rüstem Alyansoğlu sazıyla programa katılıyor. Köy Avukatında, komşuluk hukukunun konu edildiği kısa bir oyun var.

20.30 Haberler

21.10 Gecemiz

Zuhal Yöntem'in sunduğu programda Kerim Korcan'ın yazdığı CAPON adlı oyunu Savaş Başar oynuyor. Alpay İzer ve Ayşen Gruda'nın oynadıkları BÖYLE ÖLEN BİR AKTÖR adlı oyun güldürü yeralıyor. Çetin Alp'ten sonra Serpil Barlas: OLDU OLANLAR, YA ŞAMANA BAK, Tahsin Uslu: ELBET BİR GÜN BULUŞACAĞIZ, EVLERİNİN ÖNÜ HANDIR, Necla Akben: YEŞİL AYNA, GİYİP TUMANINI, BAŞINDAKİ YAZMAYI.

22.00 Televizyonda Türk Sineması

Programda yönetmenliğini Halit Refiğ'in yaptığı ve başrollerini Türkan Şoray, Ali Özoğuz, Şener Gezen, Handan Adalı, Renan Fosforoğlu, Cemil Paskop, Selim Kaya'nın paylaştıkları SULTAN GELİN adlı film yayınlanacak. Kazım Ağa, Sultan'ı açık arttırmayla babası Ali'den 7.500 lira karşılığı oğlu Osman'a alır. Fakat Osman kalp hastasıdır. Sultan'la gerdeğe girdiği gece Osman'ın kalp krizi tutar ve ölür. Sultan gelini Osman'ın küçük kardeşi 5 yaşındaki Veli adlı çocuğa nikahlarlar. Sultan, kocası olacak Veli'yi eliyle büyütür. Veli Sultan'ı abla gibi gördüğünden bir başka kızı sever. Olaylar böylece gelişir.

23.00 Haberler

TV'de sinema

Sultan Gelin

Oynayanlar: Türkan Şoray, Ali Özoğuz, Renan Fosforoğlu, Müşerref Çapın, Handan Adalı, Yüksel özen, Şener Gezen.

Yönetmen: Halit Refiğ. Oyun süresi: 94 dakika.

Cahit Atay'ın bir oyunundan alınan film, kırsal kesimdeki başlık sorununu ele alıyor. Tiyatro yapıtı olarak döneminde ilgiyle izlenmesine karşın, filmde aynı etki ve güldürücü yönlendirme zayıf kalıyor. Film, tümüyle tiyatronun etki alanı dışına çıkamamaktan dolayı gerilimsiz ve tekdüze. Ayrıca kırsal kesimdeki sorunlara böylesi yüzeyde ve temelsiz bakışların günümüz Türkiye'sinde artık yer olmadığı bir dönemde ekrana geliyor.

Filmin konusu şöyle: Sultan. köyün en güzel ve küçlü kızıdır. Bir öküzden daha kuvvetli olması ve çok iş görmesiyle ün yapmıştır. Ancak günün birinde 7500 liraya yaşlı bir adama satılır. Bundan sonra Sultan'ın çileli günleri başlar.